

Arbejds miljøklagenævnet
Årsberetning 2005

Indhold

Indhold	1
Forord.....	2
Præsentation af Arbejdsmiljøklagenævnet.....	3
Udvalgt emne fra klagenævnets sager	4
Arbejdsmiljøreformens betydning for Arbejdsmiljøklagenævnets arbejde i 2005.....	4
Kontrolanordning på procesudsugning i tandklinikker.....	7
Fremtidens arbejdsmiljø 2010.....	7
Udvalgte afgørelser fra året.....	8
Sikkerhedsarbejde	8
Arbejdspladsvurdering	15
Bedriftssundhedstjeneste.....	22
Autoriseret rådgiver	26
Arbejdets udførelse	34
Arbejdsstedets indretning.....	77
Tekniske hjælpemidler.....	94
Stoffer og materialer	122
Forvaltningsret	132
Efterkommelsesfrist	139
Nævnets kompetence	148
Fristoverskridelse	151
Fakta om Arbejdsmiljøklagenævnet	155
Emneregister 2000-2005	161

Forord

Den overordnede målsætning for Arbejdsmiljøklagenævnets behandling af sagerne er fortsat at kombinere retssikkerhed og høj faglig kvalitet med rimelig sagsbehandlingstid.

Også i 2005 har tendensen med stigning i tilgangen af sager holdt stik. Antallet af afsluttede sager er samtidigt også steget i 2005 i forhold til 2004.

Arbejdsmiljøreformen har på flere områder fået betydning for de klager, der er modtaget og behandlet i Arbejdsmiljøklagenævnet i 2005. Der er på den baggrund modtaget og behandlet sager om påbud om tilslutning til bedriftssundhedstjeneste, påbud om brug af autoriseret rådgiver og påbud om arbejdspladsvurdering.

På arbejdsmiljøområdet har regeringen i *Redegørelse om fremtidens arbejdsmiljø 2010* valgt, at der i den kommende tid skal rettes særligt opmærksomhed på en række indsatsområder.

Disse særlige indsatsområder er:

- *Arbejdsulykker*
- *Psykisk arbejdsmiljø*
- *Støj*
- *Muskel- og skeletbesvær*

Arbejdsmiljøklagenævnet har i forhold til disse særlige indsatsområder i år 2005 behandlet en række klagesager som særligt gennemgås i denne årsberetning.

Sagerne har i 2005 været indholdsmæssigt koncentreret om følgende områder i arbejdsmiljøloven: ”Arbejdsstedets indretning”, ”Arbejdets udførelse”, ”Bedriftssundhedstjeneste, herunder autoriseret rådgiver” og ”Tekniske hjælpemidler”.

Et udvalg af nævnets afgørelser er medtaget som en del af årsberetningen.

De statistiske oplysninger i årsberetningen er beklageligvis behæftet med nogen usikkerhed og er således ikke valide. Tallene må derfor tolkes som tendenser. Tallenes manglende validitet skyldes, at sekretariatet i 2006 er overgået til et nyt elektronisk sags- og dokumenthåndteringssystem, som har medført fejl i data. Af samme årsag har det ikke været muligt at beregne sagsbehandlingstiden for de afgjorte sager i 2005. Udsendelsen af denne årsberetning er af samme årsag også blevet væsentligt forsinket.

Arbejdsmiljøklagenævnet og dermed også dettes sekretariat vil fortsat fokusere på den overordnede målsætning.

Sekretariatet vil for sit vedkommende rette særlig fokus mod de statistiske oplysninger og bidrage til at oplysningerne gøres valide, herunder beregning af sagsbehandlingstid på de afgjorte sager.

København, november 2006

Lisbet Jensen
Formand

Præsentation af Arbejds miljøklagenævnet

Folketinget vedtog i sommeren 1998 ved en ændring af arbejdsmiljøloven at oprette Arbejds miljøklagenævnet pr. 1. januar 1999 som klageinstans på arbejdsmiljøområdet.

Arbejds miljøklagenævnet behandler klager over afgørelser truffet af Arbejdstilsynet i henhold til arbejdsmiljølovgivningen, herunder forvaltningsretlige spørgsmål, der knytter sig hertil.

Nævnet er en forvaltningsmyndighed, som administrativt hører under Socialministeriets område, men nævnet er uafhængigt og derfor ikke bundet af instrukser fra ministeren, ministeriet eller andre myndigheder om den enkelte sags behandling.

Afgørelser truffet af nævnet kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Nævnet består af en formand og 13 beskikkede medlemmer. Formanden ansættes af socialministeren efter indstilling fra beskæftigelsesministeren og skal have en juridisk, statsvidenskabelig, økonomisk eller anden dermed ligestillet eksamen. 10 af de beskikkede medlemmer udpeges efter indstilling fra arbejdsmarkedets parter. 3 af de beskikkede medlemmer er sagkyndige og har ingen stemmeret. De udpeges efter indstilling fra henholdsvis Justitsministeriet, Indenrigs- og Sundhedsministeriet og Danmarks Tekniske Universitet.

Nævnet er beslutningsdygtigt, når der udover formand eller stedfortræder er mindst tre udpeget fra arbejdsgiversiden samt mindst tre fra lønmodtagersiden til stede.

Sekretariatsbetjeningen af nævnet varetages af Ankestyrelsen.

Udvalgt emne fra klagenævnets sager

Arbejdsmiljøreformens betydning for Arbejdsmiljøklagenævnets arbejde i 2005

Arbejdsmiljøreformen har på flere områder haft betydning for de klager, der er modtaget og behandlet af Arbejdsmiljøklagenævnet i 2005. Det drejer sig om

1. påbud om tilslutning til bedriftssundhedstjeneste,
2. påbud om at bruge autoriseret rådgiver,
3. påbud om arbejdspladsvurdering.

Bedriftssundhedstjeneste

Arbejdsmiljøreformen indebærer, at pligten for visse virksomheder til at oprette en bedriftssundhedstjeneste vil blive udfaset over en periode på fire år, frem til udgangen af år 2008. Pligten til at oprette bedriftssundhedstjeneste vil ophøre for hver enkelt virksomhed samtidig med, at den bliver screenet.

Arbejdstilsynet har i flere tilfælde givet påbud om, at virksomheder skulle være tilsluttet bedriftssundhedstjeneste. Virksomhedernes argument for klagen har da typisk været, at det ville være spild af penge at tilslutte sig bedriftssundhedstjeneste, når branchen inden for kortere tid skulle udfases af ordningen.

Arbejdsmiljøklagenævnet har behandlet 5 sager af den type og tiltrådt, at virksomhederne skulle tilslutte sig bedriftssundhedstjenesten.

(2004-10-0092, 5900006-05, 5900008-05, 5900023-05, 5900025-05. 5900025-05 er gengivet på side 22).

Autoriseret rådgiver

Efter reformen kan en virksomhed få påbud af Arbejdstilsynet om at bruge rådgivning, men virksomheden kan frit vælge den autoriserede rådgiver, der kan yde virksomheden den bedste rådgivning.

Arbejdstilsynet vil kunne påbyde rådgivning i to situationer: Dels rådgivning til løsning af et konkret arbejdsmiljøproblem (problempåbud), dels rådgivning over en periode (periodepåbud), hvis virksomheden udover materielle arbejdsmiljøproblemer har uorden i det formelle arbejdsmiljøarbejde, f.eks. virksomhedens arbejdspladsvurdering eller sikkerhedsorganisation.

De fleste af de behandlede sager har været kendetegnet ved, at virksomhederne alene har klaget over påbudet om brug af autoriseret rådgiver, selvom virksomheden samtidig har fået andre påbud.

Nævnet har således været afskåret fra at vurdere det eller de materielle påbud, der lå til grund for påbudet om brug af autoriseret rådgiver.

Påbudet om autoriseret rådgiver er betinget af enten en bestemt kombination af materielle påbud og påbud om sikkerhedsorganisation eller arbejdspladsvurdering (periodepåbud), eller påbud om problemer, der anses for at være særligt komplekse (problempåbud).

Virksomhederne har ofte henvist til, at man selv var i stand til at løse problemerne, og at det var en unødvendig økonomisk byrde, at virksomheden skulle indgå aftale med en autoriseret rådgiver.

Problempåbud kan dog kun undgås hvis arbejdsgiveren inden for det seneste år har løst et identisk arbejdsmiljøproblem i samme produktionsenhed, og løsningen umiddelbart kan overføres, mens periodepåbud ikke kan undgås, hvis Arbejdstilsynet har givet påbud, der svarer til den kombination af forskellige påbud, som er nævnt i bekendtgørelsen om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere for en periode.

Ud af de 10 sager om brug af autoriseret rådgiver, har nævnet tiltrådt de 9 af Arbejdstilsynets afgørelse. Et påbud bortfaldt, fordi det underliggende påbud om arbejdspladsvurdering blev hjemvist til ny behandling i Arbejdstilsynet.

For så vidt angår problempåbudene har påbud om løft/manuel håndtering af byrder (4 stk.) og påbud om ventilation (2 stk.) givet anledning til flest påbud om brug af autoriseret rådgiver.

De tre sager om periodepåbud var alle forårsaget af problemer med arbejdspladsvurdering i kombination med andre påbud. I de to af sagerne, hvor periodepåbudene blev tiltrådt, blev perioden fastsat til 1 år, fordi der var færre end 20 ansatte (henholdsvis ca. 6 og 8 ansatte). De to virksomheder havde udover påbud om arbejdspladsvurdering fået henholdsvis 5 og 8 andre påbud.

(Problempåbud: 5900031-05, som er gengivet på side 26, 5900040-05, 5900052-05, 5900055-05, 5900078-05, 5900114-05 og 5900115-05)

(Periodepåbud: 5900095-05, 5900100-05 og 5900107-05. 5900100-05 er gengivet på side 30)

Arbejdspladsvurdering

Påbud om arbejdspladsvurdering har ikke tidligere fyldt meget i nævnets arbejde. I 2005 har nævnet behandlet 8 sager om arbejdspladsvurdering.

I forbindelse med arbejdsmiljøreformen, har reglerne om brug af autoriseret rådgiver medført, at Arbejdstilsynet i større udstrækning end tidligere giver påbud, hvis der er konkrete mangler ved arbejdspladsvurderingen. Det har betydet, at nævnet har set flere klager på området.

Arbejdstilsynets ændrede tilgang til virksomhedernes arbejdspladsvurdering kom særligt til udtryk i to af sagerne, j.nr. 5900046-05 og 5900050-05. Der var tale om at Arbejdstilsynet havde givet påbud om, at virksomheden skulle gennemføre arbejdspladsvurdering, fordi de eksisterende arbejdspladsvurderinger havde indholdsmæssigt mangler.

Det materiale, som virksomhederne havde præsenteret for Arbejdstilsynet, opfyldte de formelle krav til en arbejdspladsvurdering. Der var således tale om, at der fandtes en arbejdspladsvurdering, at arbejdspladsvurderingen var skriftlig og tilgængelig, og at sikkerhedsorganisationen havde været inddraget ved udarbejdelsen.

Nævnet ophævede påbudene, fordi man lagde bl.a. vægt på, at de indholdsmæssige mangler ikke var så væsentlige, at der i realiteten ikke forelå en arbejdspladsvurdering.

I tråd hermed har Arbejds miljøklagenævnet tiltrådt Arbejdstilsynets påbud i de tilfælde, hvor der ikke forelå arbejdspladsvurdering (3), hvor virksomheden kun var begyndt på at foretage arbejdspladsvurdering (1), eller hvor den eksisterende arbejdspladsvurdering alene omfattede en del af virksomheden (1).

Endelig har Arbejds miljøklagenævnet hjemvist en enkelt sag, j.nr. 5900094-05. Sagen er refereret på side 133.

(J.nr. 2004-10-0111, 2004-10-0115, 5900033-05, 5900046-05, 5900050-05, 5900051-05, 5900094-05, og 5900103-05)

Kontrolanordning på procesudsugning i tandklinikker

I Arbejdsmiljøklagenævnets årsberetning fra 2001 kan man læse, at en beskrivelse af en problemstilling, der havde optrådt i en betydelig del af Arbejdsmiljøklagenævnets sager. Det drejede sig om kontrolanordning og alarm på procesventilationsanlæg.

Igen i år har Arbejdsmiljøklagenævnet behandlet et mindre antal sager, hvor spørgsmålet om kontrolanordning har været aktuelt. En del af de nye sager vedrører kontrolanordning på tandklinikudstyr.

Som tidligere har nævnet tiltrådt, at Arbejdstilsynet i de konkrete sager havde givet påbud om kontrolanordning, allerede fordi der var etableret ventilationsanlæg på klinikens tandlægeunits i form af stærksug, og fordi et sådant ventilationsanlæg altid skal være forsynet med kontrolanordning.

I den forbindelse kan nævnes, at der i en tandklinik kan anvendes stoffer som kamfer, klor, fenol og lattergas, hvilket forudsætter, at der er procesventilation.

(J.nr. 5900036-05, 5900069-05, 5900130-05). 5900069-05 er gengivet på side 92.

Fremtidens arbejdsmiljø 2010

Arbejdsmiljøklagenævnets arbejde er traditionelt bagudrettet, idet der er tale om anke af afgørelser, som er truffet af Arbejdstilsynet.

I forbindelse med denne årsberetning har sekretariatet dog undersøgt de sagsområder, som i regeringens *Redegørelse om fremtidens arbejdsmiljø 2010* er udpeget som kommende indsatsområder:

- *Arbejdsulykker*
- *Psykisk arbejdsmiljø*
- *Støj*
- *Muskel- og skeletbesvær*

Arbejdsulykker behandles ikke i Arbejdsmiljøklagenævnet, medmindre ulykken efterfølgende har givet anledning til et påbud, der så er klaget over. Arbejdsmiljøklagenævnet har derfor intet overblik over hvilke klager, der har sammenhæng med arbejdsulykker.

Arbejdsmiljøklagenævnet har i 2005 behandlet 2 sager, hvor *psykisk arbejdsmiljø* har været emnet. Begge sager j.nr. 5900011-05 og 5900019-05, er gengivet under afsnittet ”Arbejdets udførelse”.

Støj har været temaet i en enkelt af de sager, som Arbejdsmiljøklagenævnet har behandlet i 2005, j.nr. 5900007-05, som ligeledes er gengivet under afsnittet ”Arbejdets udførelse”.

Muskel- og skeletbesvær skal efter planen reduceres på baggrund af indsatsen over for tunge løft og ensidigt gentaget arbejde. Arbejdsmiljøklagenævnet har behandlet 4 sager om tunge løft. I den forbindelse kan henvises til j.nr. 5900080-05 nævnt i afsnittet ”Forvaltningsret” samt j.nr. 5900039-

05 og 5900081-05 under afsnittet ”Arbejdets udførelse”. Nævnet har ikke behandlet sager om ensidigt gentaget arbejde i 2005.

Udvalgte afgørelser fra året

Sikkerhedsarbejde

Sikkerhedsuddannelse før 1. april 1991

Arbejdstilsynet havde konstateret, at sikkerhedsrepræsentantens uddannelse var ældre end den 1. april 1991.

Arbejdstilsynet udstedte derfor et påbud om, at sikkerhedsrepræsentanten skulle gennemføre arbejdsmiljøuddannelsen.

Virksomheden vidste ikke om sikkerhedsrepræsentanten ville på et nyt kursus, og man vidste ikke i virksomheden om andre vil være sikkerhedsrepræsentant.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at sikkerhedsrepræsentanten skulle gennemføre arbejdsmiljøuddannelsen.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde vægt på, at det fremgik af reglerne, at arbejdsgiveren skulle gøre det muligt for sikkerhedsgruppens medlemmer at erhverve sig den fornødne uddannelse i sikkerhedsmæssige spørgsmål. Endvidere fremgik det af reglerne, at såfremt et medlem af sikkerhedsgruppen havde gennemført sikkerhedsuddannelsen efter den 1. april 1991, skulle den pågældende ikke gennemføre arbejdsmiljøuddannelsen.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt ikke, at argumenterne med, at det kunne være at sikkerhedsrepræsentanten ikke ville på nyt kursus, samt at virksomheden ikke vidste, om der var andre, der ville være sikkerhedsrepræsentant, var afgørende i forhold til Arbejdstilsynets påbud.

Det afgørende var, at arbejdsgiver havde pligt til at sørge for og dermed give mulighed for, at der blev valgt en sikkerhedsrepræsentant og at denne kunne erhverve sig den nødvendige viden (2004-10-0110).

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999, med de ændringer, der følger af lov nr. 425 af 9. juni 2004 om ændring af lov om arbejdsmiljø

§ 8...

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om arbejdsmiljøuddannelse, arbejdsmiljøuddannelse for koordinatore af sikkerheds- og sundhedsarbejdet inden for bygge- og anlægsområdet, undervisernes kvalifikationer og godkendelse og kvalitetssikring af udbydere af uddannelserne.

...

§ 9...

Stk. 3. Arbejdsgiveren skal give såvel sikkerhedsudvalgets som sikkerhedsgruppernes medlemmer lejlighed til at erhverve sig den fornødne viden om eller uddannelse i sikkerhedsmæssige spørgsmål.

...

§ 77. Arbejdstilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, bringes i orden straks eller inden en frist.

...

Bekendtgørelse nr. 575 af 21. juni 2001 om virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde

§ 20...

Stk. 2. Arbejdsgiveren skal give medlemmerne af sikkerhedsgrupperne, sikkerhedsudvalget og den daglige leder af sikkerheds- og sundhedsarbejdet lejlighed til at erhverve sig den fornødne viden om og uddannelse i sikkerheds- og sundhedsmæssige spørgsmål.

...

Bekendtgørelse nr. 457 af 14. juni 1999 om sikkerhedsgruppens arbejdsmiljøuddannelse

Tilmelding og gennemførelse m.v.

§ 12...

Stk. 3. Medlemmer af en sikkerhedsgruppe, som efter 1. april 1991 har deltaget i den hidtil gældende generelle sikkerhedsuddannelse på 32 timer eller den reducerede sikkerhedsuddannelse på 16 timer, skal ikke gennemføre uddannelsen.

...

Sikkerhedsorganisation for en selvejende institution uden MED-aftale

I en selvejende behandlingsinstitution, der havde driftsoverenskomst med amtet, havde institutionens samarbejdsudvalg søgt amtets hovedudvalg om ændring af strukturen, således at sikkerhedsarbejdet skulle organiseres i et samarbejdsorgan.

I institutionen, der beskæftigede ca. 80 personer fordelt på 3 afdelinger og 1 kontor med 2 ansatte, var der oprettet 2 sikkerhedsgrupper, men intet sikkerhedsudvalg.

Arbejdstilsynet havde givet påbud om oprettelse af sikkerhedsorganisation og oprettelse af mindst 3 sikkerhedsgrupper.

Institutionen ønskede kun at klage over spørgsmålet om oprettelse af sikkerhedsorganisation, mens Arbejdstilsynet fandt, at Arbejds miljøklagenævnet skulle behandle begge spørgsmål.

Arbejds miljøklagenævnet fandt, at institutionen skulle oprette selvstændigt sikkerhedsorganisation, fordi det foreliggende materiale fra institutionen ikke var en aftale, der var underskrevet af ledelse og medarbejdere ved institutionen, og fordi materialet ikke indeholdt de elementer, der var beskrevet i bekendtgørelsens § 38, stk. 4. Der manglede oplysninger om, hvordan aftalen kunne ændres og opsiges af ledelse og medarbejdere ved institutionen, og en organisationsplan over den aftalte organisering af sikkerheds- og sundhedsarbejdet ved institutionen.

Såfremt den selvejende institutionen ønskede en traditionel sikkerhedsorganisation, men med færre sikkerhedsgrupper end beskrevet i lovgivningen, kunne virksomheden søge Arbejdstilsynet om dispensation.

Arbejds miljøklagenævnet behandlede ikke spørgsmålet om antallet af sikkerhedsgrupper, fordi der kun var klaget over, at institutionen skulle oprette sikkerhedsorganisation. Institutionen havde dog rettidigt taget forbehold for en eventuel senere klage om antallet af sikkerhedsgrupper (5900037-05).

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999 med de ændringer, der følger af lov om ændring af lov om arbejdsmiljø, jf. lov nr. 437 af 10. juni 2002 og lov nr. 425 af 9. juni 2004

Kapitel 1 Formål og område

§ 2. Loven omfatter arbejde for en arbejdsgiver.

Stk. 2. Undtaget er

- 1) arbejde i arbejdsgiverens private husholdning, jf. dog § 59,
- 2) arbejde, der udelukkende udføres af de medlemmer af arbejdsgiverens familie, som hører til hans husstand, jf. dog § 59,

3) arbejde, der udføres af militære, og som kan henregnes til egentlig militærtjeneste.

Stk. 3. Følgende bestemmelser omfatter også arbejde, der ikke udføres for en arbejdsgiver, samt det arbejde, der er nævnt i stk. 2:

1) § 20 om flere arbejdsgivere m.v. på samme arbejdssted, §§ 30-36 om leverandører m.fl. og § 37 om bygherrer m.v.,

2) §§ 38 og 39, for så vidt angår de i § 39, stk. 1, nr. 1 og 2, omhandlede arbejder, samt § 41,

3) §§ 45-47 om tekniske hjælpemidler m.v.,

4) kapitel 8 om stoffer og materialer,

5) § 58 om vejtransport.

Kapitel 2 **Virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde**

...

Sikkerhedsorganisation

...

§ 7. I virksomheder med 20 ansatte eller derover, jf. dog § 8, stk. 7, skal der oprettes et sikkerhedsudvalg. Er der i virksomheden oprettet en eller to sikkerhedsgrupper, udgør sikkerhedsgruppens eller -gruppernes medlemmer og virksomhedens leder eller en ansvarlig repræsentant for denne sikkerhedsudvalget. Er der oprettet flere sikkerhedsgrupper, vælger sikkerhedsrepræsentanterne imellem sig 2 medlemmer og arbejdslederne i sikkerhedsgrupperne imellem sig 2 medlemmer til et sikkerhedsudvalg, hvori virksomhedens leder eller en ansvarlig repræsentant for denne indtræder. Sikkerhedsudvalget skal planlægge, lede, rådgive og orientere om samt føre kontrol med sikkerheds- og sundhedsarbejdet inden for virksomheden.

Stk. 2. ...

§ 8. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler for opbygning og funktion af virksomhedernes arbejde for sikkerhed og sundhed, herunder regler om valg af sikkerhedsrepræsentanter, om deres rettigheder og pligter, om oprettelse af sikkerhedsgrupper og sikkerhedsudvalg og om disses opgaver samt om daglig ledelse af sikkerhedsarbejdet.

Stk. 2. ...

Stk. 3. ...

Stk. 4. Med henblik på at styrke og effektivisere virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde kan § 6 og § 7, stk. 1, under vilkår fastsat af arbejdsministeren fraviges, jf. stk. 4, hvis der

1) dels er indgået en aftale mellem én eller flere lønmodtagerorganisationer og den eller de modstående arbejdsgiverorganisationer eller arbejdsgivere eller dem, de bemyndiger hertil, og

2) dels på virksomheder, der er omfattet af en aftale indgået efter nr. 1, er indgået en aftale mellem arbejdsgiveren og de ansatte i virksomheden eller de ansatte på en del af virksomheden.

Stk. 5. Beskæftigelsesministeren fastsætter regler om, under hvilke vilkår § 6 og § 7, stk. 1, kan fraviges gennem aftale, jf. stk. 4. Beskæftigelsesministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om, hvordan aftaler efter stk. 4 indgås.

Stk. 6. Spørgsmål om fortolkning af og brud på de indgåede aftaler efter stk. 3 afgøres efter de sædvanlige fagretlige regler for området. Brud på aftaler indgået efter stk. 4, nr. 2, kan dog ikke indbringes for Arbejdsretten, men afgøres ved faglig voldgift.

Stk. 7. Beskæftigelsesministeren kan for fag, faglige områder eller arbejdssteder, for hvis vedkommende det skønnes upåkrævet eller uhensigtsmæssigt at opbygge sikkerhedsarbejdet efter reglerne i § 6, § 7, stk. 1, og § 9, stk. 4, gøre undtagelse fra disse regler eller tillempe dem efter de særlige forhold.

Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 575 af 21. juni 2001 om virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde, som ændret ved bekendtgørelse nr. 491 af 20. juni 2002

Kapitel 1 Område

§ 1. Bekendtgørelsen gælder for arbejde for en arbejdsgiver, jf. lov om arbejdsmiljø § 2 og § 3.

Stk. 2. ...

Kapitel 2 Organisering af sikkerheds- og sundhedsarbejdet

§ 2. I virksomheder med 10 ansatte og derover skal sikkerheds- og sundhedsarbejdet organiseres gennem en sikkerhedsorganisation.

Stk. 2. Alle ansatte, der ikke er virksomhedsledere eller arbejdsledere i henhold til arbejdsmiljølovens § 23 og § 24, medregnes, jf. stk. 1.

...

§ 4. Ved kontorarbejde eller andet administrativt arbejde og ved arbejde i butikker, herunder supermarkeder, stormagasiner og lignende, medregnes ved organiseringen af sikkerheds- og sundhedsarbejdet efter § 2 kun ansatte, der er beskæftiget 10 timer eller derover ugentligt.

...

Sikkerhedsudvalg

§ 12. I virksomheder, hvor der er beskæftiget 20 ansatte eller derover, skal virksomhedens sikkerheds- og sundhedsarbejde planlægges og koordineres af et sikkerhedsudvalg, jf. dog § 4.

Stk. 2. ...

Stk. 3. Formand for udvalget er virksomhedens leder eller en af denne udpeget ansvarlig repræsentant, der kan handle på ledelsens vegne.

Stk. 4. Er der i virksomheden oprettet en eller to sikkerhedsgrupper, består sikkerhedsudvalget af sikkerhedsgruppen eller -gruppernes medlemmer og virksomhedens leder eller en af denne udpeget ansvarlig repræsentant.

Stk. 5. Er der mere end 2 sikkerhedsgrupper, vælger sikkerhedsrepræsentanterne imellem sig 2 medlemmer, og arbejdslederne i sikkerhedsgrupperne vælger imellem sig 2 medlemmer til udvalget, hvori virksomhedslederen eller en ansvarlig repræsentant for denne indtræder.

Stk. 6. ...

Kapitel 6 **Aftaler**

§ 38. Med henblik på at styrke og effektivisere virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde kan reglerne om organiseringsmåden i §§ 7-17 fraviges, hvis der

1) dels er indgået en aftale mellem en eller flere lønmodtagerorganisationer og den eller de modstående arbejdsgiverorganisationer eller arbejdsgivere, eller dem, de bemyndiger hertil, og

2) dels på virksomheder, der er omfattet af en aftale indgået efter nr. 1, er indgået en aftale mellem arbejdsgiveren og de ansatte, herunder eventuelle ledere, i virksomheden eller på en del af virksomheden.

Stk. 2. En aftale om organiseringen af sikkerheds- og sundhedsarbejdet efter stk. 1 berører ikke varetagelsen af de opgaver, funktioner, pligter og rettigheder m.v. på decentralt og centralt niveau i virksomheden, der er fastsat i bekendtgørelsen.

Stk. 3. I virksomheder, hvor der er beskæftiget 20 ansatte eller derover, skal det sikres, at planlægningen og koordineringen af sikkerheds- og sundhedsarbejdet i virksomheden finder sted i et samarbejde mellem arbejdsgiveren, arbejdslederne og de ansatte.

Stk. 4. En virksomhedsaftale, der er indgået efter stk. 1, nr. 2, skal sikre, at organiseringen af virksomhedens sikkerheds- og sundhedsarbejde er i overensstemmelse med virksomhedens struktur, og at den ændrede organisering styrker og effektiviserer virksomhedens arbejde hermed.

Stk. 5. Virksomhedsaftalen skal være skriftlig, forefindes i og være tilgængelig for de ansatte på virksomheden.

Stk. 6. Virksomhedsaftalen skal som minimum indeholde følgende elementer:

1) Beskrivelse af de aktiviteter/metoder, der kan anvendes med henblik på at sikre, at den ændrede organisering af sikkerheds- og sundhedsarbejdet styrker og effektiviserer funktionsvaretagelsen.

- 2) Angivelse af en procedure for gennemførelse og opfølgning af virksomhedsaftalen på virksomheden.
- 3) Angivelse af, hvordan opgaver og funktioner varetages, herunder arbejdsledernes og de øvrige ansattes deltagelse i arbejdsmiljøarbejdet.
- 4) Angivelse af, hvordan virksomhedsaftalen kan ændres og opsiges.
- 5) Oversigt over den aftalte organisering af sikkerheds- og sundhedsarbejdet i form af en organisationsplan.

Stk. 7. Spørgsmål om fortolkning af og brud på de indgåede aftaler efter stk. 1 afgøres efter de sædvanlige fagretlige regler for området. Brud på aftaler indgået efter stk. 1, nr. 2, kan dog ikke indbringes for Arbejdsretten, men afgøres ved faglig voldgift.

§ 39. Med henblik på at styrke samarbejdet om sikkerhed og sundhed mellem samarbejdsudvalg, de lokale aftaltparter og sikkerhedsorganisationen kan opgavevaretagelsen i forbindelse med sikkerhed og sundhed varetages af et samarbejdsorgan, hvis

- 1) betingelserne i § 38 er opfyldt, og
- 2) personer, der er valgt til at varetage sikkerheds- og sundhedsarbejdet, er repræsenteret i samarbejdsorganet.

...

Kapitel 7

Dispensation og klageadgang

§ 41. Direktøren for Arbejdstilsynet kan for fag og faglige områder eller enkeltvirksomheder, hvor særlige forhold foreligger, tillade fravigelser fra enkelte bestemmelser i bekendtgørelsen, når det skønnes rimeligt og fuldt forsvarligt og i det omfang, det er foreneligt med direktiv 89/391/EØF af 12. juni 1989 om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagerens sikkerhed og sundhed under arbejdet.

...

Arbejdspladsvurdering

Arbejdspladsvurdering var ikke gennemført for hele virksomheden

Arbejdstilsynet havde konstateret, at virksomheden kun i meget begrænset omfang havde lavet en arbejdspladsvurdering. Der var således kun gennemført arbejdspladsvurdering for nogle ansatte på en byggeplads og ikke generelt for hele virksomheden.

Arbejds miljøklagenævnet fandt, at virksomheden skulle udarbejde arbejdspladsvurdering for hele virksomheden.

Arbejds miljøklagenævnet lagde vægt på, at der ikke forelå arbejdspladsvurdering for hele virksomheden, men alene for nogle ansatte på en byggeplads.

Efter reglerne skulle arbejdspladsvurderingen foreligge i skriftlig form og dermed være tilgængelig for virksomhedens ledelse, de ansatte og Arbejdstilsynet. Baggrunden var, at arbejdspladsvurderingen skulle være grundlaget for en hurtig og effektiv løsning af virksomhedens arbejdsmiljøproblemer.

Arbejds miljøklagenævnet lagde endvidere vægt på, at Arbejdstilsynet konstaterede væsentlige arbejdsmiljøproblemer under tilsynsbesøget på virksomheden (2004-10-0111).

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999, med de ændringer, der følger af lov nr. 425 af 9. juni 2004 om ændring af lov om arbejdsmiljø

§ 15 a. Arbejdsgiveren skal sørge for, at der udarbejdes en skriftlig arbejdspladsvurdering af sikkerheds- og sundhedsforholdene på arbejdspladsen under hensyntagen til arbejdets art, de arbejdsmetoder og arbejdsprocesser, der anvendes, samt virksomhedens størrelse og organisering. Arbejdspladsvurderingen skal forefindes i virksomheden og være tilgængelig for virksomhedens ledelse, de ansatte og Arbejdstilsynet. En arbejdspladsvurdering skal revideres, når der sker ændringer i arbejdet, arbejdsmetoder og arbejdsprocesser m.v. og disse ændringer har betydning for sikkerhed og sundhed under arbejdet, dog senest hvert tredje år.

Stk. 2. En arbejdspladsvurdering skal omfatte en stillingtagen til virksomhedens arbejdsmiljøproblemer, og hvordan de løses under iagttagelse af de forebyggelsesprincipper, der er angivet i arbejdsmiljølovgivningen. Vurderingen skal indeholde følgende elementer:

- 1) Identifikation og kortlægning af virksomhedens arbejdsmiljøforhold.
- 2) Beskrivelse og vurdering af virksomhedens arbejdsmiljøproblemer.
- 3) Prioritering og opstilling af en handlingsplan til løsning af virksomhedens arbejdsmiljøproblemer.
- 4) Retningslinjer for opfølgning på handlingsplanen.

Stk. 3. Arbejdsgiveren skal inddrage sikkerhedsorganisationen eller de ansatte i planlægningen, tilrettelæggelsen og gennemførelsen af samt opfølgningen på arbejdspladsvurderingen, jf. stk. 1 og 2.

Stk. 4. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om arbejdsgiverens pligter efter stk. 1-3.

§ 77. Arbejdstilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, bringes i orden straks eller inden en frist.

...

Bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse

Planlægning og tilrettelæggelse af arbejdet

§ 4. Arbejdet skal i alle led planlægges og tilrettelægges således, at det kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Planlægningen og tilrettelæggelsen af arbejdet skal ske under hensyntagen til de forebyggelsesprincipper, der er angivet i bilag 1. Det skal iagttages, at der ikke foreskrives eller forudsættes anvendt konstruktioner, planudformninger, detailløsninger og arbejdsmetoder, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed ved arbejdets udførelse. Endvidere skal det sikres, at de samlede påvirkninger i arbejdsmiljøet på kort eller lang sigt ikke forringer de ansattes sikkerhed eller sundhed.

§ 5. Ved planlægning af nye eller ændring af eksisterende arbejdspladser, arbejdsprocesser og metoder, indførelse af ny teknologi, anskaffelse af tekniske hjælpemidler, personlige værnemidler og stoffer og materialer skal det sikres, at arbejdsmiljøet bringes i overensstemmelse med arbejdsmiljølovgivningens almindelige og specielle krav.

§ 6. Virksomhedens sikkerhedsorganisation skal deltage i planlægningen af arbejdet, jf. §§ 4 og 5, samt i kontrollen af arbejdsmiljøet, jf. kapitel 5.

Stk. 2. I virksomheder, hvor der ikke skal oprettes sikkerhedsorganisation, skal de ansatte deltage i planlægningen af arbejdet, jf. §§ 4 og 5, samt i kontrollen med arbejdsmiljøet, jf. kapitel 5.

Arbejdspladsvurdering

§ 6 a. Arbejdsgiveren skal sørge for, at der udarbejdes en skriftlig arbejdspladsvurdering af sikkerheds- og sundhedsforholdene på arbejdspladsen navnlig med henblik på at sikre en skriftlig behandlingsmåde i forbindelse med den nærmere planlægning, tilrettelæggelse og gennemførelse af arbejdspladsvurderingen, og at sikre, at resultatet heraf gøres synlig, jf. § 6 b, stk. 5. Udarbejdelse af arbejdspladsvurderingen kan ske i elektronisk form.

Stk. 2. For at sikre, at alle arbejdsmiljøforhold inddrages i arbejdspladsvurderingen, skal arbejdsgiveren sørge for, at virksomhedens sikkerhedsorganisation inddrages i og deltager i hele processen vedrørende planlægningen, tilrettelæggelsen, gennemførelsen og opfølgningen, samt ajourføringen af arbejdspladsvurderingen. Det skal gennem en påtegning på arbejdspladsvurderingen fra sikkerhedsorganisationen dokumenteres, at sikkerhedsorganisationen har været inddraget.

Stk. 3. I virksomheder, hvor der ikke skal oprettes sikkerhedsorganisation, skal de ansatte på tilsvarende måde inddrages i udarbejdelsen af arbejdspladsvurderingen, jf. stk. 2.

§ 6 b. En arbejdspladsvurdering skal udarbejdes under hensyntagen til arbejdets art, de tekniske hjælpemidler, stoffer og materialer, arbejdsmetoder og arbejdsprocesser, der anvendes i virksomheden, arbejdsstedets indretning, samt virksomhedens størrelse og organisering.

Stk. 2. En arbejdspladsvurdering skal under iagttagelse af de forebyggelsesprincipper, der er angivet i bilag 1, omfatte en stillingtagen til de arbejdsmiljøproblemer, der er i virksomheden, og hvordan de skal løses. De nødvendige løsninger skal angives i arbejdspladsvurderingen.

Stk. 3. Arbejdsgiveren kan selv vælge, efter hvilken metode en arbejdspladsvurdering skal udarbejdes. Ved den valgte metode skal det dog sikres, at vurderingen indeholder følgende elementer:

- 1) Identifikation og kortlægning af virksomhedens arbejdsmiljøforhold, herunder om der er arbejdsmiljøproblemer samt problemernes art og omfang.
- 2) Beskrivelse og vurdering af virksomhedens arbejdsmiljøproblemer, herunder problemernes art, alvor og omfang, samt årsagerne til problemerne for at kunne igangsætte de nødvendige løsninger.
- 3) Inddragelse af virksomhedens sygefravær med henblik på vurdering af, om forhold i virksomhedens arbejdsmiljø kan medvirke til sygefraværet.
- 4) Prioritering og opstilling af en handlingsplan til løsning af virksomhedens arbejdsmiljøproblemer, som ikke kan løses umiddelbart. Af planen skal fremgå, i hvilken rækkefølge og i hvilken takt de konstaterede problemer skal løses.
- 5) Retningslinier for hvordan der skal følges op på handlingsplanen, herunder hvem der har ansvaret for gennemførelse af planen, samt hvornår og hvordan der skal føres tilsyn og kontrol med de iværksatte foranstaltninger, herunder om igangsatte løsninger er fyldestgørende, og om handlingsplanen skal revideres m.v.

Stk. 4. En arbejdspladsvurdering skal ajourføres, når der sker ændringer i arbejdet, arbejdsmetoder og arbejdsprocesser m.v., som har betydning for virksomhedens arbejdsmiljø, dog senest hvert tredje år.

Stk. 5. En arbejdspladsvurdering skal forefindes i virksomheden og være til rådighed for virksomhedsledere, arbejdsledere, øvrige ansatte og Arbejdstilsynet.

Stk. 6. En arbejdspladsvurdering skal ikke sendes til eller godkendes af Arbejdstilsynet, medmindre der er fastsat særlige regler herom i henhold til arbejdsmiljøloven.

Arbejdspladsvurdering – manglende prioritering, tidsangivelse for gennemførelse af ændringer og systematik

Arbejdstilsynet havde givet påbud om at gennemføre en arbejdspladsvurdering, fordi den foreliggende arbejdspladsvurdering manglede angivelse af prioritering og tidsangivelse for gennemførelse af ændringer.

Virksomheden henholdt sig til, at der var gennemført arbejdspladsvurdering, og at de registrerede problemer ikke var en ”ønskeliste”. Derfor var der ikke angivet en tidsplan eller foretaget prioritering.

Generelt havde virksomheden ikke foretaget prioritering mellem løsning af de registrerede problemer, og der var i øvrigt tale om en usystematik gennemførelse af arbejdspladsvurdering.

Arbejds miljøklagenævnet ophævede påbudet.

Arbejds miljøklagenævnet lagde til grund for afgørelsen, at virksomhedens arbejdspladsvurdering opfyldte de formelle krav, idet der

- fandtes en arbejdspladsvurdering,
- arbejdspladsvurderingen var skriftlig og tilgængelig, og
- sikkerhedsorganisationen havde været inddraget.

Arbejds miljøklagenævnet lagde vægt på, at en arbejdspladsvurdering ikke er et selvstændigt tilsynsobjekt, og de indholdsmæssige mangler ikke var så væsentlige, at der i realiteten ikke forelå en arbejdspladsvurdering. Arbejds miljøklagenævnet fandt, at Arbejdstilsynet burde være virksomheden behjælpelig med opfølgning på manglerne i form af vejledning (5900046-05).

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999, med de ændringer, der følger af lov nr. 425 af 9. juni 2004 om ændring af lov om arbejdsmiljø:

§ 15 a. Arbejdsgiveren skal sørge for, at der udarbejdes en skriftlig arbejdspladsvurdering af sikkerheds- og sundhedsforholdene på arbejdspladsen under hensyntagen til arbejdets art, de arbejdsmetoder og arbejdsprocesser, der anvendes, samt virksomhedens størrelse og organisering. Arbejdspladsvurderingen skal forefindes i virksomheden og være tilgængelig for virksomhedens ledelse, de ansatte og Arbejdstilsynet. En arbejdspladsvurdering skal revideres, når der sker ændringer i arbejdet, arbejdsmetoder og arbejdsprocesser m.v. og disse ændringer har betydning for sikkerhed og sundhed under arbejdet, dog senest hvert tredje år.

Stk. 2. En arbejdspladsvurdering skal omfatte en stillingtagen til virksomhedens arbejdsmiljøproblemer, og hvordan de løses, under iagttagelse af de forebyggelsesprincipper, der er angivet i arbejdsmiljølovgivningen. Vurderingen skal indeholde følgende elementer:

- 1) Identifikation og kortlægning af virksomhedens arbejdsmiljøforhold.
- 2) Beskrivelse og vurdering af virksomhedens arbejdsmiljøproblemer.

3) Prioritering og opstilling af en handlingsplan til løsning af virksomhedens arbejdsmiljøproblemer.

4) Retningslinjer for opfølgning på handlingsplanen.

Stk. 3. Arbejdsgiveren skal inddrage sikkerhedsorganisationen eller de ansatte i planlægningen, tilrettelæggelsen og gennemførelsen af samt opfølgningen på arbejdspladsvurderingen, jf. stk. 1 og 2.

Stk. 4. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om arbejdsgiverens pligter efter stk. 1-3.

Arbejdspladsvurdering, når virksomheden også har ansatte, der arbejder i udlandet

Virksomheden havde fået påbud om at gennemføre arbejdspladsvurdering, fordi Arbejdstilsynet konstaterede, at virksomheden ikke havde en arbejdspladsvurdering.

Virksomheden mente ikke den skulle gennemføre arbejdspladsvurdering for virksomhedens montører, fordi disse både arbejdede i ind- og udland (Tyskland og England).

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, virksomheden skulle gennemføre en arbejdspladsvurdering.

Nævnet lagde vægt på, at arbejdsmiljølovgivningen gælder for virksomheder, der har ansatte, og at arbejdspladsvurdering skal udarbejdes for arbejdspladsen og omfatte virksomhedens arbejdsmiljøproblemer.

Arbejdsmiljøklagenævnet henviste til, at montørernes arbejdsplads omfattede både dansk og fremmed territorium, og at virksomhedens arbejdsmiljøproblemer omfattede generelle problemer, som måtte være afledt af, at arbejdet blev udført i udlandet. Arbejdspladsvurderingen skulle derfor gennemføres for alle ansatte på hele arbejdspladsens arbejdsområde – med særlig hensyntagen til, at montørarbejdet blev udført på midlertidig skiftende arbejdssteder (5900051-05).

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober, med de ændringer, der følger af lov nr. 425 af 9. juni 2004 om ændring af lov om arbejdsmiljø

§ 15 a. Arbejdsgiveren skal sørge for, at der udarbejdes en skriftlig arbejdspladsvurdering af sikkerheds- og sundhedsforholdene på arbejdspladsen under hensyntagen til arbejdets art, de arbejdsmetoder og arbejdsprocesser, der anvendes, samt virksomhedens størrelse og organisering. Arbejdspladsvurderingen skal forefindes i virksomheden og være tilgængelig for virksomhedens ledelse, de ansatte og Arbejdstilsynet. En arbejdspladsvurdering skal revideres, når der sker ændringer i arbejdet, arbejdsmetoder og arbejdsprocesser m.v. og disse ændringer har betydning for sikkerhed og sundhed under arbejdet, dog senest hvert tredje år.

Stk. 2. En arbejdspladsvurdering skal omfatte en stillingtagen til virksomhedens arbejdsmiljøproblemer, og hvordan de løses, under iagttagelse af de forebyggelsesprincipper, der er angivet i arbejdsmiljølovgivningen. Vurderingen skal indeholde følgende elementer:

- 1) Identifikation og kortlægning af virksomhedens arbejdsmiljøforhold.
- 2) Beskrivelse og vurdering af virksomhedens arbejdsmiljøproblemer.
- 3) Prioritering og opstilling af en handlingsplan til løsning af virksomhedens arbejdsmiljøproblemer.
- 4) Retningslinjer for opfølgning på handlingsplanen.

Stk. 3. Arbejdsgiveren skal inddrage sikkerhedsorganisationen eller de ansatte i planlægningen, tilrettelæggelsen og gennemførelsen af samt opfølgningen på arbejdspladsvurderingen, jf. stk. 1 og 2.

Stk. 4. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om arbejdsgiverens pligter efter stk. 1-3.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse

§ 6 a. Arbejdsgiveren skal sørge for, at der udarbejdes en skriftlig arbejdspladsvurdering af sikkerheds- og sundhedsforholdene på arbejdspladsen navnlig med henblik på at sikre en skriftlig behandlingsmåde i forbindelse med den nærmere planlægning, tilrettelæggelse og gennemførelse af arbejdspladsvurderingen, og at sikre, at resultatet heraf gøres synlig, jf. § 6 b, stk. 5. Udarbejdelse af arbejdspladsvurderingen kan ske i elektronisk form.

Stk. 2. For at sikre, at alle arbejdsmiljøforhold inddrages i arbejdspladsvurderingen, skal arbejdsgiveren sørge for, at virksomhedens sikkerhedsorganisation inddrages i og deltager i hele processen vedrørende planlægningen, tilrettelæggelsen, gennemførelsen og opfølgningen, samt ajourføringen af arbejdspladsvurderingen. Det skal gennem en påtegning på arbejdspladsvurderingen fra sikkerhedsorganisationen dokumenteres, at sikkerhedsorganisationen har været inddraget.

Stk. 3. I virksomheder, hvor der ikke skal oprettes sikkerhedsorganisation, skal de ansatte på tilsvarende måde inddrages i udarbejdelsen af arbejdspladsvurderingen, jf. stk. 2.

§ 6 b. En arbejdspladsvurdering skal udarbejdes under hensyntagen til arbejdets art, de tekniske hjælpemidler, stoffer og materialer, arbejdsmetoder og arbejdsprocesser, der anvendes i virksomheden, arbejdsstedets indretning, samt virksomhedens størrelse og organisering.

Stk. 2. En arbejdspladsvurdering skal under iagttagelse af de forebyggelsesprincipper, der er angivet i bilag 1, omfatte en stillingtagen til de arbejdsmiljøproblemer, der er i virksomheden, og hvordan de skal løses. De nødvendige løsninger skal angives i arbejdspladsvurderingen.

Stk. 3. Arbejdsgiveren kan selv vælge, efter hvilken metode en arbejdspladsvurdering skal udarbejdes. Ved den valgte metode skal det dog sikres, at vurderingen indeholder følgende elementer:

- 1) Identifikation og kortlægning af virksomhedens arbejdsmiljøforhold, herunder om der er arbejdsmiljøproblemer samt problemernes art og omfang.
- 2) Beskrivelse og vurdering af virksomhedens arbejdsmiljøproblemer, herunder problemernes art, alvor og omfang, samt årsagerne til problemerne for at kunne igangsætte de nødvendige løsninger.
- 3) Inddragelse af virksomhedens sygefravær med henblik på vurdering af, om forhold i virksomhedens arbejdsmiljø kan medvirke til sygefraværet.
- 4) Prioritering og opstilling af en handlingsplan til løsning af virksomhedens arbejdsmiljøproblemer, som ikke kan løses umiddelbart. Af planen skal fremgå, i hvilken rækkefølge og i hvilken takt de konstaterede problemer skal løses.
- 5) Retningslinjer for hvordan der skal følges op på handlingsplanen, herunder hvem der har ansvaret for gennemførelse af planen, samt hvornår og hvordan der skal føres tilsyn og kontrol med de iværksatte foranstaltninger, herunder om igangsatte løsninger er fyldestgørende, og om handlingsplanen skal revideres m.v.

Stk. 4. En arbejdspladsvurdering skal ajourføres, når der sker ændringer i arbejdet, arbejdsmetoder og arbejdsprocesser m.v., som har betydning for virksomhedens arbejdsmiljø, dog senest hvert tredje år.

Stk. 5. En arbejdspladsvurdering skal forefindes i virksomheden og være til rådighed for virksomhedsledere, arbejdsledere, øvrige ansatte og Arbejdstilsynet.

Stk. 6. En arbejdspladsvurdering skal ikke sendes til eller godkendes af Arbejdstilsynet, medmindre der er fastsat særlige regler herom i henhold til arbejdsmiljøloven.

§ 6 c. Hvis arbejdsgiveren ikke selv har fornøden indsigt til at udarbejde arbejdspladsvurderingen, skal arbejdsgiveren indhente bistand fra en bedriftssundhedstjeneste eller andre særligt sagkyndige.

Stk. 2. Selvom der indhentes bistand fra særligt sagkyndige, er det dog stadig arbejdsgiverens ansvar, at der udarbejdes en arbejdspladsvurdering, og at kravene, der fremgår af § 6 a og § 6 b, stk. 1-5, er opfyldt.

Bedriftssundhedstjeneste

Etablering af bedriftssundhedstjeneste trods regler om udfasning

Virksomheden var omfattet af en branchekode, hvor der fortsat var pligt til at tilslutte alle ansatte til bedriftssundhedstjeneste. Virksomheder med den pågældende branchekode ville blive udfaset i perioden fra 1. januar 2006 til 31. december 2006 i forbindelse med screening af virksomheden. Pligten ophørte derfor senest den 31. december 2006.

Virksomheden og de ansatte har klaget over Arbejdstilsynets påbud om at virksomheden skulle tilsluttes bedriftssundhedstjeneste, fordi reglerne var ændret. Virksomheden og de ansatte syntes, at bedriftssundhedstjeneste var overflødig, fordi det var en god arbejdsplads uden dårligt arbejdsmiljø, sygedage eller ulykker.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at Arbejdstilsynets afgørelse om at virksomheden skulle tilsluttes bedriftssundhedstjeneste, skulle opretholdes.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde vægt på, at virksomheden på baggrund af branchekoden var omfattet af kravet om etablering af bedriftssundhedstjeneste for alle ansatte, uanset den enkeltes funktion i virksomheden. Der skulle ikke foretages en konkret vurdering af, i hvilket omfang etablering af bedriftssundhedstjeneste var en nødvendighed for at ændre virksomhedens arbejdsmiljø.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at virksomheden kunne benytte sig af de timer, der er betalt for, frem til screeningen (5900025-05).

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse. nr. 784 af 11. oktober 1999, med de ændringer, der følger af lov nr. 425 af 9. juni 2004

...

Kapitel 2

Virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde

...

Rådgivning

...

§ 13. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om, at der ved virksomheder, hvor hensynet til de ansattes sikkerhed eller sundhed taler for det, skal oprettes en bedriftssundhedstjeneste.

Stk. 2. For grupper af virksomheder kan arbejdsministeren under tilsvarende betingelser fastsætte regler om, at der skal oprettes en fælles bedriftssundhedstjeneste.

Stk. 3. ...

§ 13 b. Virksomhederne ophører med at være omfattet af pligten til at oprette bedriftssundhedstjeneste samtidig med Arbejdstilsynets screeningsbesøg, jf. § 72 a. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler herom.

...

Kapitel 13

Arbejdstilsynet

...

§ 77. Arbejdstilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, bringes i orden straks eller inden en frist.

...

Kapitel 14

Klageadgang

...

§ 81 a. ...

Stk. 7. Formanden eller dennes stedfortræder kan efter en skriftlig høring af nævnets beskikkede medlemmer træffe afgørelse på nævnets vegne i sager, hvor der er en fast praksis, eller som i øvrigt ikke giver anledning til tvivl.

...

Lov nr. 425 af 9. juni 2004 om ændring af lov om arbejdsmiljø

§ 2. Loven træder i kraft den 1. juli 2004, jf. dog stk. 2-5.

Stk. 2. ...

Stk. 3. § 1, nr. 9, træder, for så vidt angår ophævelsen af § 13, stk. 1-4, i lov om arbejdsmiljø, i kraft den 1. januar 2009.

Stk. 4. §§ 13 a og 13 b i lov om arbejdsmiljø som affattet ved denne lovs § 1, nr. 10, har kun gyldighed indtil den 1. januar 2009.

Stk. 5. ...

Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 750 af 24. august 2001 om bedriftssundhedstjeneste.

...

§ 2. Alle virksomheder med ansatte har pligt til at tilslutte sig eller etablere en godkendt bedriftssundhedstjeneste, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. I bilag 1 er angivet fra hvilket tidspunkt denne pligt gælder under hensyn til virksomhedens branchetilhørsforhold.

...

§ 13. Virksomheder, der skal tilslutte sig eller etablere en bedriftssundhedstjeneste, skal gøre dette ved enten

- 1) at etablere en bedriftssundhedstjeneste på virksomheden,
- 2) etablere eller tilslutte sig et bedriftssundhedscenter eller
- 3) indgå aftale om bistand fra en anden virksomheds bedriftssundhedstjeneste, jf. nr. 1.

...

Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 750 af 24. august 2001 om bedriftssundhedstjeneste, som ændret ved Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 1110 af 17. december 2001 om ændring af bekendtgørelse om bedriftssundhedstjeneste.

§ 1. I bekendtgørelse nr. 750 af 24. august 2001 om bedriftssundhedstjeneste foretages følgende ændringer:

Bilag 1 affattes således:

Hovedbrancher, der fra 1. oktober 2001 og til 1. januar 2002 omfattes af pligten til at tilslutte sig eller oprette en bedriftssundhedstjeneste efter denne bekendtgørelse

Ved afgrænsning af hovedbrancher anvendes Dansk Branchekode 1993.

På virksomheder, der tilhører de nedennævnte hovedbrancher, skal samtlige ansatte tilsluttes bedriftssundhedstjenesten, uanset om virksomhedens personalegrupper beskæftiges ved egentlig produktion eller ved diverse servicefunktioner såsom administration, kantine, rengøring, kørsel m.v.

På virksomheder, hvor der i en afgrænset del af virksomheden udføres en produktion eller en aktivitet, der hører under de nedennævnte brancher, men hvor denne produktion eller aktivitet ikke er virksomhedens hovedaktivitet, skal kun de i denne del af virksomheden beskæftigede omfattes af bedriftssundhedstjenesten.

...

1. januar 2002

...

Service og tjenesteydelser

...

553010 Restauranter

...

§ 2. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2002

Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 556 af 17. juni 2004 om ophør af virksomhedernes pligt til at oprette bedriftssundhedstjeneste (BST)

Kapitel 3

Udfasning af pligten til at oprette bedriftssundhedstjeneste

§ 3. For virksomheder uden arbejdsmiljøcertifikat ophører pligten til at oprette bedriftssundhedstjeneste samtidig med Arbejdstilsynets screeningsbesøg på virksomheden. Screening af virksomheder sker i henhold til branchekoderne i de brancher, som virksomhederne tilhører, og inden for de perioder der fremgår af § 5.

Stk. 2. ...

§ 5. Pligten til at oprette bedriftssundhedstjeneste ophører løbende i perioden 1. januar 2005 til 31. december 2008, som det fremgår af bilag 1:

- 1) I perioden 1. januar 2005 - 30. juni 2005 screenes og udfases social- og sundhedsområdet.
- 2) I perioden 1. januar 2005 - 31. december 2005 screenes og udfases primært en del af industriområdet.
- 3) I perioden 1. januar 2006 - 31. december 2006 screenes og udfases flere forskellige brancheområder.
- 4) I perioden 1. januar 2007 - 31. december 2008 screenes og udfases bygge- og anlægsområdet.
- 5) I perioden 1. januar 2008 - 31. december 2008 screenes og udfases flere forskellige brancheområder.

Bilag 1

Hovedbrancher, der fra 1. januar 2005 til 31. december 2008 udfases periodevis af pligten til at oprette en bedriftssundhedstjeneste (BST)

Nedenfor angives perioden, i hvilken udfasningen vil ske, jf. §§ 3-5.

Ved afgrænsning af hovedbrancher anvendes Dansk Branchekode 2003 (DB03).

...

2. periode - 1. januar 2006 til 31. december 2006

...

553010 Restauranter

...

Autoriseret rådgiver

Brug af autoriseret rådgiver til løsning af påbud, tidsfrist for tilbagemelding om indgåelse af en aftale, og kritik af manglende vejledning

En virksomhed havde tilsidesat sikkerhedsfunktionen på en række maskiner, idet man havde sat lågekontakter ud af funktion. Man kunne derved åbne maskinerne under driften, uden at maskinerne standsede.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at det var et alvorligt arbejdsmiljøproblem, der indebar risiko for sikkerhed og sundhed, at lågekontakterne var sat ud af funktion. Der var tale om sikkerhedsforanstaltninger, som er sat ud af kraft, og som ikke umiddelbart kunne reetableres.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde vægt på, at maskinerne kunne betjenes uden sikkerhedsfunktion og ikke standsede ved åbning til maskinernes farlige bevægelses- og klemningssteder m.m. Der var derfor risiko for personulykker.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde endvidere lagt vægt på, at virksomheden oplyste, at man arbejdede på at finde en løsning på problemet, men at man ikke kunne nå at afslutte arbejdet inden den dato, som virksomheden selv havde forventet arbejdet afsluttet i. Det var således ikke muligt umiddelbart at genetablere lågekontakterne.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt derfor, at virksomheden skulle bruge en autoriseret rådgiver, indtil lågekontakterne var genetableret.

Arbejdsmiljøklagenævnet fastslog endvidere, at fristen for tilbagemelding om indgåelse af en aftale med en autoriseret rådgiver skulle følge fristen for tilbagemelding om efterkommelsen af strakspåbudet.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde i den forbindelse vægt på, at tilbagemeldingen for så vidt angik strakspåbudet forudsætter medvirken af en autoriseret rådgiver. Arbejdsmiljøklagenævnet fandt derfor ikke, at fristen for tilbagemelding for så vidt angik strakspåbudet kunne efterkommes, hvis den fastsatte frist for anvendelse af autoriseret rådgiver skulle kunne udnyttes.

Da klagen over påbudet om anvendelse af autoriseret rådgiver imidlertid var tillagt opsættende virkning, fandt nævnet ikke, at fristen kunne fastsættes til et tidligere tidspunkt end det allerede fastsatte tidspunkt.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt anledning til at kritisere, at vejledning om anvendelse af autoriseret rådgiver var sket ved at henvise til Arbejdstilsynets hjemmeside.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at en generel henvisning til Arbejdstilsynets hjemmeside ikke var en egentlig vejledning. Med påbudet om at anvende autoriseret rådgivning var der anvendt nye regler, og Arbejdstilsynet burde derfor give en uddybende vejledning i tilknytning til påbudet, herunder om hvor længe rådgiveren skulle være tilknyttet (5900031-05).

Regler

Bekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999 af lov om arbejdsmiljø med de ændringer, som følger af lov nr. 425 af 9. juni 2004.

§ 77 a. Beskæftigelsesministeren fastsætter regler om, at Arbejdstilsynet kan påbyde arbejdsgiveren at indhente bistand fra en autoriseret arbejdsmiljørådgiver, herunder i en nærmere bestemt periode, samt om rådgivningspåbuddets indhold, omfang og varighed og de nærmere vilkår herfor, herunder om arbejdsgivers pligter.

Bekendtgørelse nr. 554 af 17. juni 2004 om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere til løsning af bestemte arbejdsmiljøproblemer (Problempåbud)

§ 2. Konstaterer Arbejdstilsynet ved afgivelse af påbud eller rapport om væsentligt problem alvorlige og komplekse arbejdsmiljøproblemer, der indebærer risiko for sikkerhed og sundhed, som angivet i §§ 3-20, kan efterkommelse heraf alene ske ved brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

Stk. 2. Der afgives ikke påbud efter stk.1, hvis arbejdsgiveren inden for det seneste år har løst et identisk arbejdsmiljøproblem i samme produktionsenhed, og løsningen umiddelbart kan overføres.

...

Det fysiske område

§ 13. Tekniske hjælpemidler, hvor der er foretaget ændring af de sikkerhedsmæssige dele af konstruktion eller styring, eller sikkerhedsforanstaltningerne er sat ud af kraft, medmindre disse umiddelbart kan reetableres.

...

Arbejdsgiverens pligter

§ 21. Arbejdsgiveren har pligt til at bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at bistå med rådgivning til løsning af de arbejdsmiljøproblemer, der følger af kapitel 2.

Stk. 2. Arbejdsgiveren skal benytte en arbejdsmiljørådgiver, der er autoriseret, jf. bekendtgørelsen om autorisation af arbejdsmiljørådgivere til at bistå virksomheder med efterkommelse af påbud om brug af rådgivning, til at bistå med rådgivning til løsning af netop det arbejdsmiljøproblem, der danner grundlag for rådgivningspåbudet.

Stk. 3. Påbud om brug af en autoriseret arbejdsmiljørådgiver kan ikke efterkommes ved at benytte en autoriseret rådgiver, der hører ind under den juridiske enhed, som har modtaget et påbud om autoriseret rådgivning.

§ 22. Arbejdsgiveren skal sørge for, at sikkerhedsorganisationen inddrages og deltager i rådgivningsprocessen vedrørende løsningen af det bestemte arbejdsmiljøproblem.

Stk. 2. I virksomheder, hvor der ikke skal oprettes sikkerhedsorganisation, skal de ansatte på tilsvarende måde inddrages i løsningen af det bestemte arbejdsmiljøproblem.

§ 23. Arbejdsgiveren skal indgå en skriftlig aftale med en autoriseret arbejdsmiljørådgiver om rådgivning til løsning af det arbejdsmiljøproblem, der følger af kap. 2.

Stk. 2. Aftalen skal forefindes i virksomheden og være til rådighed for virksomhedsledere, arbejdsledere, øvrige ansatte og Arbejdstilsynet.

§ 24. Aftalen, jf. § 23, skal opfylde minimumskravene i bilag 1.

§ 25. Arbejdsgiveren skal give en tilbagemelding til Arbejdstilsynet om indgåelse af en aftale om rådgivning, senest 6 uger efter at arbejdsgiveren har modtaget påbud fra Arbejdstilsynet om brug af rådgivning til løsning af arbejdsmiljøproblemet.

Stk. 2. Tilbagemeldingen skal påtegnes af sikkerhedsorganisationen eller, i virksomheder der ikke har pligt til at etablere sikkerhedsorganisation, af en repræsentant for de ansatte.

Stk. 3. Arbejdsgiveren skal sørge for, at tilbagemeldingen påtegnes af den autoriserede arbejdsmiljørådgiver, som herved bekræfter, at der er indgået en aftale i henhold til bilag 1.

§ 26. Arbejdsgiveren skal indhente en redegørelse fra arbejdsmiljørådgiveren, når arbejdsmiljøproblemet er løst. Redegørelsen skal indeholde oplysninger om:

- 1) hvordan påbudet er efterkommet, og
- 2) hvordan sikkerhedsorganisationen eller de ansatte har været inddraget.

Stk. 2. Arbejdsgiveren har pligt til at videregive redegørelsen til sikkerhedsorganisationen eller, i virksomheder der ikke har pligt til at etablere sikkerhedsorganisation, til en repræsentant for de ansatte.

Stk. 3. Redegørelsen skal forefindes i virksomheden og være til rådighed for virksomhedsledere, arbejdsledere, øvrige ansatte og Arbejdstilsynet.

§ 27. Arbejdsgiveren skal give en tilbagemelding til Arbejdstilsynet om, hvordan påbudet er efterkommet.

Stk. 2. Tilbagemeldingen skal påtegnes af sikkerhedsorganisationen eller, i virksomheder der ikke har pligt til at etablere sikkerhedsorganisation, af en repræsentant for de ansatte.

Stk. 3. Arbejdsgiveren skal sørge for, at tilbagemeldingen påtegnes af den autoriserede arbejdsmiljørådgiver, der herved bekræfter, at arbejdsgiveren har efterkommet problempåbudet.

At-vejledning F.1.4, november 2004

...

2.4.1. Tekniske hjælpemidler

Problempåbud gives ved tekniske hjælpemidler, hvor der er foretaget ændring af de sikkerhedsmæssige dele af konstruktion eller styring, eller sikkerhedsforanstaltninger er sat ud af kraft, medmindre disse umiddelbart kan reetableres.

Dette kan fx være i forbindelse med ændring, ombygning eller sammenbygning af maskiner, hvor diverse styringssystemer/sikkerhedssystemer skal fungere som en enhed eller med sektionsoptdeling i både produktion og sikkerhed (fx robotceller), og hvor en samlet risikovurdering og risikonedsættelse kan være en særdeles vanskelig opgave.

Som eksempel kan nævnes en funktionsomskifter på en automatisk maskine, som forbikobler sikkerhedsanordningerne.

Et andet eksempel kan være afskærmning af et større maskinanlæg, opdelt i sektioner, både

styringsmæssigt og sikkerhedsmæssigt.

I tilfælde, hvor problemet ikke er komplekst, hvor fx en skærm er fjernet midlertidigt og umiddelbart kan reetableres, gives ikke problempåbud, men alene almindeligt påbud (10, 11, 12).

...

3.2. Rådgivningsperiodens længde

Når Arbejdstilsynet har afgivet et problempåbud, vil kravet om brug af rådgivning gælde, indtil påbuddet er efterkommet, og rådgiveren har udarbejdet redegørelsen om, hvordan påbuddet er efterkommet mv.

Periodepåbud til en virksomhed med flere materielle påbud

Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud om:

- manglende arbejdspladsvurdering,
- manglende arbejdspladsbrugsanvisninger,
- eftersyn af anhugningsvej,
- eftersyn af kraner,
- eftersyn af presser,
- kontrolordning på udsug,
- indeklima, ventilation i produktionshal,
- isoleringsmaterialer i loft, og
- eftersyn af truck.

Virksomheden havde desuden fået et strakspåbud, som Arbejdstilsynet siden tilbagekaldte.

Virksomheden havde klaget til Arbejds milj øklagenævnet over påbudet om manglende arbejdspladsvurdering, påbudet om ventilation i produktionshal og påbudet om isoleringsmaterialer i loft. Nævnet havde besluttet at fastholde disse tre påbud.

Arbejds milj øklagenævnet fandt, at virksomheden skulle bruge autoriseret arbejds milj ørådgiver i en periode på ét år.

Efter reglerne blev der givet påbud om brug af autoriseret arbejds milj ørådgiver i en periode, når virksomhedens egen arbejds milj øindsats var mangelfuld, og når der endvidere var givet påbud om fire overtrædelser, hvoraf mindst to vedrørte materielle arbejds milj øregler.

Arbejds milj øklagenævnet lagde vægt på, at betingelserne for at påbyde brug af autoriseret rådgiver var opfyldt, fordi virksomheden dels har fået påbud som følge af mangelfuld egen arbejds milj øindsats dels har fået påbud som følge af materielle overtrædelser af arbejds milj ølovgivningen.

Nævnet bemærker, at reglerne om brug af autoriserede arbejds milj ørådgivere ikke gav mulighed for at fravige kravet om rådgiver, selv om virksomheden på anden måde havde taget skridt til at løse problemerne, herunder gør brug af anden form for rådgiver.

Efter reglerne var varigheden af perioden for virksomhedens brug af autoriseret arbejds milj ørådgiver ét år, fordi virksomheden beskæftigede færre end 20 ansatte.

Regler

Lov om arbejds milj ø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005:

§ 77. Arbejdstilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, bringes i orden straks eller inden for en frist.

...

§ 77 a. Beskæftigelsesministeren fastsætter regler om, at Arbejdstilsynet kan påbyde arbejdsgiveren at indhente bistand fra en autoriseret arbejdsmiljørådgiver, herunder i en nærmere bestemt periode, samt om rådgivningspåbuddets indhold, omfang og varighed og de nærmere vilkår herfor, herunder om arbejdsgivers pligter.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 553 af 17. juni 2004 om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere for en periode (Periodepåbud):

Kapitel 1

Område

§ 1. Pligten til at bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver i en periode indtræder, når Arbejdstilsynet afgiver påbud herom til en arbejdsgiver på baggrund af en kombination af både formelle og materielle overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen, der har medført, at Arbejdstilsynet har afgivet påbud eller rapport om væsentlige problemer.

Kapitel 2

Periodepåbud

§ 2. Konstaterer Arbejdstilsynet ved afgivelse af påbud eller rapport om væsentlige problemer, at virksomhedens egen arbejdsmiljøindsats er mangelfuld, jf. § 3, nr. 1 og 2, og der samtidig afgives påbud eller rapport om væsentlige problemer vedrørende materielle overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen, jf. § 3, nr. 3, påbyder Arbejdstilsynet arbejdsgiveren at bruge autoriseret arbejdsmiljørådgivning for en periode.

§ 3. Arbejdstilsynet påbyder brug af rådgivning for en periode, jf. § 2:

- 1) Når en arbejdsgiver overtræder en eller flere af følgende regler om organisering af arbejdet for sikkerhed og sundhed:
 - a) det lovpligtige arbejde for sikkerhed og sundhed er ikke organiseret,
 - b) arbejdsmiljøuddannelsen er ikke gennemført senest 8 måneder efter oprettelse eller genetablering af en sikkerhedsgruppe,
 - c) der er ikke, på virksomheder med 20 ansatte eller derover, oprettet lovpligtigt sikkerhedsudvalg eller tilsvarende udvalg efter reglerne om fravigelse af organiseringsmåden i bekendtgørelsen om virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde, eller
 - d) sikkerhedsudvalget i løbet af et år ikke har afholdt halvdelen af de pligtige møder.
- 2) Når arbejdsgiveren overtræder en eller flere af følgende regler om udarbejdelse af arbejdspladsvurdering:
 - a) arbejdspladsvurderingen er ikke udarbejdet,
 - b) arbejdspladsvurderingen indeholder ikke de foreskrevne elementer i form af identifikation og kortlægning af virksomhedens arbejdsmiljøforhold, beskrivelse og vurdering af virksomhedens arbejdsmiljøproblemer, prioritering og opstilling af en handlingsplan til løsning af virksomhedens arbejdsmiljøproblemer og retningslinjer for opfølgning på handlingsplanen,
 - c) arbejdspladsvurderingen er ikke tilgængelig for virksomhedens ledelse, de ansatte og Arbejdstilsynet,
 - d) arbejdspladsvurderingen er ikke ajourført senest hvert tredje år,

- e) sikkerhedsorganisationen eller de ansatte i virksomheder, hvor der ikke er pligt til at organisere sikkerheds- og sundhedsarbejdet, har ikke været inddraget i processen med udarbejdelse af arbejdspladsvurdering.
- 3) Ud over overtrædelser som anført i nr. 1 og nr. 2 skal der i forhold til arbejdsgiveren være truffet afgørelse i form af påbud, eller problempåbud, jf. bekendtgørelsen om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere til løsning af bestemte arbejdsmiljøproblemer, eller rapport om væsentligt problem vedrørende:
- a) to overtrædelser, jf. bekendtgørelsen om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere til løsning af bestemte arbejdsmiljøproblemer,
 - b) tre overtrædelser af forskellige, materielle arbejdsmiljøregler,
 - c) fire overtrædelser, hvoraf mindst to vedrører materielle arbejdsmiljøregler,
 - d) én overtrædelse af en materiel arbejdsmiljøregel, samtidig med at der er konstateret manglende efterkommelse af et påbud om organisering af sikkerheds- og sundhedsarbejdet, jf. bekendtgørelsen om virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde, eller
 - e) én overtrædelse af en materiel arbejdsmiljøregel, samtidig med at der er konstateret manglende efterkommelse af et påbud om udarbejdelse af arbejdspladsvurdering, jf. bekendtgørelsen om arbejdets udførelse.

§ 4. Varigheden af perioden for rådgivning er ét år for virksomheder, der beskæftiger mindre end 20 ansatte, og to år for virksomheder der beskæftiger 20 ansatte eller derover.

Kapitel 3

Arbejdsgiverens pligter

§ 5. Arbejdsgiveren har ved efterkommelsen af et periodepåbud pligt til at bruge en arbejdsmiljørådgiver, der er autoriseret til at yde rådgivning for en periode, jf. bekendtgørelsen om autorisation af arbejdsmiljørådgivere til at bistå virksomheder med efterkommelse af påbud om brug af rådgivning.

Stk. 2. Påbud om brug af en autoriseret arbejdsmiljørådgiver kan ikke efterkommes ved at benytte en autoriseret rådgiver, der hører ind under den juridiske enhed, som har modtaget et påbud om autoriseret rådgivning.

§ 6. Arbejdsgiveren skal sørge for, at sikkerhedsorganisationen inddrages og deltager i processen vedrørende efterkommelsen af periodepåbudet.

Stk. 2. I virksomheder, hvor der ikke skal oprettes sikkerhedsorganisation, skal de ansatte på tilsvarende måde inddrages i efterkommelsen af periodepåbudet.

§ 7. Arbejdsgiveren skal indgå en skriftlig aftale med en autoriseret arbejdsmiljørådgiver om rådgivning for en periode til efterkommelse af periodepåbudet.

Stk. 2. Aftalen skal forefindes i virksomheden og være til rådighed for virksomhedsledere, arbejdsledere, øvrige ansatte og Arbejdstilsynet.

Stk. 3. Rådgivningen skal have et processuelt forløb, således at rådgivningen indledes med et besøg, og der derefter som minimum foretages halvårslige besøg på virksomheden.

§ 8. Aftalen, jf. § 7, skal opfylde minimumskravene i bilag 1.

Stk. 2. Hvis der i grundlaget for periodepåbudet, jf. § 3, nr. 3, litra a og b, indgår et problempåbud, jf. bekendtgørelsen om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere til løsning af bestemte arbejdsmiljøproblemer, skal de særlige aftalekrav, der gælder i forhold til denne rådgivningsydelse, medtages som et supplement til aftalen om rådgivning for en periode.

§ 9. Arbejdsgiveren skal senest 6 uger efter at have modtaget påbud fra Arbejdstilsynet om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver for en periode give en tilbagemelding til Arbejdstilsynet om, at der er indgået en aftale om rådgivning, der opfylder minimumskravene, jf. § 8.

Stk. 2. Tilbagemeldingen skal påtegnes af sikkerhedsorganisationen eller, i virksomheder der ikke har pligt til at oprette sikkerhedsorganisation, af en repræsentant for de ansatte.

Stk. 3. Arbejdsgiveren skal sørge for, at tilbagemeldingen påtegnes af den autoriserede arbejdsmiljørådgiver, som hermed bekræfter, at der er indgået en aftale i henhold til bilag 1.

§ 10. Arbejdsgiveren skal inden afsendelse løbende forelægge samtlige pligtige tilbagemeldinger til Arbejdstilsynet om efterkommelsen af påbud for den autoriserede arbejdsmiljørådgiver, og sørge for at tilbagemeldingerne påtegnes af rådgiveren, såfremt denne vurderer, at arbejdsgiveren har efterkommet påbudene.

Stk. 2. Tilbagemelding på påbud med en efterkommelsesfrist, der udløber efter, at periodepåbudet er afsluttet, skal ikke påtegnes af arbejdsmiljørådgiveren.

§ 11. Ved afslutningen af rådgivningsperioden skal arbejdsgiveren indhente en redegørelse fra den autoriserede arbejdsmiljørådgiver om rådgivningsforløbet. Redegørelsen skal indeholde oplysninger om:

- 1) hvordan periodepåbudet er efterkommet,
- 2) hvordan de underliggende påbud er efterkommet,
- 3) for påbud, der først skal efterkommes efter periodepåbudet er afsluttet, jf. § 10, stk. 2, skal det fremgå, hvordan påbudet vil blive efterkommet, samt hvor langt virksomheden er i processen hermed,
- 4) hvordan virksomheden og rådgiver har samarbejdet i forhold til virksomhedens egenindsats, og
- 5) hvordan sikkerhedsorganisationen eller de ansatte har været inddraget.

Stk. 2. Arbejdsgiveren har pligt til at videregive redegørelsen til sikkerhedsorganisationen eller i virksomheder hvor der ikke skal oprettes sikkerhedsorganisation, til en repræsentant for de ansatte.

Stk. 3. Redegørelsen skal forefindes i virksomheden og være til rådighed for virksomhedsledere, arbejdsledere, øvrige ansatte og Arbejdstilsynet.

§ 12. Arbejdsgiveren skal give en tilbagemelding til Arbejdstilsynet om, at periodepåbudet er efterkommet.

Stk. 2. Tilbagemeldingen skal være påtegnet af sikkerhedsorganisationen eller, i virksomheder hvor der ikke skal oprettes sikkerhedsorganisation, af en repræsentant for de ansatte.

Stk. 3. Arbejdsgiveren skal sørge for, at tilbagemeldingen påtegnes af den autoriserede arbejdsmiljørådgiver, der herved bekræfter, at arbejdsgiveren har efterkommet periodepåbudet.

Arbejdets udførelse

Arbejdet skulle udføres i en sandblæsningskabine, selv om virksomheden ikke længere havde ansatte til at udføre arbejdet

Virksomheden udførte sandblæsningsarbejde, dels i en sandblæsningshal dels på skiftende arbejdssteder.

Arbejdstilsynet påbød virksomheden at indrette en sandblæsningskabine.

Virksomheden klagede ikke over påbudet.

Da Arbejdstilsynet efterfølgende var på kontrolbesøg, konstaterede tilsynet, at påbudet ikke var efterkommet.

Der blev ikke udført sandblæsningsarbejde på besøgstidspunktet.

Arbejdstilsynet indskærpede overfor virksomheden, at såfremt det blev konstateret, at virksomheden sandblæste på trods af, at det afgivne påbud ikke var blevet efterkommet, ville det medføre fremsendelse af et administrativt bødeforlæg eller politianmeldelse.

Arbejdstilsynet fortog endnu et kontrolbesøg på virksomheden.

Under besøget blev det konstateret, at der samme dag var blevet sandblæst i hallen. Der var således tydelige spor i det brugte blæsemiddel, kompressoren der forsynede blæsepistolen med luft var stadig tændt og ejeren af virksomheden var iført sandblæsningsdragt. Ejeren bekræftede, at han umiddelbart forinden havde udført sandblæsningsarbejde.

Ejeren oplyste, at der ikke længere var ansatte i virksomheden.

Det fremgik endvidere, at

- sandblæsningshallen var ca. 80 m²,
- endegavlen på sandblæsningshallen var helt åben, da portene var hængt af,
- sandblæsningshallens vægge var udført i profilerede stålplader med partier af mineraluld ved overgangen mellem væg og loft,
- der blev sandblæst 1-2 timer pr. dag året rundt med natursand,
- der blev sandblæst med tør fristråle,
- det brugte blæsemiddel blev ikke genbrugt,
- det brugte blæsemiddel blev fjernet med truck,
- ejeren bar overtræksdragt og luftforsynet åndedrætsværn under sandblæsningsarbejdet, og
- ejeren efterfølgende overfladebehandler ca. 50 % af emnerne i en malekabine.

Arbejdstilsynet valgte derfor at udstede et nyt påbud om indretning af sandblæsningskabine, således at sandblæsningsarbejdet kunne udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Det

skulle sikres, at sandblæsningsarbejdet skete i lukket anlæg, sprøjteboks, sprøjtekabine eller i særligt rum udstyret med tilstrækkeligt mekanisk ventilation.

Ejeren anført i klagen, at det var begrænset, hvor meget sandblæsningsarbejde, der blev udført på virksomhedens adresse, at det var ejeren selv, der udførte arbejdet og at det ville være en så bekostelig affære for virksomheden at skulle efterkomme påbudet, at det ikke ville være muligt.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at ejeren skulle sikre, at sandblæsningshallen blev indrettet, så sandblæsningsarbejdet kunne udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Arbejdet skulle udføres i enten lukket anlæg, sprøjteboks, sprøjtekabine eller i særligt rum udstyret med tilstrækkelig mekanisk ventilation.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde vægt på, at

- der ikke var mekanisk ventilation i sandblæsningshallen,
- Arbejdstilsynet under tilsynsbesøget konstaterede, at der ophobede sig støv i sandblæsningshallen, herunder på konstruktionens bjælker,
- der ved brug af natursand til sandblæsning blev udviklet kvartsstøv, der var sundhedsskadeligt, og
- der ligeledes var risiko for, at der blev udviklet sundhedsskadeligt støv fra belægningen på emnerne, når de blev sandblæst.

Arbejdsmiljøklagenævnet bemærker, at sandblæsningsarbejdet i sandblæsningshallen var omfattet af bekendtgørelse om arbejde med kodenummererede produkter § 13, jf. bilag 1, pkt. 6, idet sandblæsningen netop var klargøring af emner, inden de efterfølgende skulle overfladebehandles ved maling.

Såfremt der blev udviklet luftforurening ved klargøringen af emner, skulle klargøringen ske i lukket anlæg, sprøjteboks, sprøjtekabine eller i særlige rum udstyret med tilstrækkelig mekanisk ventilation, jf. bilag 7 i ovennævnte bekendtgørelse.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at der ved sandblæsningen blev udviklet sundhedsskadeligt støv, herunder kvartsstøv, der skulle fjernes effektivt.

Arbejdsmiljøklagenævnet bemærker, at reglerne om sikkerhed ved sandblæsning gjaldt uanset, hvor meget der blev sandblæst.

Endvidere bemærker Arbejdsmiljøklagenævnet, at reglerne om sikkerhed ved sandblæsning også gjaldt, selvom det var ejeren selv, der udførte arbejdet, jf. bekendtgørelse om arbejde med kodenummererede produkter § 4, stk. 2.

Endelig bemærker Arbejdsmiljøklagenævnet, at kravet om mekanisk ventilation fandtes at være proportionelt i forhold til risikoen for skader grundet luftforureningen i sandblæsningshallen, hvorfor argumentet om økonomi ikke kunne bevirke en ændring af afgørelsen. (2004-10-0045)

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999

Arbejdets udførelse

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

...

§ 77. Arbejdstilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, bringes i orden straks eller inden en frist.

...

Bekendtgørelse nr. 302 af 13. maj 1993 om arbejde med kodenummererede produkter

Område og definitioner

§ 1. Bekendtgørelsen omfatter arbejde med de i bekendtgørelsens bilag 1 nævnte produkter, samt klargøring og afslutning i forbindelse med disse arbejder.

...

§ 4...

Stk. 2. Bekendtgørelsen gælder endvidere for arbejde omfattet af § 2, stk. 2, nr. 2 og 3, i lov om arbejdsmiljø, og arbejde, der ikke udføres for en arbejdsgiver.

Sikkerhedsforanstaltninger

§ 13. Ved arbejde med produkterne skal der mindst træffes de sikkerhedsforanstaltninger, der er angivet i bilagene til denne bekendtgørelse.

Stk. 2. I forbindelse med klargøring og afslutning af arbejdet, skal der mindst træffes de sikkerhedsforanstaltninger, der er angivet i bekendtgørelsens bilag, til imødegåelse af sundhedsfare fra støv- og afbrændingsprodukter.

Bilag 1

Produkter, jf. § 1

- 1) malevarer, herunder autolakker, og malevarelignende overfladebelægninger, fx acrylatgulve,
- 2) lime (klæbemidler), herunder organiske opløsningsmidler, der anvendes til sammenføjning:
 - a) ved bygningsarbejde,
 - b) i autobranchen, på karosserier og flydele,
- 3) udfyldningsmidler, herunder fugemidler, tætnings- og spartelmasser samt kit til:
 - a) bygningsarbejde,
 - b) i autobranchen, på karosserier og flydele,
- 4) trykfarver, serigrafifarver og andre produkter, der anvendes til grafiske trykprocesser,
- 5) fortyndingsmidler, der anvendes til ovennævnte produkter,
- 6) produkter, der bruges ved klargøring og afslutning ved arbejde med ovennævnte produkter, herunder affedtningsmidler, afvaskemidler og farvefjernere.

Bilag 7

7.3. Sikkerhedsforanstaltninger.

7.3.1. Ventilation.

Overfladebehandling omfattet af 7.1.a. skal ske i lukket anlæg, sprøjteboks eller sprøjtekabine. Nye sprøjtebokse til manuel vådmaling og nye sprøjtekabiner til manuel vådmaling skal opfylde kravene nævnt i skema VII.1.a. og skema VII.2.a.

Eksisterende sprøjtebokse til manuel vådmaling og eksisterende sprøjtekabiner til manuel vådmaling skal opfylde kravene nævnt i skema VII.1.b. og skema VII.2.b.

Overfladebehandlingen må ikke kunne foregå, uden at ventilationen er i drift.

Afdampning og tørring af overfladebehandlede emner skal ske i lukket anlæg, sprøjteboks, sprøjtekabine eller i særligt indrettede rum udstyret med mekanisk ventilation, se også skema VII.7. Ved blandebord og lignende skal der være effektiv mekanisk udsugning.

For- og efterbehandling samt klargøring af emner, der medfører luftforurening eller risiko for sundhedsfarlige arbejdsoperationer, skal ske i lukket anlæg, sprøjteboks, sprøjtekabine eller i særlige rum udstyret med tilstrækkelig mekanisk ventilation.

AT-anvisninger, AT-meddelelser m.v.

AT-Vejledning D.2.1. ”Sandblæsning”, side 5

”2. Sandblæsning i kabine og hal

2.1. Særlige regler for sandblæsning i kabine og hal

Sandblæsning skal normalt foregå i en dertil indrettet kabine eller hal. Kabinen/hallen skal være forsynet med effektiv mekanisk ventilation, der er indrettet, så

anlægget hurtigt kan tømme kabinen/hallen for støv under og efter blæsningen der er god sigtbarhed under blæsningen

overtryk undgås

der er en lufthastighed mellem 0,25 og 0,50 m/s eller mere, hvis det er nødvendigt der sker en effektiv gennemskylning af kabinen/hallen.

...”

Måling af støj, selv om virksomheden mente, at den havde gjort, hvad der var muligt

Ved besøg i en virksomhed havde Arbejdstilsynet målet et støjniveau på 90 dB(A) og 92 dB(A), samt peak-værdier på 108 dB(A) og 105 dB(A).

Arbejdstilsynet forlangte, at virksomheden foretog støjmåling til kortlægning af støjniveauet over en arbejdsdag, og at de ansatte fortsatte med at anvende høreværn, indtil man havde konstateret, om grænsen for støjbelastning var overskredet.

Virksomheden mente ikke at den kunne gøre mere, end den allerede havde gjort for at dæmpe støjen og bemærkede herudover bl.a. at krav i levnedsmiddellovgivningen medførte, at alle overflader skulle være rengøringsvenlige og at der kun var 2 produktionsdage pr. uge i afdelingen med støjproblemet.

Arbejdstilsynet mente, at man først efter en kortlægning kunne tage stilling til, om der skulle gøres mere for at formindske støjniveauet for de ansatte.

Arbejds miljøklagenævnet var enig i, at der skulle foretages støjmåling i den støjplagede afdeling for at kortlægge støjniveauet for de ansatte over en arbejdsdag.

Nævnet lagde vægt på, at det målte støjniveau umiddelbart var over den grænseværdi på 85 dB(A), der er fastsat som grænse for støjbelastningen på arbejdspladser, og at Arbejdstilsynet kan forlange, at der foretages støjmåling.

Nævnet lagde endvidere vægt på, at det ikke fritager virksomheden for at foretage måling af støjen, at virksomheden har foretaget foranstaltninger til at nedbringe støjbelastningen, og at de ansatte anvender høreværn, fordi virksomheden er særligt forpligtet til at føre effektiv kontrol med støjbelastning og skal sørge for, at det jævnlige, eller til stadighed kontrolleres, om forholdene er i orden. (5900007-05).

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999.

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 39. Arbejdsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke krav der skal være opfyldt, for at arbejdet kan anses for fuldt forsvarligt planlagt, tilrettelagt og udført, herunder om

1) sikkerheds- og sundhedsmæssige foranstaltninger vedrørende arbejder, arbejdsprocesser og -metoder, f.eks. for at undgå sammenstyrtning, nedstyrtning, sammenskridning, rystelser, stråling,

støj eller eksplosions-, brand- eller sundhedsfare ved luftarter, dampe, støv og røg, hede, kulde eller lugt, sygdomssmitte eller forkerte arbejdsstillinger, bevægelser eller belastninger,

2) ...

§ 42. Arbejdsstedet skal indrettes således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer og standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning skal følges.

§ 43. Arbejdsministeren kan fastsætte regler om indretning af faste, midlertidige, skiftende og udendørs arbejdssteder, herunder om

1) arbejdsrum, f.eks. loftshøjde, luftrum, gulve, vægge, lofter, belysning, temperatur, luftfornyelse og støj,

2) ...

Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 96 af 13. februar 2001 om faste arbejdssteders indretning.

§ 1. Bekendtgørelsen omfatter ethvert arbejdssted, hvor der udføres arbejde for en arbejdsgiver, med de begrænsninger der følger af § 2, stk. 2 og § 3 i lov om arbejdsmiljø samt undtagelserne i § 2.

Stk. 2. I denne bekendtgørelse betegner:

1) "Arbejdssted": Virksomhedens bedriftsområde, omfattende alle bygninger, bedriftsanlæg m.v. og arealer, som virksomhedens ansatte har adgang til som led i deres arbejde.

2) "Arbejdsplads": Det sted inden for arbejdsstedet, hvor den enkelte ansatte udfører et arbejde.

3) "Arbejdsrum": Ethvert rum, hvor der udføres arbejde.

...

§ 20. Arbejdspladsen skal være placeret og indrettet, så den ansatte ikke påvirkes unødigt af stoffer og materialer, stråling, ekstreme temperaturer, ildelugt, støj eller vibrationer m.v. fra andre arbejdspladser eller processer.

...

§ 22. Arbejdsrum skal være forsvarligt indrettet og placeret under hensyn til de processer, der skal foregå i arbejdsrummet, og således at unødige påvirkninger fra stoffer og materialer, stråling, ekstreme temperaturer, ildelugt, støj eller vibrationer m.v. fra andre dele af arbejdsstedet og omgivelserne i øvrigt så vidt muligt er undgået. Arbejdspladser skal være forsvarligt placeret i arbejdsrummet.

Stk. 2. Hvis der i et arbejdsrum er særlige sikkerheds- eller sundhedsmæssige risici på grund af arbejdets art, særlige arbejdsprocesser m.v., skal arbejdsrummet være placeret, indrettet og udstyret, så farerne er imødegået mest muligt.

...

§ 27. Arbejdsrummet skal være indrettet, så de akustiske forhold under hensyn til arbejdsrummets anvendelse er tilfredsstillende.

Stk. 2. ...

Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse.

§ 14. Unødig støjbelastning skal undgås. Støjniveauet under arbejdet skal derfor holdes så lavt, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling, og fastsatte grænser skal overholdes.

...

§ 24. Der skal føres effektiv kontrol med, at de sundhedsskadelige påvirkninger, der er nævnt i §§ 13-16, imødegås. Hvor der kan opstå sundhedsfare på grund af gasser, dampe og støv hidrørende fra stoffer og materialer eller på grund af støj og stråling, skal arbejdsgiveren sørge for, at det jævnlige, eller hvor det er nødvendigt, til stadighed kontrolleres, om forholdene er i orden, herunder foretage de nødvendige målinger for at gennemføre kontrollen. Måleresultater skal opbevares og på forlangende fremvises for Arbejdstilsynet.

§ 25. Direktøren for Arbejdstilsynet bemyndiges til at fastsætte detailregler for arbejdets udførelse i overensstemmelse med foranstående bestemmelser.

Stk. 2. I reglerne kan der desuden fastsættes bestemmelser om:

1) ...

2) ...

3) Grænseværdier, herunder støjgrænser, vægtgrænser, temperaturer, stråling m.v. samt kontrol med deres overholdelse.

4) ...

§ 26. Direktøren for Arbejdstilsynet udsender anvisninger og vejledninger, hvori der gives nærmere retningslinjer for, hvorledes bestemmelserne i bekendtgørelsen og detailregler kan opfyldes.

...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 801 af 4. oktober 1993 om støjgrænser på arbejdspladsen.

§ 1. Bekendtgørelsen omfatter ethvert arbejde, der udføres for en arbejdsgiver.

Stk. 2. ...

§ 2. Ved anvendelse af bestemmelserne i denne bekendtgørelse skal følgende definitioner lægges til grund:

1) Støjbelastningen af en person angives ved det energiækvivalente, A-vægtede lydtrykniveau på arbejdspladsen for en 8 timers arbejdsdag i dB(A), betegnet LA,eq(8 timer), som personen udsættes for.

2) Det energiækvivalente, A-vægtede lydtrykniveau er det A-vægtede lydtrykniveau af en konstant støj, som har samme energiindhold, som den målte, eventuelt varierende støj, og som er korrigeret for indhold af impulser.

3) Infralyd er lyd med frekvens under ca. 20 Hz.

4) Ultralyd er lyd med frekvens over 18.000 Hz.

§ 3. Ingen person må udsættes for en støjbelastning over 85 dB(A) under arbejdet.

§ 4. Unødig støjbelastning skal undgås. Støjniveauet, herunder niveauet for infralyd og ultralyd, under arbejdet skal derfor holdes så lavt, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling, og de akustiske forhold skal være tilfredsstillende.

§ 5. Arbejdsgiveren skal sørge for nedsættelse af støjbelastningen ved:

1) tekniske foranstaltninger, hvorved støjens opståen, udstråling og udbredelse hindres eller mindskes, eller

2) administrative foranstaltninger i forbindelse med arbejdets tilrettelæggelse, hvor støjreduktionen ikke kan opnås ved tekniske foranstaltninger, eller

3) kombination af tekniske og administrative foranstaltninger.

§ 6. I særlige tilfælde, hvor det ikke er muligt ved tekniske og administrative foranstaltninger at nedbringe støjbelastningen på arbejdspladsen til den i § 3 fastsatte grænseværdi, må arbejdsgiveren dog lade arbejdet udføre, såfremt der anvendes høreværn.

§ 7. Hvis støjbelastningen overstiger 80 dB(A), må arbejdsgiveren kun lade arbejdet udføre, såfremt der stilles høreværn til rådighed.

Stk. 2. Hvis støjbelastningen i øvrigt er skadelig eller stærkt generende, må arbejdsgiveren kun lade arbejdet udføre, såfremt der stilles høreværn til rådighed.

§ 8. Når Arbejdstilsynet forlanger det, eller når forholdene i øvrigt giver anledning dertil, skal der foretages støjmålinger og målinger af akustiske forhold m.v. efter retningslinier udstedt af direktøren for Arbejdstilsynet.

Stk. 2. I det almindelige sikkerhedsarbejde vil målinger af mere orienterende karakter normalt være tilstrækkelige.

Undersøgelse af det psykiske arbejdsmiljø

Arbejdstilsynet havde givet virksomheden påbud om at foretage en undersøgelse af det psykiske arbejdsmiljø. Arbejdstilsynet krævede, at undersøgelsen skulle foretages af en særlig sagkyndig og havde stillet meget detaljerede krav til, hvad undersøgelsen skulle omfatte.

Virksomheden havde ca. 125 ansatte, og var dannet ca. 2 år før, da to afdelinger var lagt sammen.

Endvidere havde der været udskiftning af ledelsen kort før koncernen selv havde foretaget en undersøgelse af det psykiske arbejdsmiljø i hele koncernen. Her havde afdelingen på nogle af de undersøgte parametre fået en dårligere score, end de øvrige afdelinger. Det var i øvrigt oplyst, at

- de ansatte arbejdede både i dag-, aften og nattevagt, samt kombineret dag-/nattevagt,
- sygefraværet på afdelingen var højere, end på andre afdelinger, selvom udviklingen så ud til at være i positiv retning,
- det i arbejdspladsvurderingen var beskrevet, at sikkerhedsorganisationen ønskede en mere detaljeret og uddybende undersøgelse af det psykiske arbejdsmiljø,
- arbejdspladsvurderingen ikke indeholdt en handlingsplan for undersøgelsens gennemførelse og retningslinjer for hvordan der skulle følges op,
- sikkerhedsorganisationen var i tvivl om undersøgelsesmetoden, og om der var ressourcer og kompetence til at gennemføre undersøgelsen,
- Arbejdstilsynet kunne konstatere, at der fortsat var problemer. F.eks. oplevede nogle medarbejdere belastende henvendelser og klager fra kunder, og at de måtte lyve for kunder, fordi afdelingen ikke kunne leve op til visse af virksomhedens mål.

Arbejds miljøklagenævnet fandt, at virksomheden skulle foretage en undersøgelse af det psykiske arbejdsmiljø for at konstatere, om arbejdsforholdene var sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige. Undersøgelsen skulle foretages af en særlig sagkyndig på området.

Arbejds miljøklagenævnet fandt, at der ikke skulle stilles detaljerede krav til undersøgelsens indhold.

Arbejds miljøklagenævnet lagde vægt på, at de foreliggende forhold gav en konkret mistanke om en sundhedsmæssig risiko ved arbejdet i afdelingen, og at Arbejdstilsynet på det foreliggende materiale ikke kunne vurdere arbejdsmiljøproblemerne nærmere art og omfang. Det var derfor nødvendigt med en undersøgelse af det psykiske arbejdsmiljø.

Nævnet lagde endvidere vægt på, at der ikke på tidspunktet for påbudet lå en handlingsplan i lovens forstand. Det, der var oplyst at være en handlingsplan, indeholdt ikke oplysninger om,

- hvordan der skulle følges op
- hvem der havde ansvaret for gennemførelse

- hvornår og hvordan der skulle føres tilsyn og kontrol med om igangsatte løsninger var fyldestgørende, og
- eventuel revision.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at Arbejdstilsynets ikke konkrete havde peget på forhold, der bevirkede, at det var nødvendigt at stille specifikke krav til undersøgelsens indhold (5900011-05).

Regler

Lov om arbejdsmiljø. jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999

Kapitel 4

Almindelige pligter

Arbejdsgiveren

§ 21. Når Arbejdstilsynet forlanger det, eller når forholdene i øvrigt giver anledning dertil, skal arbejdsgiveren lade foretage undersøgelser, prøver og besigtigelser, eventuelt ved særligt sagkyndige, for at konstatere, om arbejdsforholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarlige.

Kapitel 5

Arbejdets udførelse

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 39. Arbejdsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke krav der skal være opfyldt, for at arbejdet kan anses for fuldt forsvarligt planlagt, tilrettelagt og udført, herunder om

1) sikkerheds- og sundhedsmæssige foranstaltninger vedrørende arbejder, arbejdsprocesser og -metoder, f.eks. for at undgå sammenstyrtning, nedstyrtning, sammenskridning, rystelser, stråling, støj eller eksplosions-, brand- eller sundhedsfare ved luftarter, dampe, støv og røg, hede, kulde eller lugt, sygdomssmitte eller forkerte arbejdsstillinger, bevægelser eller belastninger,

2) ...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse

Kapitel 1

Område

§ 1. Bekendtgørelsen gælder for ethvert arbejde, der udføres for en arbejdsgiver.

Stk. 2. ...

Kapitel 2

Planlægning og tilrettelæggelse af arbejdet

§ 4. Arbejdet skal i alle led planlægges og tilrettelægges således, at det kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Planlægningen og tilrettelæggelsen af arbejdet skal ske under hensyntagen til de forebyggelsesprincipper, der er angivet i bilag 1. Det skal iagttages, at der ikke foreskrives eller forudsættes anvendt konstruktioner, planudformninger, detailløsninger og arbejdsmetoder, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed ved arbejdets udførelse. Endvidere skal det sikres, at de samlede påvirkninger i arbejdsmiljøet på kort eller lang sigt ikke forringer de ansattes sikkerhed eller sundhed.

...

Kapitel 2 a

Arbejdspladsvurdering

§ 6 a. Arbejdsgiveren skal sørge for, at der udarbejdes en skriftlig arbejdspladsvurdering af sikkerheds- og sundhedsforholdene på arbejdspladsen navnlig med henblik på at sikre en skriftlig behandlingsmåde i forbindelse med den nærmere planlægning, tilrettelæggelse og gennemførelse af arbejdspladsvurderingen, og at sikre, at resultatet heraf gøres synlig, jf. § 6 b, stk. 5. Udarbejdelse af arbejdspladsvurderingen kan ske i elektronisk form.

Stk. 2. ...

§ 6 b. En arbejdspladsvurdering skal udarbejdes under hensyntagen til arbejdets art, de tekniske hjælpemidler, stoffer og materialer, arbejdsmetoder og arbejdsprocesser, der anvendes i virksomheden, arbejdsstedets indretning, samt virksomhedens størrelse og organisering.

Stk. 2. En arbejdspladsvurdering skal under iagttagelse af de forebyggelsesprincipper, der er angivet i bilag 1, omfatte en stillingtagen til de arbejdsmiljøproblemer, der er i virksomheden, og hvordan de skal løses. De nødvendige løsninger skal angives i arbejdspladsvurderingen.

Stk. 3. Arbejdsgiveren kan selv vælge, efter hvilken metode en arbejdspladsvurdering skal udarbejdes. Ved den valgte metode skal det dog sikres, at vurderingen indeholder følgende elementer:

1) Identifikation og kortlægning af virksomhedens arbejdsmiljøforhold, herunder om der er arbejdsmiljøproblemer samt problemernes art og omfang.

2) Beskrivelse og vurdering af virksomhedens arbejdsmiljøproblemer, herunder problemernes art, alvor og omfang, samt årsagerne til problemerne for at kunne igangsætte de nødvendige løsninger.

3) Inddragelse af virksomhedens sygefravær med henblik på vurdering af, om forhold i virksomhedens arbejdsmiljø kan medvirke til sygefraværet.

4) Prioritering og opstilling af en handlingsplan til løsning af virksomhedens arbejdsmiljøproblemer, som ikke kan løses umiddelbart. Af planen skal fremgå, i hvilken rækkefølge og i hvilken takt de konstaterede problemer skal løses.

5) Retningslinjer for hvordan der skal følges op på handlingsplanen, herunder hvem der har ansvaret for gennemførelse af planen, samt hvornår og hvordan der skal føres tilsyn og kontrol med de iværksatte foranstaltninger, herunder om igangsatte løsninger er fyldestgørende, og om handlingsplanen skal revideres m.v.

Stk. 4 ...

Kapitel 3

Arbejdets udførelse

Almene krav

§ 7. Arbejdet skal i alle led udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt ud fra både en enkeltvis og samlet vurdering af de fysiske, ergonomiske og psykosociale forhold i arbejdsmiljøet, som på kort eller lang sigt kan have indvirkning på den fysiske eller psykiske sundhed.

Stk. 2.

...

§ 9. Ved udførelsen af arbejdet skal det tilstræbes

1) at ensidigt belastende arbejde, som medfører fare for fysisk eller psykisk helbredsforringelse på kort eller lang sigt, undgås eller begrænses,

2) at arbejdstempoet er således, at det ikke medfører fare for fysisk eller psykisk helbredsforringelse på kort eller lang sigt og

3) at isoleret arbejde, som kan medføre fare for fysisk eller psykisk helbredsforringelse, undgås eller begrænses.

Kapitel 5

Kontrol med arbejdsmiljøet

§ 22. For at sikre, at arbejdsmiljøet til stadighed er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, skal arbejdsgiveren sørge for,

1) ...

2) at sagkyndig bistand indhentes, når dette er nødvendigt for at konstatere, at arbejdsforholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarlige, samt

3) ...

Generelle foranstaltninger forud for personlige værnemidler

En virksomhed var et aktieselskab (A/S 1) hvis eneste virke bestod i at hyre arbejdskraft og leje ydelser ud til et andet aktieselskab (A/S 2) i samme koncern. A/S 2 lejede arealerne og A/S 1's ansatte udførte arbejdet på A/S 2's areal.

Virksomhedens arbejde bestod i betjening af opmarchområdet ved en færge. Der var dels opgaver med renholdelse af arealet, dels opgaver med at dirigere trafikken, og endelig var der opgaver med at foretage kontrol af billetter og udlevering af boardingpas. Dette sidste var den omstridte opgave.

Arbejdet med kontrol af billetter foregik udendørs ved at de ansatte kontaktede bilisterne og fik udleveret pas osv.. Dette blev bragt til en opstillet skurvogn, hvor det nødvendige papirarbejde foregik. De ansatte returnerede derefter de relevante papirer til bilisterne. Arbejdet foregik 3 dage om ugen ca. 2 timer pr. dag.

Arbejdsgiveren henviste bl.a. til, at der var lavet aftaler med de ansatte om hensigtsmæssig beklædning, samt at de ansatte i pauser kunne komme i læ i en dertil opstillet skurvogn på pladsen.

Arbejdstilsynet fandt, at arbejdet med kontrol af papirer skulle foregå indendørs evt. ved lugebetjening.

Arbejds miljøklagenævnet traf afgørelse om, at reglerne om skiftende arbejdssteders indretning fandt anvendelse, og at der derfor ikke kunne gives et konkret påbud om indendørsarbejde.

Nævnet fandt til gengæld, at arbejdet skulle udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt var fuldt forsvarligt, herunder at foranstaltninger til generel beskyttelse skulle anvendes frem for personlige værnemidler, der alene var subsidiære foranstaltninger.

Nævnet lagde vægt på, at udendørs betjening af bilister kunne medføre gener fra vejrliget for de ansatte, herunder kulde- og trækgener, og at der forelå mulighed for at anvende passende foranstaltninger, som ikke kunne anses som uforholdsmæssige til at imødegå disse gener.

Endelig fandt nævnet ikke, at det faktum, at arbejdet foregik på en anden virksomheds område umuliggjorde en løsning med generelle foranstaltning, bl.a. fordi der allerede var etableret en vis beskyttelse af de ansatte på pladsen (5900018-05).

Regler

Lov om arbejdsmiljø jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999.

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 39. Arbejdsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke krav der skal være opfyldt, for at arbejdet kan anses for fuldt forsvarligt planlagt, tilrettelagt og udført, herunder om

- 1) sikkerheds- og sundhedsmæssige foranstaltninger vedrørende arbejder, arbejdsprocesser og -metoder, f.eks. for at undgå sammenstyrtning, nedstyrtning, sammenskridning, rystelser, stråling, støj eller eksplosions-, brand- eller sundhedsfare ved luftarter, dampe, støv og røg, hede, kulde eller lugt, sygdomssmitte eller forkerte arbejdsstillinger, bevægelser eller belastninger,
- 2) forbud mod særligt farlige arbejder, arbejdsprocesser og -metoder,
- 3) opslag eller egnet markering.

Stk. 2. Arbejdsministeren kan endvidere fastsætte regler om særligt arbejdstøj og personlige værnemidler, herunder om hvem der skal afholde udgifterne hertil.

§ 42. Arbejdsstedet skal indrettes således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer og standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning skal følges.

Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 96 af 13. februar 2001 om faste arbejdssteders indretning.

§ 1. Bekendtgørelsen omfatter ethvert arbejdssted, hvor der udføres arbejde for en arbejdsgiver, med de begrænsninger der følger af § 2, stk. 2 og § 3 i lov om arbejdsmiljø samt undtagelserne i § 2.

Stk. 2. I denne bekendtgørelse betegner:

- 1) "Arbejdssted": Virksomhedens bedriftsområde, omfattende alle bygninger, bedriftsanlæg m.v. og arealer, som virksomhedens ansatte har adgang til som led i deres arbejde.
- 2) "Arbejdsplads": Det sted inden for arbejdsstedet, hvor den enkelte ansatte udfører et arbejde.
- 3) "Arbejdsrum": Ethvert rum, hvor der udføres arbejde.

§ 2. Bekendtgørelsen gælder ikke

...

2) hvor arbejdet udføres på fremmed virksomhed eller andet sted uden for arbejdsgiverens eget bedriftsområde, jf. Arbejdsministeriets bekendtgørelse om skiftende arbejdssteders indretning.

...

Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 290 af 5. maj 1993 om skiftende arbejdssteders indretning.

§ 1. Bekendtgørelsen gælder ved arbejde, som en arbejdsgiver lader ansatte udføre på fremmed virksomhed eller på andet sted uden for sit eget bedriftsområde med de begrænsninger, der følger af § 2, stk. 2, § 3 og § 4 i lov om arbejdsmiljø.

Stk. 2. Bekendtgørelsen gælder tillige ved arbejde på arbejdsgiverens eget bedriftsområde, hvis arbejdet foregår på et område inden for bedriftsområdet, som ikke omfattes af Arbejdsministeriets bekendtgørelse om faste arbejdssteders indretning, jf. dennes § 2 stk. 2-4.

...

§ 5. Arbejdsgiveren skal, inden et arbejde iværksættes og under arbejdet, vurdere, om forholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarlige under hensyn til det arbejde, der skal foregå, og hvis dette ikke er tilfældet, sørge for, at forholdene i det omfang, det er muligt og rimeligt, ændres, så arbejdsstedet er forsvarligt indrettet.

Stk. 2. Gener og risici, som arbejdet kan medføre, skal imødegås med passende foranstaltninger, så forholdene er forsvarlige for såvel dem, der udfører arbejdet, som for andre, der er beskæftiget på stedet.

Stk. 3. Er det ikke muligt eller rimeligt at gøre indretningen af arbejdsstedet forsvarlig, skal der træffes andre forholdsregler, således at arbejdet kan udføres på forsvarlig måde, jf. navnlig Arbejdsministeriets bekendtgørelse om arbejdets udførelse og Arbejdsministeriets bekendtgørelse om brug af personlige værnemidler.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse.

§ 4. Arbejdet skal i alle led planlægges og tilrettelægges således, at det kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Planlægningen og tilrettelæggelsen af arbejdet skal ske under hensyntagen til de forebyggelsesprincipper, der er angivet i bilag 1. Det skal iagttages, at der ikke foreskrives eller forudsættes anvendt konstruktioner, planudformninger, detailløsninger og arbejdsmetoder, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed ved arbejdets udførelse. Endvidere skal det sikres, at de samlede påvirkninger i arbejdsmiljøet på kort eller lang sigt ikke forringer de ansattes sikkerhed eller sundhed.

§ 13. Ved udførelsen af arbejdet skal det sikres

...

5) at klima- og belysningsforholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige, under hensyntagen til det arbejde, der skal udføres. Der skal herunder træffes foranstaltninger til at beskytte de ansatte mod stærk hede eller kulde.

Bilag 1

Generelle forebyggelsesprincipper

- 1) Forhindring af risici.
- 2) Evaluering af risici, som ikke kan forhindres.
- 3) Bekæmpelse af risici ved kilden.
- 4) Tilpasning af arbejdet til mennesket, navnlig for så vidt angår udformningen af arbejdspladsen samt valg af arbejdsudstyr og arbejds- og produktionsmetoder, i særdeleshed med henblik på at begrænse monotont arbejde og arbejde i en bestemt rytme og at mindske virkningerne af sådant arbejde på helbredet.
- 5) Hensyntagen til den tekniske udvikling.
- 6) Udskiftning af det, der er farligt med noget, der er ufarligt eller mindre farligt.

7) Planlægning af forebyggelsen for at gøre den til en sammenhængende helhed, inden for hvilken forebyggelsen omfatter teknik, tilrettelæggelse af arbejdet, arbejdsforhold, sociale relationer og påvirkninger fra faktorer i arbejdsmiljøet.

8) Vedtagelse af foranstaltninger til kollektiv beskyttelse frem for foranstaltninger til individuel beskyttelse.

9) Hensigtsmæssig instruktion af arbejdstagerne.

7. AT-anvisninger, AT-meddelelser m.v.

Indretning af arbejdssteder

At-vejledning A.0.2

April 2003

3. Skiftende arbejdssteder

Reglerne om skiftende arbejdssteders indretning gælder kun for virksomheder med ansatte.

Når ansatte udfører arbejde uden for arbejdsgiverens bedriftsområde, gælder bekendtgørelsen om faste arbejdssteder ikke. I stedet for gælder bekendtgørelsen om skiftende arbejdssteders indretning. Bekendtgørelsen gælder enhver form for arbejde uden for arbejdsgiverens bedriftsområde, bortset fra bygge- og anlægsarbejde, jf. dog bestemmelserne om velfærdsforanstaltninger i afsnit 4.2.2. Endvidere gælder der særlige regler for arbejde med lastning og losning af skibe.

3.1. Eksempler

Følgende er eksempler på områder, der er omfattet af reglerne om skiftende arbejdssteders indretning:

- Arbejde på fremmed virksomhed, fx reparationsarbejde eller rengøring
- Arbejde i private hjem som fx hjemmehjælp og hjemmesygepleje
- Arbejde på offentlige steder med fx renholdelse og vedligeholdelse af gader mv.
- Arbejde med transport, patruljering eller redningstjeneste og arbejde i transportmidler, såsom lastbilchauffør.

3.2. Lidt om reglerne

Ifølge bekendtgørelsen om skiftende arbejdssteders indretning skal arbejdsgiveren sikre, at forholdene er forsvarlige på arbejdsstedet, og sørge for nødvendig oplæring og instruktion af den ansatte under hensyn til det forhold, at arbejdet foregår uden for virksomhedens område.

Herudover gælder der særlige bestemmelser om velfærdsforanstaltninger.

Vedligeholdelse af viden og færdigheder, som er nødvendige for ansattes sikkerhed

En sikkerhedsrepræsentant havde anmeldt sin arbejdsgiver for overtrædelse af arbejdsmiljøloven, idet arbejdsgiveren ikke ville foranstalte hyppigere vedligeholdelseskurser i en færdighed, der var central for udførelsen af arbejdet, og som drejede sig om medarbejdernes sikkerhed.

Arbejdstilsynet havde truffet afgørelse om, at der ikke var grundlag for at stille krav om yderligere uddannelse og instruktion, fordi medarbejderne havde fået en solid grunduddannelse, hvor der var undervist i konflikthåndtering på forskellige måder.

Endvidere havde tilsynet lagt vægt på, at medarbejderne var instrueret i, hvordan de skulle forholde sig, hvis den aktuelle situation ikke kunne håndteres uden at komme ud af kontrol for den ansatte.

Sikkerhedsrepræsentanten havde klaget, fordi han ikke fandt arbejdsgiverens instruktion brugbar, og fordi han havde konstateret, at medarbejderne glemte, hvad de havde lært på grunduddannelsen. Han mente ikke det var tilstrækkeligt, at dette blev genopfrisket to gang årligt i en time.

Arbejds miljøklagenævnet var enig med Arbejdstilsynet i, at der ikke var grundlag for at stille krav om yderligere uddannelse og instruktion.

Arbejds miljøklagenævnet lagde vægt på, at emnet konflikthåndtering indgik i undervisningen på grunduddannelsen på forskellige måder, at der var mulighed for genopfriskning af særlige færdigheder to gange årligt à en times varighed, og at de ansatte havde fået forholdsregler for situationer, som ikke kunne håndteres uden at komme ud af kontrol for den ansatte (5900019-05).

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999

Arbejdets udførelse

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 39. Arbejdsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke krav der skal være opfyldt, for at arbejdet kan anses for fuldt forsvarligt planlagt, tilrettelagt og udført, herunder om

- 1) sikkerheds- og sundhedsmæssige foranstaltninger vedrørende arbejder, arbejdsprocesser og -metoder, f.eks. for at undgå sammenstyrtning, nedstyrtning, sammenskrivning, rystelser, stråling, støj eller eksplosions-, brand- eller sundhedsfare ved luftarter, dampe, støv og røg, hede, kulde eller lugt, sygdomssmitte eller forkerte arbejdsstillinger, bevægelser eller belastninger,
- 2) forbud mod særligt farlige arbejder, arbejdsprocesser og -metoder,
- 3) opslag eller egnet markering.

...

Bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse

Arbejdets udførelse

Almene krav

§ 7. Arbejdet skal i alle led udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt ud fra både en enkeltvis og samlet vurdering af de fysiske, ergonomiske og psykosociale forhold i arbejdsmiljøet, som på kort eller lang sigt kan have indvirkning på den fysiske eller psykiske sundhed.

Stk. 2. Ved arbejde, som virker fysisk eller psykisk skadeligt eller belastende på kort eller lang sigt, kan Arbejdstilsynet stille krav om, at særlige arbejdsmiljømæssige foranstaltninger skal gennemføres. Sådanne foranstaltninger kan være særlige velfærdsforanstaltninger og andre arbejdsmiljømæssige foranstaltninger, som er nødvendige for at forebygge sygdom, nedslidning, ulykker m.v.

...

Oplæring og instruktion

§ 18. Arbejdsgiveren skal sørge for, at hver enkelt ansat, uanset ansættelsesforholdets karakter og varighed får en tilstrækkelig og hensigtsmæssig oplæring og instruktion i at udføre arbejdet på farefri måde. Der skal gives oplysninger om de ulykkes- og sygdomsfarer, der eventuelt er forbundet med deres arbejde, herunder om arbejdsmedicinske undersøgelser, den ansatte har adgang til. Oplæring og instruktion skal navnlig ske i forbindelse med:

- 1) ansættelsen,
- 2) forflyttelse eller ændring af arbejdsopgaverne,
- 3) indførelse eller ændring af arbejdsudstyr og
- 4) indførelse af ny teknologi.

Stk. 2. Den i stk. 1, nævnte oplæring og instruktion skal tilpasses udviklingen, herunder forekomsten af nye faremomenter, og skal om nødvendigt gentages regelmæssigt.

§ 19. Arbejdsgiveren afholder eventuelle udgifter til den i § 18, nævnte oplæring, som skal foregå i arbejdstiden.

Friskluftforsynet åndedrætsværn under arbejde med højtryksrensningen

Arbejdstilsynet havde konstateret, at virksomhedens medarbejdere afrensede lagertanke med højtryksrensning (mellem 75 og 200 bar) som forberedelse til ny belægning. Der blev dels rensset gammel maling samt algebelægninger af.

Arbejdstilsynet gav påbud om straks at bruge friskluftforsynet åndedrætsværn under arbejdet med højtryksrensningen, således at de ansatte ikke blev udsat for sundhedsskadelig påvirkning fra aerosoler.

Virksomheden klagede og henviste bl.a. til, at vinden og de runde tanke sørgede for, at eventuelle aerosoler ville blive blæst væk.

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt påbuddet.

Arbejds miljøklagenævnet lagde vægt på, at den ansatte var udsat for indånding af aerosoler, og at man ikke kunne undgå at disse vil indeholde skadelige stoffer, når aerosoler blev frembragt ved højtryksrensning af udendørs overflader. Sådanne aerosoler kunne trænge ind i luftvejene med risiko for de ansattes sikkerhed og sundhed til følge.

Nævnet fandt friskluftforsynet åndedrætsværn nødvendigt, fordi man ikke ved afrensning af overflader kunne fastslå hvilke skadelige stoffer indåndingsluften vil kunne indeholde.

Arbejds miljøklagenævnet fandt, at de ansatte var udsat for skadelige påvirkninger selvom arbejdet foregik i det fri, og der ikke blev anvendt rengøringsmidler i vandet, som blev brugt til højtryksrensning (5900029-05).

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999.

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 77. Arbejdstilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, bringes i orden straks eller inden en frist.

...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse.

§ 16. Unødig påvirkning fra stoffer og materialer skal undgås. Påvirkningen fra stoffer og materialer under arbejdet skal derfor nedbringes så meget, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling, og fastsatte grænseværdier skal overholdes.

Strakspåbud om manuelle løft af vinduer

På en virksomhed blev der udført arbejde med isætning af vinduer og døre i et 3-etages virksomhedskompleks. Vinduerne og dørene vejede mellem 57 kg og 190 kg og blev transporteret op og ind i lejlighederne ved anvendelse af tekniske hjælpemidler. Løft og isætning af vinduer, der måler 1660 x 1115mm og vejer 57 kg blev udført manuelt af 2 personer. Isætning af øvrige døre og vinduer blev udført ved hjælp af et teknisk hjælpemiddel i form af en "blå vogn" med sugekopper.

Arbejdstilsynet gav et strakspåbud om anvendelse af tekniske hjælpemidler.

Virksomheden fandt ikke grundlag for påbudet, bl.a. fordi løftene skete under optimale forhold og det eneste alternativ til de manuelle løft var anvendelse af den blå vogn med sugekopper, som var tung, hvorfor den fysiske belastning ved anvendelse af vognen var større end den fysiske belastning ved det manuelle løft samt tidskrævende.

Arbejds miljøklagenævnet tiltrådte påbudet og lagde vægt på vinduernes mål og vægt og at der skal løftes 75 vinduer af to mand i knap 4 dage. Nævnet fandt således, at der var risiko for sikkerhed og sundhed selv om de fysiske forhold var gode. Endvidere lagde nævnet vægt på, at et to-mands løft ikke kan erstatte et fysisk hjælpemiddel og at økonomiske betragtninger ikke kan begrunde en undladelse af brug af tekniske hjælpemidler. Også at påbudet blev givet som et strakspåbud fandt nævnet grundlag for, bl.a. henset til at formålet ellers ville være forspildt. (j.nr. 5900039-05).

Regler

Lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999 om arbejdsmiljø

Arbejdets udførelse

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 39. Arbejdsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke krav der skal være opfyldt, for at arbejdet kan anses for fuldt forsvarligt planlagt, tilrettelagt og udført, herunder om

- 1) sikkerheds- og sundhedsmæssige foranstaltninger vedrørende arbejder, arbejdsprocesser og -metoder, f.eks. for at undgå sammenstyrtning, nedstyrtning, sammenskridning, rystelser, stråling, støj eller eksplosions-, brand- eller sundhedsfare ved luftarter, dampe, støv og røg, hede, kulde eller lugt, sygdomssmitte eller forkerte arbejdsstillinger, bevægelser eller belastninger,
- 2) forbud mod særligt farlige arbejder, arbejdsprocesser og -metoder,
- 3) opslag eller egnet markering.

...

§ 77. Arbejdstilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, bringes i orden straks eller inden en frist.

...

Bekendtgørelse nr. 1164 af 16. december 1992 om manuel håndtering

§ 4. Ved vurderingen af den sikkerheds- og sundhedsmæssige risiko ved et arbejde med manuel håndtering skal navnlig byrdens beskaffenhed tages i betragtning og desuden den nødvendige fysiske anstrengelse, arbejdsstedets beskaffenhed og arbejdsforholdene i øvrigt, jf. de i bilaget opregnede faktorer.

Stk. 2. Ved arbejde med løft m.v. af personer skal vurderingen ske i overensstemmelse med stk. 1 og desuden med særlig hensyntagen til risikoen for pludselige belastninger.

Stk. 3. Planlægning og tilrettelæggelse af arbejdet og iværksættelse af foranstaltninger skal ske med hensyntagen til de i stk. 1 og 2 nævnte faktorer og i overensstemmelse med §§ 5-11.

§ 5. Byrdens vægt, form, overflade, dens placering før og efter håndteringen og det antal gange, byrden flyttes, skal så vidt muligt afpasses således, at den manuelle håndtering ikke medfører fare for sikkerhed eller sundhed.

Stk. 2. Byrden skal emballeres, når det er nødvendigt for, at håndteringen kan udføres uden risiko. Emballage skal være udført fuldt forsvarligt.

§ 6. Egnede tekniske hjælpemidler skal bruges, når det er muligt og hensigtsmæssigt, og altid når den manuelle transport indebærer fare for sikkerhed eller sundhed.

Bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse

Arbejdets udførelse

Almene krav

§ 7. Arbejdet skal i alle led udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt ud fra både en enkeltvis og samlet vurdering af de fysiske, ergonomiske og psykosociale forhold i arbejdsmiljøet, som på kort eller lang sigt kan have indvirkning på den fysiske eller psykiske sundhed.

...

Åndedrætsværn ved alarm for CO₂

Arbejdstilsynet havde givet påbud om kun at lade arbejdet udføre under anvendelse af egnet åndedrætsværn, når CO₂ alarmanlægget advarede om, at grænseværdien på 5000 ppm var overskredet.

Virksomheden bryggede øl og brygning foregik bl.a. i åbne kar. Under gæringsprocessen blev der udviklet CO₂. Karrene var placeret i et lokale, der var forsynet med ventilation, og rummet var forsynet med alarm, der afgav lys- og lydsignal, når koncentrationen af CO₂ oversteg den fastsatte grænseværdi på 5000 ppm. Detektorerne var placeret i en højde på 120 cm over gulvet, dvs. under indåndingszonen for personer af gennemsnitshøjde. Endvidere havde virksomheden en bærbar kulsyremåler, og havde orienteret om den centrale målers funktion og forholdsregler ved alarm. Forholdsreglerne var dateret efter Arbejdstilsynets besøg. Mindst en ansat havde søgt læge med symptomer svarende til kulilteforgiftning med en koncentration af CO₂ over 5000 ppm.

Virksomheden fandt, at påbudet var urimeligt og unødvendigt og henviste til, at der allerede var truffet forholdsregler, som var fremsendt med klagen.

Virksomheden skrev også, at personalet naturligvis ikke skulle opholde sig i et lokale, der kortvarigt kunne blive oversvømmet med indtil 1-2 procent kulsyre.

Endelig fandt virksomheden, at man ikke kunne lægge vægt på et udsagn fra Arbejdsmedicinsk Klinik om, at en medarbejder skulle have haft symptomer på kulilteforgiftning, fordi man kunne læse sig til, hvilke symptomer, der var relevante.

Arbejds miljøklagenævnet fandt, at virksomheden kun måtte lade arbejdet udføre under anvendelse af egnet åndedrætsværn, når CO₂ alarmanlægget advarede om, at grænseværdien for CO₂ var overskredet.

Arbejds miljøklagenævnet lagde vægt på, at de ansattes sikkerhed og sundhed kun kunne sikres effektivt ved brug af åndedrætsværn, hvis der skulle arbejdes videre, når alarmen for CO₂ viste, at grænseværdien på 5000 ppm var overskredet.

Virksomhedens forholdsregler forudsatte, at virksomheden anskaffede åndedrætsværn, eller at arbejdet blev afbrudt og området forladt, hvis åndedrætsværn ikke var til rådighed, når alarmen viste, at koncentrationen af CO₂ oversteg 5000 ppm (5900054-05).

Regler

Lov om arbejdsmiljø, lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999

Kapitel 5 Arbejdets udførelse

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 39. Arbejdsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke krav der skal være opfyldt, for at arbejdet kan anses for fuldt forsvarligt planlagt, tilrettelagt og udført, herunder om

1) sikkerheds- og sundhedsmæssige foranstaltninger vedrørende arbejder, arbejdsprocesser og -metoder, f.eks. for at undgå sammenstyrtning, nedstyrtning, sammenskridning, rystelser, stråling, støj eller eksplosions-, brand- eller sundhedsfare ved luftarter, dampe, støv og røg, hede, kulde eller lugt, sygdomssmitte eller forkerte arbejdsstillinger, bevægelser eller belastninger,

2) forbud mod særligt farlige arbejder, arbejdsprocesser og -metoder,

3) opslag eller egnet markering.

Stk. 2. Arbejdsministeren kan endvidere fastsætte regler om særligt arbejdstøj og personlige værnemidler, herunder om hvem der skal afholde udgifterne hertil.

Kapitel 8 Stoffer og materialer

§ 48. Stoffer og materialer med egenskaber, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed, må kun fremstilles og anvendes ved arbejdsprocesser og -metoder, der effektivt sikrer de beskæftigede mod ulykker og sygdomme.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse

Kapitel 2 Planlægning og tilrettelæggelse af arbejdet

§ 4. Arbejdet skal i alle led planlægges og tilrettelægges således, at det kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Planlægningen og tilrettelæggelsen af arbejdet skal ske under hensyntagen til de forebyggelsesprincipper, der er angivet i bilag 1. Det skal iagttages, at der ikke foreskrives eller forudsættes anvendt konstruktioner, planudformninger, detailløsninger og arbejdsmetoder, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed ved arbejdets udførelse. Endvidere skal det sikres, at de samlede påvirkninger i arbejdsmiljøet på kort eller lang sigt ikke forringer de ansattes sikkerhed eller sundhed.

...

Kapitel 3 Arbejdets udførelse

...

Særlige krav

...

§ 13. Ved udførelsen af arbejdet skal det sikres

1) ...

2) at fare for eksplosion, brand, forgiftning og kvælning m.v. er effektivt forebygget,

3) at der træffes effektive foranstaltninger for at forhindre udslip, lækage samt udvikling af støv, røg, damp, lugt, gas m.v., hvor dette kan medføre fare for sikkerhed eller sundhed,

4) ...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 746 af 28. august 1992 om brug af personlige værnemidler

Kapitel 2 Arbejdsgiveren

§ 3. Hvis arbejdet ikke på anden måde kan planlægges, tilrettelægges og udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, må arbejdsgiveren kun lade arbejdet udføre, såfremt der anvendes personlige værnemidler.

...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser)

Kapitel 1 Område og definitioner

§ 1. Bekendtgørelsen omfatter ethvert arbejde med stoffer og materialer, herunder fremstilling, anvendelse og håndtering.

Stk. 2. Bekendtgørelsen omfatter endvidere andet arbejde, som på grund af sin art eller de forhold, hvorunder det foregår, kan indebære en fare for sikkerhed og sundhed.

§ 2. Ved anvendelse af bestemmelserne i denne bekendtgørelse skal følgende definitioner lægges til grund:

1. Stoffer: grundstoffer og deres forbindelser.

2. Materialer: sammensætninger af to eller flere stoffer, herunder biologiske materialer.

Stk. 2. Ved stoffer og materialer, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed (farlige stoffer og materialer) jf. kapitel 3-7 forstås i denne bekendtgørelse:

- 1) stoffer og materialer, der opfylder kriterierne for klassificering som farlige efter de regler, der er fastsat af Miljø- og Energiministeriet om klassificering,
- 2) stoffer og materialer, der er optaget i Arbejdstilsynets liste over grænseværdier for stoffer og materialer og bilag hertil,
- 3) materialer, der indeholder 1 % eller derover, for gasformige materialer 0,2 %, af et stof optaget med en grænseværdi i Arbejdstilsynets liste over grænseværdier for stoffer og materialer,
- 4) materialer, der indeholder 1 % eller derover, for gasformige materialer 0,2 %, af et stof, der er klassificeret som sundhedsfarligt eller miljøfarligt efter Miljø- og Energiministeriets regler om klassificering,
- 5) stoffer og materialer, som på grund af deres fysisk-kemiske, kemiske eller toksikologiske egenskaber og den måde, hvorpå disse anvendes eller forekommer på arbejdspladsen, kan indebære en risiko for påvirkning fra stoffer og materialer.

Stk. 3. ...

Kapitel 2 **Almindelige bestemmelser**

§ 4. Bekendtgørelsen indeholder supplerende regler til bekendtgørelsen om arbejdets udførelse og bekendtgørelsen om virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde.

§ 5. Arbejde med stoffer og materialer skal i alle led planlægges og tilrettelægges således, at det kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, jf. § 4 i bekendtgørelse om arbejdets udførelse.

Stk. 2. Unødig påvirkning fra stoffer og materialer skal undgås, jf. § 16 i bekendtgørelse om arbejdets udførelse.

Stk. 3. ...

Erstatningsstoffer og -materialer *(substitutionsprincippet)*

§ 11. Arbejdsgiveren skal sørge for, at farlige stoffer og materialer på arbejdspladsen fjernes, erstattes eller begrænses til et minimum.

...

Kapitel 4 **Særlige foranstaltninger**

§ 15. Hvis det på grund af arbejdets særlige karakter ikke er muligt efter kapitel 3 at fjerne faren for de ansattes sikkerhed og sundhed, skal arbejdsgiveren på grundlag af vurderingen i § 6 træffe følgende foranstaltninger i nævnte rækkefølge:

- 1) tilrettelægge arbejds- og produktionsmetoder, foretage teknisk kontrol samt bruge egnet arbejdsudstyr og egnede materialer for at undgå eller begrænse udslip af farlige stoffer og materialer,
- 2) anvende kollektive beskyttelsesforanstaltninger ved farekilden, effektiv ventilation og ved passende tilrettelæggelse af arbejdet, og
- 3) anvende individuelle beskyttelsesforanstaltninger, herunder personlige værnemidler.

Stk. 2. ...

Løft af ølfustager og tappeanlæg

Arbejdstilsynet havde bl.a. givet virksomheden påbud om, at planlægge, tilrettelægge og udføre arbejdet med håndtering af ølfustager og tappeanlæg sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Det var beskrevet, at

- 2 ansatte løftede 9 tappeanlæg og 28 ølfustager
- fustagerne blev flyttet af en enkelt mand, mens tappeanlæggene både blev flyttet af en enkelt eller to mand,
- ølfustager vejede 35 kg, og tappeanlæg vejede mellem 39,5 og 43,5 kg,
- løft af ølfustager foregik i underarm afstand,
- håndteringen foregik fra trailer (64 cm høj) til gulv/sækkevogn, og/eller fra trailer til ølfustage (48 cm høj) og fra sækkevogn til afleveringssted. Dvs. hver genstand blev håndteret 2 gange,
- byrden skulle sættes af under knæhøjde, eller løftes fra under knæhøjde, når byrden skulle løftes til eller fra gulv/sækkevogn, og
- der blev foretaget løft med foroverbøjet ryg, og på et underlag, der flere steder var ujævnt og iset.

Klageren fandt, at påbudet omhandlede forhold, der var gældende for alle virksomheder, der leverede samme varer. Det var også oplyst, at Industriens Branchearbejdsmiljøråd var ved at udarbejde en branchevejledning.

Arbejds miljøklagenævnet fandt, at virksomheden skulle planlægge, tilrettelægge og udføre arbejdet med håndtering af ølfustager og tappeanlæg sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Arbejds miljøklagenævnet lagde vægt på, at alle løftene drejede sig om genstande, der vejede over 30 kg. En del af løftene blev foretaget i underarms afstand fra kroppen og på ujævnt og iset underlag.

Det var forværende faktorer, når løftene blev foretaget fra under knæhøjde, anbragt under knæhøjde, eller foregik med foroverbøjet ryg.

Den samlede påvirkning på kort og langt sigt kunne derfor forringe de ansattes sundhed.

Til klagerens synspunkter anførte nævnet, at

- Arbejdstilsynet kun kunne give påbud på baggrund af konkret konstaterede forhold på den enkelte virksomhed, men at tilsvarende forhold i en anden virksomhed også ville give anledning til påbud.
- Det forhold, at der blev arbejdet på en branchevejledning, ændrede ikke på de forhold, som Arbejdstilsynet konkret havde konstateret.

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005

Kapitel 1

Formål og område

§ 1. Ved loven tilstræbes at skabe

- 1) et sikkert og sundt arbejdsmiljø, der til enhver tid er i overensstemmelse med den tekniske og sociale udvikling i samfundet, samt
 - 2) grundlag for, at virksomhederne selv kan løse sikkerheds- og sundhedsspørgsmål med vejledning fra arbejdsmarkedets organisationer og vejledning og kontrol fra Arbejdstilsynet.
- ...

Kapitel 5

Arbejdets udførelse

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 39. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke krav der skal være opfyldt, for at arbejdet kan anses for fuldt forsvarligt planlagt, tilrettelagt og udført, herunder om

1) sikkerheds- og sundhedsmæssige foranstaltninger vedrørende arbejder, arbejdsprocesser og -metoder, f.eks. for at undgå sammenstyrtning, nedstyrtning, sammenskridning, rystelser, stråling, støj eller eksplosions-, brand- eller sundhedsfare ved luftarter, dampe, støv og røg, hede, kulde eller lugt, sygdomssmitte eller forkerte arbejdsstillinger, bevægelser eller belastninger,

2) ...

...

Kapitel 13

Arbejdstilsynet

...

§ 77. Arbejdstilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, bringes i orden straks eller inden en frist.

Stk. 2. ...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse

§ 1. Bekendtgørelsen gælder for ethvert arbejde, der udføres for en arbejdsgiver.

Stk. 2. ...

Kapitel 2

Planlægning og tilrettelæggelse af arbejdet

§ 4. Arbejdet skal i alle led planlægges og tilrettelægges således, at det kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Planlægningen og tilrettelæggelsen af arbejdet skal ske under hensyntagen til de forebyggelsesprincipper, der er angivet i bilag 1. Det skal iagttages, at der ikke foreskrives eller forudsættes anvendt konstruktioner, planudformninger, detailløsninger og arbejdsmetoder, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed ved arbejdets udførelse. Endvidere skal det sikres, at de samlede påvirkninger i arbejdsmiljøet på kort eller lang sigt ikke forringer de ansattes sikkerhed eller sundhed.

...

Kapitel 3

Arbejdets udførelse

Almene krav

§ 7. Arbejdet skal i alle led udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt ud fra både en enkeltvis og samlet vurdering af de fysiske, ergonomiske og psykosociale forhold i arbejdsmiljøet, som på kort eller lang sigt kan have indvirkning på den fysiske eller psykiske sundhed.

Stk. 2. ...

§ 10. Ved udførelsen af arbejdet skal det sikres:

1) ...

2) At egnede og effektive hjælpemidler, såsom løfteanordninger og transportmidler m.v., er tilgængelige i det omfang, det er nødvendigt, for at arbejdet kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

...

§ 17. Unødige fysiske belastninger samt uhensigtsmæssige arbejdsstillinger eller bevægelser skal undgås. Belastningen under arbejdet skal derfor være så lille, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling, og fastsatte grænser skal overholdes.

...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1164 af 16. december 1992 om manuel håndtering

Kapitel 1

Område og definitioner

§ 1. Bekendtgørelsen omfatter manuel håndtering af byrder ved arbejde, der er omfattet af lov om arbejdsmiljø, jf. lovens §§ 2 og 3.

§ 2. Ved manuel håndtering forstås, at en person eller flere personer i fællesskab flytter, herunder løfter, læsser, bærer, slæber m.v., eller støtter en byrde, det være sig genstand, person eller dyr.

Kapitel 2

Arbejdets udførelse

§ 3. Arbejde med manuel håndtering skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Manuel håndtering, der kan indebære risiko for sikkerhed eller sundhed, skal undgås ved hensigtsmæssig tilrettelæggelse af arbejdet, herunder anvendelse af tekniske hjælpemidler.

Stk. 3. Hvis dette ikke er muligt, skal der træffes effektive foranstaltninger til imødegåelse af risikoen.

§ 4. Ved vurderingen af den sikkerheds- og sundhedsmæssige risiko ved et arbejde med manuel håndtering skal navnlig byrdens beskaffenhed tages i betragtning og desuden den nødvendige fysiske anstrengelse, arbejdsstedets beskaffenhed og arbejdsforholdene i øvrigt, jf. de i bilaget opregnede faktorer.

Stk. 2. ...

Stk. 3. Planlægning og tilrettelæggelse af arbejdet og iværksættelse af foranstaltninger skal ske med hensyntagen til de i stk. 1 og 2 nævnte faktorer og i overensstemmelse med §§ 5-11.

§ 5. Byrdens vægt, form, overflade, dens placering før og efter håndteringen og det antal gange, byrden flyttes, skal så vidt muligt afpasses således, at den manuelle håndtering ikke medfører fare for sikkerhed eller sundhed.

Stk. 2. ...

§ 6. Egnede tekniske hjælpemidler skal bruges, når det er muligt og hensigtsmæssigt, og altid når den manuelle transport indebærer fare for sikkerhed eller sundhed.

...

§ 7. Stedet, hvor manuel håndtering udføres, skal være fuldt forsvarligt indrettet.

Stk. 2. Transportveje skal så vidt muligt være ryddet for generende genstande og må ikke medføre risiko for at glide, falde m.v. De skal være velbelyste. Transportveje skal have tilstrækkelig bredde og højde til, at håndteringen kan foregå sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt i fuldt oprejst stilling.

§ 8. Når byrder, der håndteres manuelt, skal stables, skal stablingen kunne foretages i en sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlig arbejdsstilling og uden fare for, at byrderne skrider.

Bilag til § 4

Vurderingsfaktorer

1. Byrdens beskaffenhed

Manuel håndtering af en byrde kan medføre risiko for sikkerhed eller sundhed, hvis byrden

- er for tung eller for stor er uhåndterlig eller vanskelig at få fat på er i ustabil balance eller har et indhold, der kan forskubbe sig
- er placeret på en sådan måde, at den skal holdes eller håndteres i en vis afstand fra kroppen, eller med bøjet eller drejet krop
- på grund af sin form og/eller sin beskaffenhed vil kunne påføre den beskæftigede kvæstelser, navnlig hvis han rammes af den.

2. Den nødvendige fysiske anstrengelse

En fysisk anstrengelse kan indebære risiko for sikkerhed eller sundhed, hvis den

- er for stor
- kun kan foregå ved, at kroppen drejes
- kan medføre, at byrden pludselig bevæger sig
- foregår med kroppen i en ustabil position.
- ...

4. Arbejdsforhold i øvrigt

Arbejdet kan indebære risiko for sikkerhed eller sundhed, hvis det medfører et eller flere af følgende forhold

- for hyppig eller for langvarig belastning af især ryggen
- utilstrækkelige perioder til fysiologisk hvile eller restitution
- løftning, sænkning eller transport over for store afstande
- et arbejdstempo, der pålægges den beskæftigede af en arbejdsproces, han ikke selv kan variere.

Afskæring af asbestholdige eternittagplader med bajonetsav og vinkelsliber

Et tømrerfirma var ved at lægge et nyt tag oven på et eksisterende tag på virksomhedens bygning. Der skulle i den forbindelse også sættes nye tagrender op. Det eksisterende tag var et bølgeeternittag, som indeholdt asbest. Virksomhedens ansatte udførte arbejdet.

I forbindelse med opsætningen af nye tagrender blev der skåret ca. 10-15 cm af kanten af det eksisterende bølgeeternittag. Afskæringen blev foretaget med vinkelsliber og bajonetsav.

Arbejdstilsynet fik oplyst, at man efter klager over støvgener, var gået over til at knække tagpladerne med en knibtang.

Arbejdstilsynet gav mundtligt påbud om straks at ophøre med at skære i de asbestholdige bølgeeternitplader med vinkelsliber og bajonetsav.

Det mundtlige påbud af 14. juli 2005 blev fulgt op af en skriftlig afgørelse den 18. juli 2005, hvoraf fremgår, at det påbydes virksomheden at træffe effektive foranstaltninger til sikring af at den anvendte arbejds metode med skæring med vinkelsliber og bajonetsav i asbestholdig bølgeeternitplader standses og ikke genoptages.

Virksomheden oplyste, at arbejdet ville kunne udføres på 1-2 timer, og at det var afsluttet.

Arbejds miljøklagenævnet fandt, at virksomheden straks skulle standse arbejdet med at skære i asbestholdige bølgeeternitplader med vinkelsliber og bajonetsav, fordi de ansatte blev udsat for støv fra asbest eller asbestholdigt materiale.

Nævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet under besøget kunne konstatere, at man manglede at skære ca. 20 meter, og at bajonetsav og vinkelsliber lå på arbejdsstedet.

Arbejds miljøklagenævnet lagde endvidere vægt på, at det ved arbejde med asbest i videst muligt omfang skulle sikres, at de ansatte ikke blev udsat for eller kunne blive udsat for støv fra asbest eller asbestholdigt materiale. Ved arbejde med asbest skulle der anvendes arbejds metoder og værktøj, der begrænsede støvudviklingen mest muligt. Værktøj, der frembragte asbestholdigt støv, måtte kun undtagelsesvist blive anvendt. I disse tilfælde skulle værktøjet være forsynet med effektiv udsugning.

Der var efter asbestbekendtgørelsen ikke nogen nedre grænse for forureningsgraden (5900104-05).

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005:

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 39. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke krav der skal være opfyldt, for at arbejdet kan anses for fuldt forsvarligt planlagt, tilrettelagt og udført, herunder om

- 1) sikkerheds- og sundhedsmæssige foranstaltninger vedrørende arbejder, arbejdsprocesser og -metoder, f.eks. for at undgå sammenstyrtning, nedstyrtning, sammenskrivning, rystelser, stråling, støj eller eksplosions-, brand- eller sundhedsfare ved luftarter, dampe, støv og røg, hede, kulde eller lugt, sygdomssmitte eller forkerte arbejdsstillinger, bevægelser eller belastninger,
- 2) forbud mod særligt farlige arbejder, arbejdsprocesser og -metoder,
- 3) opslag eller egnet markering.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren kan endvidere fastsætte regler om særligt arbejdstøj og personlige værnemidler, herunder om hvem der skal afholde udgifterne hertil.

§ 77. Arbejdstilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, bringes i orden straks eller inden en frist.

Stk. 2. Skønner Arbejdstilsynet det nødvendigt for at afværge en overhængende, betydelig fare for de ansattes eller andres sikkerhed eller sundhed, kan det påbyde, at faren straks imødegås, herunder

- 1) at de tilstedeværende øjeblikkeligt fjerner sig fra farezonen,
- 2) at brugen af en maskine, en maskindel, en beholder, en præfabrikeret konstruktion, et apparat, et redskab, et andet teknisk hjælpemiddel eller et stof eller et materiale standses, eller
- 3) at arbejde i øvrigt standses.

...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1502 af 21. december 2004 om asbest:

§ 7. Arbejdet skal tilrettelægges og udføres på en sådan måde, at det i videst muligt omfang sikres, at personer på arbejdspladsen og i omgivelserne ikke udsættes for eller kan blive udsat for støv fra asbest eller asbestholdige materialer. Antallet af personer, der udsættes for eller kan blive udsat for støv fra asbest eller asbestholdigt materiale skal begrænses til et minimum.

Stk. 2. Der skal anvendes arbejdsmetoder og værktøj, der begrænser støvudviklingen mest muligt. Værktøj, der frembringer asbestholdigt støv, må kun undtagelsesvis anvendes. I disse tilfælde skal værktøjet være forsynet med effektiv afsugning.

.....

Arbejdsplatform anbragt i skovlen på en rende-graver

En arbejdspladsform var konstrueret af stålrør og opstillet i frontskovlen på en rende-graver. Dækket på arbejdsplatformen var løftet op i 4 meters højde og eneste rækværk var et rør ca. 1 meter over dækket. Adgangsvejen til arbejdsplatformen var en løst opstillet stige.

Arbejdstilsynet nedlagde forbud mod at fortsætte arbejdet.

Arbejds-miljøklagenævnet var enig med Arbejdstilsynet i, at arbejdet på en arbejdsplatform, opstillet i frontskovlen på en rende-graver, ikke måtte fortsætte, før den ansatte var forsvarligt sikret mod ulykkesfaren.

Arbejds-miljøklagenævnet lagde vægt på, at der var en overhængende betydelig fare for, at den ansatte kunne styrte ned fra platformen, at arbejdsplatformen kunne bryde sammen, eller at der kunne ske en fejlbetjening af rende-graveren. Endvidere var rende-graveren ikke beregnet til personløft, og var alene sikret mod nedstyrtning med et metalgelænder i ca. en meters højde over dækket.

Arbejds-miljøklagenævnet lagde også vægt på, at leverandøren ikke havde godkendt opstillingen af rende-graveren som arbejdsplatform, der ikke var foretaget en belastningsprøve, ændringen af rende-graveren ikke var anmeldt til det lokale arbejdstilsyn inden ibrugtagningen, og at der ikke var indrettet adgangsvej til arbejdsdækket, idet adgangsvejen var en løst opstillet stige (5900045-05).

Regler

Bekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999 af lov om arbejdsmiljø

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 45. Maskiner, maskindele, beholdere, præfabrikerede konstruktioner, apparater, redskaber og andre tekniske hjælpemidler skal være indrettet og skal anvendes således, at de sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlige.

Stk. 2. Anerkendte normer og standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges

§ 77. Arbejdstilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, bringes i orden straks eller inden en frist.

Stk. 2. Skønner Arbejdstilsynet det nødvendigt for at afværge en overhængende, betydelig fare for de ansattes eller andres sikkerhed eller sundhed, kan det påbyde, at faren straks imødegås, herunder

- 1) at de tilstedeværende øjeblikkeligt fjerner sig fra farezonen,
- 2) at brugen af en maskine, en maskindel, en beholder, en præfabrikeret konstruktion, et apparat, et redskab, et andet teknisk hjælpemiddel eller et stof eller et materiale standses, eller
- 3) at arbejde i øvrigt standses.

Stk. 3. Direktøren for Arbejdstilsynet kan påbyde, at den, der har leveret eller markedsført et teknisk hjælpemiddel, et personligt værnemiddel eller et stof eller materiale, som anvendt i overensstemmelse med dets bestemmelse alligevel viser sig at frembyde fare for sikkerhed eller sundhed, træffer de nødvendige foranstaltninger til afværgelse heraf. Det kan herunder påbydes, 1) at levering eller markedsføring standses, 2) at de pågældende tekniske hjælpemidler, personlige værnemidler eller stoffer eller materialer tilbagekaldes fra markedet.

Bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse

§ 13. Ved udførelsen af arbejdet skal det sikres

- 1) at der er truffet effektive foranstaltninger til at forebygge risiko for sammenstyrtning, nedstyrtning, sammenskridning, ulykker hidrørende fra elektrisk strøm, rystelser og lignende,
- 2) at fare for eksplosion, brand, forgiftning og kvælning m.v. er effektivt forebygget,
- 3) at der træffes effektive foranstaltninger for at forhindre udslip, lækage samt udvikling af støv, røg, damp, lugt, gas m.v., hvor dette kan medføre fare for sikkerhed eller sundhed,
- 4) at der træffes effektive foranstaltninger for at beskytte de ansatte, hvor arbejdsprocessen eller de forhold, hvorunder arbejdet foregår, rummer mulighed for sygdomssmitte og
- 5) at klima- og belysningsforholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige, under hensyntagen til det arbejde, der skal udføres. Der skal herunder træffes foranstaltninger til at beskytte de ansatte mod stærk hede eller kulde.

Bekendtgørelse nr. 589 af 22. juni 2001 om indretning af byggepladser og lignende arbejdssteder

§ 20. Arbejdsdæk, arbejdsplatforme, stilladser, adgangsveje og lign. skal være forsynet med rækværk eller anden effektiv afspærring overalt, hvor der kan ske fald på mere end 2 meter til det omgivende underlag, og tillige ved mindre højde, hvor der er særlig fare, jf. § 22, stk. 2.

Stk. 2. Dette gælder dog ikke i forbindelse med arbejdsoperationer, hvor rækværk eller afspærring vil være til hinder for arbejdets udførelse, eller i forbindelse med kortvarige arbejdsopgaver, hvor faren ved etablering og fjernelse af rækværk eller afspærring er større end den fare, der skal afværges. Der skal i så fald træffes andre passende sikkerhedsforanstaltninger, jf. § 23

§ 24. Rækværker, der skal beskytte mod nedstyrtningfare, skal mindst bestå af håndliste, knæliste og fodliste. De skal have fornøden styrke og være forsvarligt udført.

Stk. 2. Overdækninger skal være af tilstrækkelig styrke og sikres mod forskydning.

Bekendtgørelse nr. 1109 af 15. december 1992 om anvendelse af tekniske hjælpemidler, med de ændringer, som fremgår af bekendtgørelse nr. 670 af 7. august 1995 og bekendtgørelse nr. 832 af 27. november 1998.

§ 1. Bekendtgørelsen omfatter anvendelsen af tekniske hjælpemidler ved arbejde eller arbejdsprocesser, hvad enten udførelsen heraf sker for en arbejdsgiver eller ikke.

§ 4. Anvendelse af tekniske hjælpemidler skal ske på en sikkerheds- og sundhedsmæssig fuldt forsvarlig måde.

§ 5. Et teknisk hjælpemiddel, der anvendes ved udførelsen af et arbejde, skal være egnet eller tilpasset hertil, så anvendelsen er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlig.

Stk. 2. Valget af et teknisk hjælpemiddel skal ske under hensyn til de forhold, hvorunder det skal anvendes, samt de risici, der måtte opstå ved anvendelsen af det pågældende hjælpemiddel.

Stk. 3. Ved efterkommelsen af gældende krav vedrørende anvendelsen af et teknisk hjælpemiddel skal der i fuldt omfang tages hensyn til den pågældende arbejdsplads og til arbejdsstillingen under anvendelsen samt øvrige ergonomiske forhold

Stk. 4. Såfremt anvendelsen af et teknisk hjælpemiddel desuagtet indebærer risiko for sikkerhed og sundhed, skal denne imødegås med egnede foranstaltninger, som f.eks. afskærmning, udsugning og særligt sikkerhedsudstyr eller andre sikkerhedstekniske forholdsregler, der sikrer en sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlig udførelse af det pågældende arbejde.

§ 6. Et teknisk hjælpemiddel må kun anvendes, hvis det opfylder de krav, der gælder for dets konstruktion, udstyr, sikring m.v. ifølge Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 694 af 7. august 1992 om indretning af tekniske hjælpemidler og andre særlige regler, der måtte være fastsat herom.

§ 17. For anvendelsen af de i bilag 1 nævnte tekniske hjælpemidler gælder foruden §§ 4-16 detailreglerne fastsat i bilaget.

Stk. 2. Desuden omfattes visse former for tekniske hjælpemidler af særlige bekendtgørelser efter arbejdsmiljøloven, som indeholder bestemmelser om anvendelsen. Disse bekendtgørelser er anført i bilag 2

Stk. 3. Ud over kravene ifølge arbejdsmiljølovgivningen gælder for anvendelsen af tekniske hjælpemidler tillige de krav, der følger af anden lovgivning, som f.eks. elektricitetslovgivningen og gaslovgivningen.

Bilag 1

3. Arbejdsredskaber, der anvendes til løft af byrder

3.1 Generelt

3.1.1 Et demonterbart eller mobilt arbejdsredskab, der anvendes til løft af byrder, skal anvendes således, at det sikres, at redskabet under alle påregnelige forhold er stabilt under brugen under hensyntagen til underlagets art.

3.1.2 Løft af personer må kun foretages med arbejdsredskaber og tilbehør, der er beregnet til dette formål.

Bæremidlet på en maskine, der anvendes til løft eller flytning af person er, skal kontrolleres hver arbejdsdag, hvis der, fx på grund af arbejdsstedet eller højdeforskellen, opstår en risiko for nedstyrtning af kabine, kurv eller lignende, og det ikke er muligt ved passende anordninger at undgå sådan risiko.

...

3.2 Løfteredskaber

Disse detailregler gælder for mekanisk drevne løfteredskaber, der kan løfte en byrde, som er understøttet af en del af løfteredskabet. Undtaget fra bestemmelserne er dog elevatorer m.v. og løfteredskaber til brug for bevægelseshæmmede personer.

3.2.1 Opstilling og nedtagning af løfteredskaber må kun foretages af kvalificerede opstillere eller under ledelse af en kvalificeret person. Opstilling og nedtagning skal ske forsvarligt i overensstemmelse med leverandørens anvisninger.

3.2.2 Løfteredskaber, der er indrettet til personløft, skal underkastes en statisk belastningsprøve inden ibrugtagning efter

- 1) væsentlig ombygning eller reparation,
- 2) udskiftning af bæremidler,
- 3) hvert hovedeftersyn, og
- 4) ny opstilling, bortset fra ny opstilling for samme ejer af flytbare løfteredskaber.

3.2.3 Den, der foretager belastningsprøven, skal udstede attest herom. Attesten skal 4 Belastningsprøver skal udføres således, at

- 1) de bærende dele udsættes for de ugunstigste belastninger, og
- 2) stabiliteten (væltessikkerheden) afprøves i de ugunstigste stillinger.

3.2.5 Redskaber indrettet til personløft skal belastningsprøves med 50 %, dog mindst 100 kg, over største tilladte arbejdsbelastning, medmindre særlige forhold gør sig gældende.

3.2.6 Løfteredskaber, der er indrettet til personløft, skal anmeldes til den lokale arbejdstilsynskreds for opstillingsstedet inden ibrugtagning efter

- 1) ejerskifte,
- 2) væsentlig ombygning eller reparation, og
- 3) ny opstilling, bortset fra ny opstilling for samme ejer af flytbare løfteredskaber.

3.2.7 Pligten til at anmelde påhviler den, der forestår opstilling af redskabet. Ved ejerskifte påhviler pligten dog ny ejer. Anmeldelsen foretages med en særlig blanket, der udleveres af Arbejdstilsynet.

3.2.8 For ethvert anmeldepligtigt løfteredskab skal der findes en journal, der skal opbevares på eller i nærheden af redskabet.

Journalen skal føres af ejeren. Hvis løfteredskabet er udlejet eller på anden måde overdraget en anden til brug, skal journalen videreføres af brugeren.

3.2.9 Journalen skal indeholde

- 1) dokumentation for undersøgelse af den statiske og dynamiske stabilitet,

- 2) dokumentation for belastningsprøver,
- 3) dokumentation for anmeldelse,
- 4) certifikater for bæremidler,
- 5) oplysninger om fejl, mangler og eftersyn,
- 6) oplysninger om reparationer af sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning,
- 7) oplysninger om udskiftninger af bæremidler, og
- 8) oplysninger om Arbejdstilsynets påbud vedr. løfteredskabet.

3.2.10 Løfteredskaber må ikke benyttes til persontransport, medmindre de er indrettet dertil.

3.2.11 Løfteredskaber, der er uden opsyn, må ikke forlades med motoren i gang. Når redskabet forlades uden opsyn, skal arbejdsredskabet og evt. hjælpeudstyr anbringes i forsvarlig stilling. Motoren skal være sikret mod, at uvedkommende kan starte den.

3.2.12 Som førere af løfteredskaber, hvortil der kræves certifikat, må kun beskæftigede personer, der er i besiddelse af et sådant, jf. bekendtgørelse nr. 136 af 28. marts 1978 om gaffeltruckførercertifikat, med senere ændringer.

3.2.13 Kun personer, der har arbejdsopgaver på løfteredskabet, må færdes eller opholde sig på dette, og det må kun ske på de dertil indrettede adgangsveje og arbejdsplatforme, medmindre personen på anden forsvarlig måde er sikret. Før føreren er varskoet, må ingen personer gå op i et løfteredskab.

3.2.14 Mindst hver 12. måned skal der af leverandøren eller anden sagkyndig gennemføres et hovedeftersyn.

Rockwoolbatts uden overfladebehandling og med huller

Arbejdstilsynet konstaterede at et loft i et smedeværksted var isoleret med rockwool, og at der ikke var nogen form for overfladebehandling eller forsegling af loftet. Flere steder var der huller i loftet, hvor rockwoolen var gået i stykker. Der var desuden synlige fugtskjolder langs med tagryggen dels på selve rockwoolen dels uden på forskallingsbrædderne.

Arbejdstilsynet gav derfor virksomheden påbud om at træffe effektive foranstaltninger mod unødige påvirkninger af støv, der stammede fra nedfald fra rockwoolfibre fra loftet.

Klageren havde oplyst, at loftet var isoleret med hårde rockwoolbatts, som lå åbent på brædder på langs ad loftet. Disse batts havde en hård overflade. Der var enkelte huller, og disse batts vil nemt kunne udskiftes.

Arbejds miljøklagenævnet var enig i, at virksomheden skulle træffe effektive foranstaltninger for at sikre de ansatte mod unødige påvirkninger fra støv fra nedfald af rockwoolfibre fra loftet.

Nævnet begrundede afgørelsen med, at støv fra rockwoolfibre kan medføre gener som fx kløe og udslæt på huden og irritation i øjnene, og at unødig påvirkning fra stoffer og materialer under arbejdets udførelse skal undgås. Påvirkningen fra stoffer og materialer under arbejdet skal derfor nedbringes så meget, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling og fastsatte grænseværdier skal overholdes (5900102-05).

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005:

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

...

§ 77. Arbejdstilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, bringes i orden straks eller inden for en frist.

...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse:

§ 16. Unødig påvirkning fra stoffer og materialer skal undgås. Påvirkningen fra stoffer og materialer under arbejdet skal derfor nedbringes så meget, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling, og fastsatte grænseværdier skal overholdes.

Dispensation fra krav om uddannelse for at kunne udføre stilladsarbejde

Alle, der arbejdede med opstilling, ændring og nedtagning af stilladser højere end 3 meter, skulle have gennemgået en særlig uddannelse inden 15. juli 2006. Uddannelsen i systemstilladser var et kursus på 3 uger.

Bekendtgørelsen, hvori uddannelseskravet fremgik, gav mulighed for dispensation, hvis der forelå særlige forhold.

Ansøgeren var 44 år og havde 22 års erfaring med stilladsarbejde - 12 års praktisk erfaring som stilladsmontør, derefter 11 års erfaring som entreprenør, hvor han havde beskæftiget sig med stilladsberegninger samt tegninger af disse. Han havde gennemført stilladsberegnerkursus for entreprenører og havde ledet større stilladsentrepriser. Han var oprindeligt uddannet som mekaniker. Han havde oparbejdet erfaringen ved at arbejde i samme virksomhed gennem alle årene.

Arbejdstilsynet meddelte afslag med henvisning til, at ansøgeren ikke hørte til gruppen af ældre, meget erfarne stilladsarbejdere, som efter en konkret vurdering ville kunne få dispensation fra uddannelseskravet.

Arbejdstilsynet oplyste, at ansøgeren som alternativ til uddannelsen ville kunne bestå en stopprøve inden 15. juli 2006.

Arbejdstilsynet gav ansøgeren dispensation fra uddannelseskravet på stilladsområdet i forhold til systemstilladser, fordi nævnet fandt, at der forelå særlige forhold.

Arbejdstilsynet lagde vægt på, at ansøgeren havde gennemført et stilladsberegnerkursus for entreprenører, og at han gennem sit daglige arbejde havde erfaring med at lede større stilladsentrepriser. Nævnet fandt derfor, at ansøgerens erfaring opvejede et 3 ugers kursus, således at der i hans tilfælde forelå særlige forhold (5900028-05).

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999

Kapitel 5

Arbejdets udførelse

§ 41. Arbejdsministeren kan fastsætte regler om,

- 1) at arbejder, der kan medføre betydelig fare for ulykker eller sygdom, kun må udføres af personer, der har gennemgået en nærmere angivet uddannelse, aflagt en prøve eller opnået en bestemt alder,
- 2) ...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1109 af 15. december 1992 om anvendelse af tekniske hjælpemidler, som ændret ved bekendtgørelse nr. 670 af 7. august 1995, bekendtgørelsen nr. 832 af 27. november 1998 og bekendtgørelse nr. 727 af 29. juni 2004

Kapitel 5

Dispensationer og klageadgang

§ 21. Direktøren for Arbejdstilsynet kan, hvor særlige forhold foreligger, tillade afvigelser fra bestemmelser i denne bekendtgørelse, når det skønnes rimeligt og forsvarligt, og i det omfang, det er foreneligt med Rådets direktiv nr. 89/655/EØF af 30. november 1989 om minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med arbejdstagernes brug af arbejdsudstyr under arbejdet, som ændret ved Rådets direktiv nr. 01/45/EF.

§ 22. Afgørelser efter bekendtgørelsen kan påklages efter § 81 i lov om arbejdsmiljø.

Bilag 1

...

Stilladser

...

6.23

Opstilling, ændring af opstilling og nedtagning af stilladser i større omfang skal foregå under ledelse af en særligt sagkyndig person og af ansatte, der har modtaget en særligt fyldestgørende instruktion i opstilling, ændring af opstilling og nedtagning af stilladser. Den person, der leder arbejdet, og de berørte ansatte skal råde over brugsanvisningen, jf. pkt. 6.12.

6.24

Ved opstilling, ændring af opstilling og nedtagning af stilladser højere end 3 meter må der kun beskæftiges personer, der har gennemgået en særlig uddannelse, eller som på grund af deres faglige uddannelse er kvalificeret til at opstille den pågældende stilladstype. Uddannelsen udarbejdes af arbejdsmarkedets parter og godkendes af Arbejdstilsynet.

6.25

Ansatte, der inden den 15. juli 2006 har gennemført og bestået kursus om kompetenceafklaring for erfarne stilladsopstillere, udarbejdet af arbejdsmarkedets parter, må dog tilsvarende opstille, ændre opstilling og nedtage stilladser højere end 3 meter.

6.26

Ved opstilling, ændring af opstilling og nedtagning af stilladser lavere end eller på 3 meter må der kun beskæftiges ansatte, der har modtaget en særligt fyldestgørende instruktion, navnlig for så vidt angår

- 1) forståelse af opstillings-, nedtagnings- og ændringsvejledningen for de pågældende stilladser,
- 2) sikkerhed under opstilling, nedtagning og ændring af de pågældende stilladser,

- 3) foranstaltninger til forebyggelse af risikoen for, at personer eller genstande styrter ned,
 - 4) sikkerhedsforanstaltninger i tilfælde af ændringer i vejrforholdene, som kunne bringe de pågældende stilladsers sikkerhed i fare,
 - 5) tilladte belastningsforhold og
 - 6) andre risici i forbindelse med ovennævnte opstilling, nedtagning og ændring.
- ...

Arbejdsstedets indretning

Dagslys ved klargøring af biler

En biludlejningsvirksomhed klargjorde biler i en underjordisk garage under et hotel. Arbejdet foregik i 3-3 ½ timer dagligt, sædvanligvis i perioder på ca. 30 minutter, vekslende med andre opgaver. Virksomheden havde arbejdet på denne måde siden 1984.

Arbejdstilsynet påbød virksomheden, at arbejdsrummene skulle have dagslystilgang.

I forbindelse med klagen søgte klager om dispensation fra kravet om dagslystilgang.

Arbejdstilsynet fandt ikke grund til at dispensere.

Reglen i bekendtgørelsen om faste arbejdssteders indretning blev indført i 1993. Det fremgår derfor, at reglen ikke finder anvendelse på virksomheder, der inden 1. januar 1993 lovligt efter de hidtil gældende arbejdsmiljøregler har arbejdsrum indrettet i lokaler uden dagslys eller med begrænset tilgang heraf eller uden udsyn.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt ikke, at forholdene var sikkerheds- og sundhedsmæssigt uforvarlige ved arbejdspladsen til klargøring af biler i parkeringskælderen.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde vægt på, at arbejdspladsen var indrettet i 1984, og at kravet om dagslystilgang ikke havde nogen sikkerhedsmæssig betydning, idet lokalerne var velbelyste med kunstig belysning.

Endelig lagde nævnet vægt på, at medarbejderne opholder sig i parkeringskælderen i korte perioder på 20-30 minutter, sammenlagt 3 – 3½ time dagligt (2004-10-0064).

Regler

Arbejderbeskyttelsesloven, jfr. lovbekendtgørelse nr. 297 af 4. juli 1968 med de ændringer, som følger af lov nr. 216 af 19. maj 1971, lov nr. 153 af 31. marts 1973 og lov nr. 330 af 19. juni 1974

§ 13 ...

nr.5 Belysningsforholdene skal være således ordnet, at arbejdet kan udføres, uden at arbejdernes syn påvirkes uheldigt deraf. Hvor det ikke vil være af afgørende ulempe for virksomhedens drift, skal der i lokaler, hvor arbejde regelmæssigt foregår være adgang til tilstrækkeligt dagslys.

...

Lov nr. 681 af 23. december 1975 om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999

§ 42. Arbejdsstedet skal indrettes således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer og standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning skal følges.

Indretning af sprøjteboks

Virksomheden foretog manuel sprøjtemaling af mindre effekter i en sprøjtekabine i gennemsnit en gang hver anden uge. Operatøren stod udenfor boksen. Forud for Arbejdstilsynets besøg var der malet med spraydåse i 3 minutter. Dette blev nævnt som eksempel på en arbejdsopgave.

Arbejdstilsynet påbød virksomheden at indrette sprøjtekabinen korrekt.

Virksomheden klagede over kravet om etablering af indblæsningssystem for forvarmet erstatningsluft. Virksomheden mente, at der ikke var tale om industriel overfladebehandling og fremhævede, at erstatningsluft blev tilført fra et åbent vindue eller fra en dør til en tilstødende produktionshal.

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt påbudet og fandt, at virksomheden skulle indrette sprøjteboksen korrekt. Virksomheden skulle, indtil sprøjteboksen var indrettet korrekt, sikre, at ansatte der arbejdede med sprøjteboksen eller i rummet ikke blev udsat for unødigt påvirkning af stoffer fra maling.

Arbejds miljøklagenævnet var ligeledes enig med Arbejdstilsynet i, at det generelt var gældende, at den tilførte erstatningsluft skulle være frisk, hvorved forstås den bedst mulige udeluft fra området.

Arbejds miljøklagenævnet vurderede, at lufttilførsel via en dør på klem til en tilstødende produktionshal ikke sikrede tilstrækkelig tilførsel af frisk udeluft. Nævnet vurderede endvidere, at lufttilførsel via et åbent vindue ikke sikrede, at luften var tilstrækkeligt forvarmet (2004-10-0093).

Regler

Bekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999 af lov om arbejdsmiljø

§ 48. Stoffer og materialer med egenskaber, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed, må kun fremstilles og anvendes ved arbejdsprocesser og -metoder, der effektivt sikrer de beskæftigede mod ulykker og sygdomme.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

Bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse

§ 4. Arbejdet skal i alle led planlægges og tilrettelægges således, at det kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Planlægningen og tilrettelæggelsen af arbejdet skal ske under hensyntagen til de forebyggelsesprincipper, der er angivet i bilag 1. Det skal iagttages, at der ikke foreskrives eller forudsættes anvendt konstruktioner, planudformninger, detallosninger og arbejdsmetoder, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed ved arbejdets udførelse. Endvidere skal det sikres, at de samlede påvirkninger i arbejdsmiljøet på kort eller lang sigt ikke forringer de ansattes sikkerhed eller sundhed.

Bekendtgørelse nr. 302 af 13. maj 1993 om arbejde med kodenummererede produkter

§ 13. Ved arbejde med produkterne skal der mindst træffes de sikkerhedsforanstaltninger, der er angivet i bilagene til denne bekendtgørelse.

Stk. 2. I forbindelse med klargøring og afslutning af arbejdet, skal der mindst træffes de sikkerhedsforanstaltninger, der er angivet i bekendtgørelsens bilag, til imødegåelse af sundhedsfare fra støv- og afbrændingsprodukter.

Bilag 7

Industriel overfladebehandling

7.1. Bilagets område.

a. Påføring af maling og lak på emner på faste arbejdspladser, ved processer som fx sprøjtepåføring, valsepåføring, dypning, tæppepåføring (tæppelakering).

Overfladebehandling i anlæg som sprøjtekabiner herunder kombikabiner, sprøjtebokse og lukkede anlæg.

...

7.2.2. Sprøjtebokse.

Skab udført med åben forside og med vægge, loft (og eventuelt bund) af ubrændbare materialer, og hvori der foretages sprøjtemaling.

...

7.3.1. Ventilation.

Overfladebehandling omfattet af 7.1.a. skal ske i lukket anlæg, sprøjteboks eller sprøjtekabine. Nye sprøjtebokse til manuel vådmaling og nye sprøjtekabiner til manuel vådmaling skal opfylde kravene nævnt i skema VII.1.a. og skema VII.2.a.

Eksisterende sprøjtebokse til manuel vådmaling og eksisterende sprøjtekabiner til manuel vådmaling skal opfylde kravene nævnt i skema VII.1.b. og skema VII.2.b.

Overfladebehandlingen må ikke kunne foregå, uden at ventilationen er i drift.

Afdampning og tørring af overfladebehandlede emner skal ske i lukket anlæg, sprøjteboks, sprøjtekabine eller i særligt indrettede rum udstyret med mekanisk ventilation, se også skema VII.7. Ved blandebord og lignende skal der være effektiv mekanisk udsugning.

...

Skema VII.1.

Sprøjteboks til manuel vådmaling

(Operatør udenfor)

a. Krav til ny sprøjteboks

1. Der skal tilføres mindst lige så meget forvarmet erstatningsluft, som der suges ud. Det kan være nødvendigt at tilføre erstatningsluften med en overtemperatur tilpasset lufthastigheden, for at den ikke virker som træk.

2. For at tilbageholde aerosoler, dampe og tilbagekast skal der over hele boksåbningen (mellem emne og operatør) være en lufthastighed på mindst 0,5 m/s i retning mod boksens udsugningsside.

3. Turbulens (utilsigtede luftbevægelser) skal minimeres.

4. Lufthastigheden i operatørens åndedrætszone skal være minimum 0,2 m/s væk fra operatøren.
5. Emnet skal placeres mellem operatøren og udsugningen/bagvæggen.
6. Operatøren skal befinde sig udenfor sprøjteboksen, eller i et forhus foran dette, og må altså ikke under sprøjteprocessen bevæge sig rundt om emnet.
7. Arbejdet skal udføres, så der altid sprøjtes ind i boksen og mod dennes udsugningsside.
8. Der må ikke være forureningskilder mellem lufttilførslen og operatørens åndedrætszone.
9. Emnet skal være inde i boksen og placeret på en sådan måde, at sprøjteflader mindst skal være 30 cm fra boksåbningen. Emnet skal placeres, så der sikres en effektiv ventilation omkring hele emnet, uden at der opstår tilbageslag. Emnet skal normalt placeres mindst 60 cm fra bagvæg, vægge, loft og bund.
10. Emnets frontareal må maksimalt være 30% af boksåbningen.

b. Krav til eksisterende sprøjteboks

1. Der skal tilføres mindst lige så meget forvarmet erstatningsluft, som der suges ud.
2. For at tilbageholde aerosoler, dampe og tilbagekast skal der over hele boksåbningen (mellem emne og operatør) være en lufthastighed på mindst 0,5 m/s i retning mod boksens udsugningsside.
3. Lufthastigheden i operatørens åndedrætszone skal være minimum 0,2 m/s væk fra operatøren.
4. Emnet skal placeres mellem operatøren og udsugningen/bagvæggen.
5. Arbejdet skal udføres, så der altid sprøjtes ind i boksen og mod dennes udsugningsside.
6. Der må ikke være forureningskilder mellem lufttilførslen og operatørens åndedrætszone.

Rækværk og trange pladsforhold i et fængsel

Et fængsel var indrettet med en særlig sikker afdeling, hvor der var plads til 6 stærkt undvigelsestruede og/eller personfarlige fanger og en isolationsafdeling med plads til 12 indsatte fanger, der blev anbragt frivilligt eller ufrivilligt af disciplinære årsager.

Cellerne lå langs ydersiden af væggen. Foran var et gangareal, som var 97 cm bredt med et 110 cm højt rækværk af metal.

Der var 4 ansatte på vagt ad gangen.

I forbindelse med magtanvendelse, som forekom jævnligt, kunne den ansatte blive klemt af den indsatte mod væggen eller mod rækværket, og man kunne få fødderne i klemme under de underste vandrette stænger i rækværket. Den ansatte havde ikke mulighed for at slippe væk fra ”magtanvendelsesstedet” og kunne ikke anvende de rigtige teknikker, som pacificerede og beskyttede den indsatte.

I klagen var det anført, at fangerne nemmere ville kunne sætte sig til modværge i et mere åbent rum, at der ikke var registreret arbejdsskader og at der blev undervist i konfliktløsning og magtanvendelse ved trange pladsforhold.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at det skulle sikres, at de ansatte i isolationsafdelingen ikke på grund af trange pladsforhold og det opstillede rækværk blev udsat for en øget risiko i forbindelse med magtanvendelse på gangarealet.

Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede påbudet for så vidt angik den særlige sikrede afdeling.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde vægt på, at da gangen kun var 97 cm bred, var det vanskeligt at pacificere en indsat i forbindelse med en magtanvendelsessituation på en sådan måde, at de ansatte og de indsatte blev udsat for mindst mulig risiko. Det var ikke muligt at gribe den indsatte fra alle sider. Desuden var det vanskeligere at undvige slag og spark uden at ramme vægge eller rækværk.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde endvidere vægt på kategorien af de indsatte, som omfattede de, der var isoleret ufrivilligt, og at magtanvendelsessituationer forekom jævnligt.

Endelig lagde Arbejdsmiljøklagenævnet vægt på, at det var muligt at få fødderne ind under de nederste vandrette stænger i rækværket, og at de ansatte derfor kunne få fødderne i klemme eller få et vrid i anklerne, hvis fødderne blev låst fast på grund af rækværket. Dette medførte desuden større risiko for skader ved kontakten med den indsatte i en magtanvendelsessituation.

Arbejdsmiljøklagenævnet vurderede, at de ansatte i magtanvendelsessituationer lettere ville kunne undvige den indsatte og dermed undgå skader, hvis der var et mere åbent rum og at undervisning i magtanvendelse ved trange pladsforhold mindskede, men ikke fjernede den øgede risiko for skader ved trange pladsforhold. Der forekommer jævnlige magtanvendelsessituationer trods undervisning i konfliktløsning

For så vidt angik den særlige sikrede afdeling lagde Arbejds miljøklagenævnet vægt på, at der blev anvendt øgede personaleressourcer, når fangerne var udenfor cellerne, og at magtanvendelses-situationer derfor ikke forekom (2004-10-0121).

Regler

Bekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999 af lov om arbejdsmiljø

§ 42. Arbejdsstedet skal indrettes således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

...

Bekendtgørelse nr. 96 af 13. februar 2003 om faste arbejdssteders indretning

§ 22. Arbejdsrum skal være forsvarligt indrettet og placeret under hensyn til de processer, der skal foregå i arbejdsrummet, og således at unødige påvirkninger fra stoffer og materialer, stråling, ekstreme temperaturer, ildelugt, støj eller vibrationer m.v. fra andre dele af arbejdsstedet og omgivelserne i øvrigt så vidt muligt er undgået. Arbejdspladser skal være forsvarligt placeret i arbejdsrummet.

Stk. 2. Hvis der i et arbejdsrum er særlige sikkerheds- eller sundhedsmæssige risici på grund af arbejdets art, særlige arbejdsprocesser m.v., skal arbejdsrummet være placeret, indrettet og udstyret, så farerne er imødegået mest muligt.

Indretning af arbejdsplatform ved fremstilling af møllevinger

Ved fremstillingen af møllevinger anvendte virksomheden arbejdsplatforme, som var mellem 50 og 100 cm over gulvhøjde. Forsiden af platformen mod møllevingen var sikret med 25 cm opkant, og bagsiden af platformene var sikret med håndliste, knæliste og fodliste. Imidlertid var enderne af platformene ikke sikret.

Under sagens behandling foreslog virksomheden, at enderne kunne sikres med en fjederbelastet ”pind” i 30 cm højde 1 m før stillads eller vinge endte. ”Pinden” skulle advare mod faldrisikoen.

Arbejdstilsynet mente ikke, at en sådan sikring var tilstrækkelig og afgav påbud om, at enderne skulle sikres med rækværk eller anden effektiv afspærring.

Arbejds miljøklagenævnet var enig med Arbejdstilsynet i, at platformens ender skulle forsynes med rækværk eller anden effektiv afspærring til sikring mod nedstyrtning, fordi nedstyrtning på det omgivende underlag var forbundet med særlig fare.

Arbejds miljøklagenævnet lagde vægt på, at der var betongulv under arbejdsplatformen, og at der var risiko for at ramme tipvogne, trappestiger og andre stilladser, som befandt sig i umiddelbart forlængelse af platformene. Arbejds miljøklagenævnet lagde endvidere vægt på, at der tidligere var sket en ulykke, hvor en ansat faldt ned og ramte en metalskærm med ryggen.

Arbejds miljøklagenævnet var enig med Arbejdstilsynet i, at en fjederbelastet bøjle i 30 cm's højde ikke var tilstrækkelig sikring mod nedstyrtning, fordi bøjlen alene ville give en advarsel, men ikke nogen fysisk beskyttelse mod nedstyrtningsfaren.

Arbejds miljøklagenævnet lagde endvidere vægt på, at de ansatte skulle arbejde på arbejdsplatformen efter den etablerede bøjle. De ansatte skulle i forbindelse med spartelarbejde bevæge sig baglæns hen ad stilladset, arbejdsopgaverne krævede stor koncentration, og de ansatte bar under arbejdet åndedrætsværn, som nedsatte evnen til at orientere sig (5900020-05).

Regler

Bekendtgørelse af lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 45. Maskiner, maskindele, beholdere, præfabrikerede konstruktioner, apparater, redskaber og andre tekniske hjælpemidler skal være indrettet og skal anvendes således, at de sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlige.

Stk. 2. Anerkendte normer og standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

Bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse

§ 13. Ved udførelsen af arbejdet skal det sikres

- 1) at der er truffet effektive foranstaltninger til at forebygge risiko for sammenstyrtning, nedstyrtning, sammenskrivning, ulykker hidrørende fra elektrisk strøm, rystelser og lignende,
...

Bekendtgørelse nr. 1109 af 15. december 1992 om anvendelse af tekniske hjælpemidler med de ændringer, som følger af bekendtgørelse nr. 670 af 7. august 1995

17. For anvendelsen af de i bilag 1 nævnte tekniske hjælpemidler gælder foruden §§ 4-16 detailreglerne fastsat i bilaget.

...

Bilag I

»6. *Stilladser*

...

6.9 Stilladsdæk, adgangsveje, gangbroer og lignende skal være forsynet med rækværk, jf. pkt. 6.10 og 6.11, eller anden effektiv afspærring overalt, hvor der kan ske fald på mere end 2 meter til det omgivende underlag. Der skal tillige træffes sikkerhedsforanstaltninger, hvor der er mindre faldhøjde, hvis der på grund af arbejdets art er særlig fare for nedstyrtning, eller hvis nedstyrtning på det omgivende underlag er forbundet med særlig fare.

...

6.20 Op- og nedgang samt anden færdsel på stilladset må kun foregå ad de dele af stilladset, der er indrettet hertil, eller ad andre ligeså forsvarlige adgangs- og færdselsveje.

6.21 På stilladsdæk, hvor der arbejdes, skal opgangshuller holdes lukkede eller afspærrede.

...

7. AT-anvisninger, AT-meddelelser m.v.

Opstilling og brug af stilladser - generelle krav

At-meddelelse nr. 2.14.1

September 1998

Rækværk, generelt

...

Rækværker skal opsættes, hvor der kan ske fald på mere end 2,0 meter til det omgivende underlag.

Der skal opsættes rækværker ved mindre faldhøjde, hvis arbejdets art, vejrforholdene eller andre forhold udgør en særlig fare, det kan fx være risiko for nedstyrtning i opstabilede materialer, udragende armering, lyskasser, trapper eller kælderskakte.

Der skal opsættes indvendige rækværker på stilladsdæk o.l., hvor afstanden mellem bygningsdel og stilladsdæk overstiger 30 cm.

...

For lidt plads på badeværelse til personer med væsentligt plejebehov

Et områdecenter med 24 demente og psykisk syge klienter, fik påbud om at undgå unødige fysiske belastninger og uhensigtsmæssige arbejdsstillinger på badeværelser. Blandt de 24 beboere var 6 kørestolsbrugere. Arbejdstilsynet accepterede anvendelse af badeværelserne til personer, som krævede ”let pleje”, men ikke, at de også blev anvendt til personer med ”væsentligt plejebehov”.

Når bækkenstolen var placeret over toiletet, var afstanden til venstre væg 41 cm, hvor der blev anbefalet 75 cm. Til højre væg var der 115 cm og til døråbning 100 cm.

Ved håndvask var afstanden fra bækkenstol til venstre væg 25 cm, hvor der blev anbefalet 60-70 cm. Mellem bækkenstol og toilet var der 48 cm, til højre væg var der 95 cm og bag bækkenstolen til væg var der 87 cm.

Arbejdstilsynet vurderede, at der var for lidt plads til at håndtere kørestole.

Kommunen mente, at skub og træk af kørestole og bækkenstole vægtmæssigt var acceptabelt.

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt påbuddet, og var enig i, at der kunne foretages ”let pleje” på badeværelserne.

Arbejds miljøklagenævnet begrundede afgørelsen med, at der ikke var tilstrækkelig plads på badeværelserne til, at en hjælper kunne stå på begge sider af bækkenstolen ved toilet og håndvask. Der var heller ikke plads nok til, at en bækkenstol kunne håndteres inde på badeværelset. Derved fik hjælperen lange rækkeafstande og dårlige arbejdsstillinger (5900038-05).

Regler

Arbejds miljøloven, jf. lov nr. 784 af 11. oktober 1999

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse

§ 4. Arbejdet skal i alle led planlægges og tilrettelægges således, at det kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Planlægningen og tilrettelæggelsen af arbejdet skal ske under hensyntagen til de forebyggelsesprincipper, der er angivet i bilag 1. Det skal iagttages, at der ikke foreskrives eller forudsættes anvendt konstruktioner, planudformninger, detailløsninger og arbejdsmetoder, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed ved arbejdets udførelse. Endvidere skal det sikres, at de samlede påvirkninger i arbejdsmiljøet på kort eller lang sigt ikke forringer de ansattes sikkerhed eller sundhed.

§ 17. Unødige fysiske belastninger samt uhensigtsmæssige arbejdsstillinger eller bevægelser skal undgås. Belastningen under arbejdet skal derfor være så lille, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling, og fastsatte grænser skal overholdes.

7. AT-anvisninger, AT-meddelelser m.v.

Vejledning om indretning af ældreboliger for fysisk plejekrævende

At-cirkulæreskrivelse nr. 3 - 1997

I. Orientering

...

Vejledningen er udkommet januar 1997 og er udsendt til samtlige kredse.

...

Vejledningen vedrører ældreboliger i nybyggeri, der opføres med støtte efter ældreboligloven, og som opføres i overensstemmelse med de rammekrav, der er angivet i ældreboligloven. Vejledningen vedrører endvidere i videst muligt omfang ældreboliger efter ældreboligloven, der er etableret ved ombygning af eksisterende byggeri. Vejledningen vedrører ikke andet eksisterende byggeri til brug for ældre, som fx eksisterende plejehjem.

...

Arbejdstilsynet tilkendegiver i vejledningen, at de pladsbehov, der er angivet, medfører en hensigtsmæssig indretning af WC/baderum og soveværelse. Se bilaget til denne At-cirkulæreskrivelse, der gengiver eksempler på pladsbehov fra vejledningen. Indretningen giver den fornødne plads til, at de ansatte kan hjælpe beboeren og håndtere de tekniske hjælpemidler, så unødige belastninger og sundhedsskadelige arbejdsstillinger dermed undgås. Arbejdstilsynet tilkendegiver endvidere i vejledningen, at Arbejdstilsynet vil vejlede om sådant pladsbehov, samt at hvis vejledningen følges, vil der normalt ikke blive stillet yderligere krav fra Arbejdstilsynet.

II. Instruktion

Kredsene skal i forbindelse med det almindelige tilsynsarbejde på området lægge ovenstående til grund ved administrationen af arbejdsmiljølovgivningen for nybyggede ældreboliger eller ombyggede ældreboliger med støtte efter ældreboligloven.

Dette betyder, at kredsene skal vejlede om de arbejdsmiljømæssige foranstaltninger, herunder det pladsbehov, der er angivet i Vejledning om indretning af ældreboliger for fysisk plejekrævende, samt at kredsene normalt ikke kan stille yderligere krav, hvis anvisningerne i vejledningen følges.

For arbejdssteder i ældreboliger eller plejehjem, der er indrettet i eksisterende byggeri, der ikke er omfattet af ældreboligloven, finder ovenstående vejledning ikke umiddelbar anvendelse, idet der disse steder kan være behov for, efter en konkret vurdering at anvise andre mere fleksible løsninger, fx ved indretning af fælles bade- og toiletfaciliteter eller arbejdsorganisatoriske foranstaltninger.

Andre fleksible løsninger kan endvidere efter en konkret vurdering anvises i ældreboliger, der er opført med støtte efter ældreboligloven, inden vejledningen udkom januar 1997.

For eksisterende byggeri opført før januar 1997 skal der imidlertid vejledes om de pladsbehov for tekniske hjælpemidler og hjælpere, som er angivet i Vejledning om indretning af ældreboliger for fysisk plejekrævende.

...

Bilag til At-cirkulæreskrivelse nr. 3 - 1997 - om indretning af ældreboliger for fysisk plejekrævende

Pladsbehov i badeværelse

...

Det angivne pladsbehov omfatter både den selvhjulpne kørestolsbruger og den plejekrævende bruger med 2 hjælpere. For den fysisk plejekrævende illustreres pladsbehovet for beboeren og dennes hjælpere, når der benyttes mobillift. Der er plads til at foretage forflytninger mellem vask, toilet og badestol med mobillift. Under vending af lift udnyttes arealet under badestolen, samt areal under wc-kumme. Der er taget højde for, at hjælpere kan arbejde fra begge sider af toilet, håndvask og badestol. For at lette forflytninger fra kørestol til toilet for den selvhjulpne bruger er toilettet vist rykket 10 cm ud fra væggen.

... [tegning udeladt]

Det angivne pladsbehov omfatter både den selvhjulpne kørestolsbruger og den plejekrævende bruger med 2 hjælpere. For den fysisk plejekrævende illustreres pladsbehovet for beboeren og dennes hjælpere, når der anvendes loftlift. Der er plads til at foretage forflytninger mellem vask, toilet og badestol med loftlift. Der er plads til, at hjælpere kan arbejde fra begge sider af toilet, håndvask og badestol. For at lette forflytninger fra kørestol til toilet for den selvhjulpne bruger er toilettet vist rykket ca. 10 cm ud fra væggen.

... [tegning udeladt]

Det angivne pladsbehov omfatter den fysisk plejekrævende bruger med 2 hjælpere. Der anvendes mobillift som hjælpemiddel til løft (se i øvrigt eksempel 1).

...[tegning udeladt]

Skitsen illustrerer pladsbehovet for den fysisk plejekrævende og dennes hjælpere, når der benyttes loftlift. Opmærksomheden henledes på, at dette eksempel har en begrænset anvendelighed i forhold til beboergrupper med forskelligt funktionsniveau. Eksemplet vil dog kunne finde anvendelse fx ved plejeboligbebyggelser, hvortil der alene anvises stærkt fysisk plejekrævende beboere, der ikke forudsættes at benytte kørestol. Der anvendes loftlift som hjælpemiddel til løft (se i øvrigt eksempel 2). Det forudsættes, at der benyttes løs badestol med hjul ved arbejde i rummet.

...

Ventilation i bryghus med åbne kar

Arbejdstilsynet havde givet påbud om at indrette ventilationsanlægget således, at det fjernede forureningen på det sted, hvor den blev udviklet.

Brygning af øl foregik bl.a. i 5 åbne kar i et 80-100 m² stort rum. Gæringsprocessen udviklede kulsyre (carbondioxid, CO₂). Endvidere anvendtes kulsyre ved rengøring/desinfektion.

Kulsyre var opført på Arbejdstilsynets liste over grænseværdier for stoffer og materialer.

Som gasart var CO₂ tungere end luft.

De 5 åbne kar var ca. 2 meter høje, og forsynet med stige, således at indholdet kunne inspiceres.

Ventilationsanlægget var et fortrængningsanlæg, hvor indblæsningen var placeret ca. 1 meter over gulvniveau, mens udsugningen var placeret i niveau med gulvet. Den indblæste luft passerede således karrene, hvorefter den indblæste luft sammen med kulsyren passerede gennem lokalet, inden den blev suget ud.

Virksomheden havde desuden alarmanlæg, som udløser lys- og lydssignal, når grænseværdien for CO₂ blev oversteget – og lyssignal inden grænseværdien var nået. Detektorerne var placeret i en højde på 120 cm over gulvet, dvs. under indåndingszonen for personer af gennemsnitshøjde. Endvidere havde virksomheden en bærbar kulsyremåler, og havde orienteret om den centrale målers funktion og forholdsregler ved alarm. Forholdsreglerne var dateret efter Arbejdstilsynets besøg.

Arbejdstilsynet fandt, at forureningen ikke blev fjernet ved udviklingsstedet, fordi den passerede gennem størstedelen af lokalet inden den blev suget ud. Som eksempel nævnte Arbejdstilsynet, at CO₂ flød over kanten på de åbne kar, hvilket medførte, at den medarbejder, der inspicerede karrets indhold, blev udsat for større koncentration af CO₂, end der ellers ville kunne måles i rummet. Der til kommer at bevægelser i rummet, ville hvirvle forurenede luft, der befandt sig langs gulvet, opad mod åndedrætszonen.

Der var ikke foretaget måling af indholdet af CO₂ i lokalet.

Arbejds miljøklagenævnet var enig med Arbejdstilsynet i, at ventilationsanlægget skulle indrettes således, at det fjernede forureningen på det sted, hvor den blev udviklet.

Arbejds miljøklagenævnet lagde vægt på, at udviklingen af CO₂ foregik i karrene, og at processen skulle inspiceres. Det var derfor nødvendigt, at CO₂-indholdet blev fjernet så nær karrenes åbning som muligt for at undgå, at den sundhedsskadelige CO₂ nåede de ansattes indåndingszone (5900053-05).

Regler

Lov om arbejdsmiljø, lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999

Kapitel 6

Arbejdsstedets indretning

§ 42. Arbejdsstedet skal indrettes således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer og standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 43. Arbejdsministeren kan fastsætte regler om indretning af faste, midlertidige, skiftende og udendørs arbejdssteder, herunder om

1) arbejdsrum, f.eks. loftshøjde, luftrum, gulve, vægge, lofter, belysning, temperatur, luftfornyelse og støj,

2) ...

Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 96 af 13. februar 2001 om faste arbejdssteders indretning

Kapitel 8 Ventilation

...

§ 35. Hvis det ikke kan hindres, at der ved en arbejdsproces sker udvikling af luftarter, støv eller lignende, der er sundhedsskadelige eller eksplosive, eller udvikling af røg, mikroorganismer, aerosoler, ildelugt eller anden generende luftforurening, skal der etableres en mekanisk udsugning, der så vidt muligt fjerner forureningen på det sted, hvor den udvikles. Samtidig skal der tilføres frisk erstatningsluft af passende temperatur.

Stk. 2. Hvis forureningen ikke kan fjernes effektivt på udviklingsstedet, skal arbejdsprocessen henlægges til et særligt rum, kabine eller lignende, hvor der ikke udføres andet arbejde, og som er udstyret med tilstrækkelig mekanisk ventilation.

Stk. 3. Den udsugede luft må ikke føres tilbage til arbejdsrummet eller andre lokaler, jf. dog stk. 4 og stk. 5.

Stk. 4. ...

Stk. 5. ...

Stk. 6. ...

Stk. 7. ...

Stk. 8. De i stk. 1 og 2 nævnte ventilationsanlæg skal være forsynet med en kontrolanordning, der angiver utilstrækkelig funktion. Ventilationsanlæg, omfattet af undtagelsen i stk. 4 og stk. 5, skal

endvidere være konstrueret således, at recirkulation automatisk frakobles eller produktionen stoppes, hvis rensningen er utilstrækkelig.

...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser)

Kapitel 1 Område og definitioner

§ 1. Bekendtgørelsen omfatter ethvert arbejde med stoffer og materialer, herunder fremstilling, anvendelse og håndtering.

Stk. 2. Bekendtgørelsen omfatter endvidere andet arbejde, som på grund af sin art eller de forhold, hvorunder det foregår, kan indebære en fare for sikkerhed og sundhed.

§ 2. Ved anvendelse af bestemmelserne i denne bekendtgørelse skal følgende definitioner lægges til grund:

1. Stoffer: grundstoffer og deres forbindelser.
2. Materialer: sammensætninger af to eller flere stoffer, herunder biologiske materialer.

Stk. 2. Ved stoffer og materialer, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed (farlige stoffer og materialer) jf. kapitel 3-7 forstås i denne bekendtgørelse:

- 1) stoffer og materialer, der opfylder kriterierne for klassificering som farlige efter de regler, der er fastsat af Miljø- og Energiministeriet om klassificering,
- 2) stoffer og materialer, der er optaget i Arbejdstilsynets liste over grænseværdier for stoffer og materialer og bilag hertil,
- 3) materialer, der indeholder 1 % eller derover, for gasformige materialer 0,2 %, af et stof optaget med en grænseværdi i Arbejdstilsynets liste over grænseværdier for stoffer og materialer,
- 4) materialer, der indeholder 1 % eller derover, for gasformige materialer 0,2 %, af et stof, der er klassificeret som sundhedsfarligt eller miljøfarligt efter Miljø- og Energiministeriets regler om klassificering,
- 5) stoffer og materialer, som på grund af deres fysisk-kemiske, kemiske eller toksikologiske egenskaber og den måde, hvorpå disse anvendes eller forekommer på arbejdspladsen, kan indebære en risiko for påvirkning fra stoffer og materialer.

Stk. 3. ...

Kapitel 2 Almindelige bestemmelser

§ 4. Bekendtgørelsen indeholder supplerende regler til bekendtgørelsen om arbejdets udførelse og bekendtgørelsen om virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde.

§ 5. Arbejde med stoffer og materialer skal i alle led planlægges og tilrettelægges således, at det kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, jf. § 4 i bekendtgørelse om arbejdets udførelse.

Stk. 2. Unødig påvirkning fra stoffer og materialer skal undgås, jf. § 16 i bekendtgørelse om arbejdets udførelse.

Stk. 3. ...

Erstatningsstoffer og -materialer (substitutionsprincippet)

§ 11. Arbejdsgiveren skal sørge for, at farlige stoffer og materialer på arbejdspladsen fjernes, erstattes eller begrænses til et minimum.

...

Kapitel 4 Særlige foranstaltninger

§ 15. Hvis det på grund af arbejdets særlige karakter ikke er muligt efter kapitel 3 at fjerne faren for de ansattes sikkerhed og sundhed, skal arbejdsgiveren på grundlag af vurderingen i § 6 træffe følgende foranstaltninger i nævnte rækkefølge:

- 1) tilrettelægge arbejds- og produktionsmetoder, foretage teknisk kontrol samt bruge egnet arbejdsudstyr og egnede materialer for at undgå eller begrænse udslip af farlige stoffer og materialer,
- 2) anvende kollektive beskyttelsesforanstaltninger ved farekilden, effektiv ventilation og ved passende tilrettelæggelse af arbejdet, og
- 3) anvende individuelle beskyttelsesforanstaltninger, herunder personlige værnemidler.

Stk. 2. ...

Kontrolanordning på stærksug hos tandlæge

Arbejdstilsynet gav påbud om at sikre, at de procesudsugningsanlæg (stærksug), der blev anvendt på en tandklinik, var forsynet med kontrolanordning, der ville angive utilstrækkelig funktion.

Det var bl.a. anført i klagen, at

- det ikke var dokumenteret, at der var tale om udsugning af sundhedsskadelig luftforurening,
- kontrolanordningen var unødvendig ud fra et proportionalitetsprincip, fordi man som bruger af udstyret ikke kunne være i tvivl om, hvorvidt stærksuget fungerede, bl.a. fordi anlægget støjede ved brug,
- det i praksis ville være umuligt at sætte kontrolanordning på anlægget, og
- der er tale om et påbud af vidtrækkende økonomisk betydning for hele tandlægesektoren.

Arbejdsmiljøklagenævnet var enig med Arbejdstilsynet i, at de procesudsugningsanlæg (stærksug), der blev anvendt på tandklinikken, skulle forsynes med kontrolanordninger, der ville angive utilstrækkelig funktion.

Nævnet var også enig i, at kontrolanordningen skulle udløse en alarm ved utilstrækkelig funktion.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt det tilstrækkeligt dokumenteret, at der i forbindelse med de beskrevne arbejdsprocesser på tandklinikken blev udviklet sundhedsskadelige luftarter, blandt andet som følge af brugen af Amalgam, Gluma desensitizer og Herculite XR/Herculite XRV.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt også, at der kunne forekomme luftforurening med smittefarlige bakterier og virus.

Reglerne gav ikke mulighed for at fravige kravet om kontrolanordning.

Nævnet fandt endvidere, at kontrolanordningen skulle være indrettet, så der udløste en alarm ved utilstrækkelig funktion.

Nævnet lagde i den forbindelse vægt på, at der under arbejdet med tandklinikkenes stærksug kunne opstå fare, som ikke kunne imødegås tilstrækkeligt ved tekniske foranstaltninger eller andre foranstaltninger. At stærksuget støjede under brugen, var ikke nok til at kunne advare de ansatte om, at anlægget ikke fungerede tilstrækkeligt.

Nævnet henviste til, at der rent faktisk var kontrolanordning på stærksuget, når det blev anvendt til lattergas. Nævnet mente derfor, at det vil være muligt at etablere kontrolanordninger med alarm.

For så vidt angik spørgsmålet om påbudets vidtrækkende økonomisk betydning bemærker nævnet, at dette ikke kunne begrunde, at tandklinikkenes stærksug ikke skulle forsynes med kontrol- og alarmanordning, da de ansattes sikkerhed og sundhed gik forud for økonomiske betragtninger (5900069-05).

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999:

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

...

§ 42. Arbejdsstedet skal indrettes således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

...

§ 77. Arbejdstilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, bringes i orden straks eller inden en frist.

...

Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 96 af 13. februar 2001 om faste arbejdssteders indretning:

§ 35. Hvis det ikke kan hindres, at der ved en arbejdsproces sker udvikling af luftarter, støv eller lignende, der er sundhedsskadelige eller eksplosive, eller udvikling af røg, mikroorganismer, aerosoler, ildelugt eller anden generende luftforurening, skal der etableres en mekanisk udsugning, der så vidt muligt fjerner forureningen på det sted, hvor den udvikles. Samtidig skal der tilføres frisk erstatningsluft af passende temperatur.

...

Stk. 8. De i stk. 1 og 2 nævnte ventilationsanlæg skal være forsynet med en kontrolanordning, der angiver utilstrækkelig funktion. Ventilationsanlæg, omfattet af undtagelsen i stk. 4 og stk. 5, skal endvidere være konstrueret således, at recirkulation automatisk frakobles eller produktionen stoppes, hvis rensningen er utilstrækkelig.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 518 af 17. juni 1994 om sikkerhedsskiltning og anden form for signalgivning:

§ 3. Hvor der under arbejdet kan opstå fare, som ikke kan imødegås tilstrækkeligt effektivt ved tekniske foranstaltninger eller andre foranstaltninger, skal signalgivning anvendes i overensstemmelse med reglerne i denne bekendtgørelse.

...

Tekniske hjælpemidler

CE-mærkning af personførende transportplatforme og ændring af deres indretning

To transportplatforme var indrettet sådan, at de kunne transportere materialer og personer til forskellige højder. Samtidig kunne de bruges som arbejdsstandplads. Arbejdsmiljøklagenævnet vurderede, at transportplatformene var person-godsførende byggepladselevatorer, idet transportplatformene var konstrueret med henblik på at kunne transportere personer og gods fra et ladested til et andet ladested, og at de også blev anvendt på denne måde

Transportplatformene var CE-mærkede i henhold til maskindirektivet. Personførende og person-godsførende byggepladselevatorer var imidlertid ikke omfattet af EU-direktiverne om maskiner og om elevatorer, men alene af nationale regler. CE-mærkningen med henvisning til maskindirektivet var således sket med urette.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt imidlertid, at der ikke var hjemmel til at kræve CE-mærkningen fjernet.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt endvidere, at transportplatformene som person-godsførende byggepladselevatorer skulle opfylde elevatorbekendtgørelsens regler. Elevatorens bevægelsesbane skulle således indhegnes, elevatorstolen måtte kun kunne bevæges, når etagebommene på stilladset var spærret, og stolen skulle være lukket (2004-10-0004).

Regler

Arbejdsmiljøloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999

Leverandører, installatører, reparatører og planlæggere m.fl.

§ 30. Den, der overdrager, overlader eller udstiller maskiner, maskindele, beholdere, præfabrikerede konstruktioner, apparater, redskaber eller andre tekniske hjælpemidler, skal sørge for, at genstandene, når de udleveres til brug eller udstilles, er forsynet med nødvendigt beskyttelsesudstyr og kan anvendes efter deres hensigt uden at være farlige for sikkerhed eller sundhed, jf. kapitel 7. Nødvendige og let forståelige anvisninger om betjening, vedligeholdelse, transport og opstilling skal følge med ved leveringen.

Stk. 2. Overdrages eller overlades brugsfærdige tekniske hjælpemidler til videresalg, udlejning eller udlån, gælder samme pligter.

Stk. 3. Når Arbejdstilsynet forlanger det, eller når forholdene i øvrigt giver anledning dertil, skal importøren eller fremstilleren lade foretage undersøgelser, prøver eller besigtigelser, eventuelt ved særligt sagkyndige, for at konstatere, om det tekniske hjælpemiddel er sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt.

Stk. 4. Hvis et teknisk hjælpemiddel fremstilles efter bestillerens skriftlige, udførlige anvisninger, er importøren eller fremstilleren ikke omfattet af pligterne i stk. 1-3.

§ 35. Arbejdsministeren kan fastsætte nærmere regler om de i §§ 30-34 omhandlede forhold.
Stk. 2. Reglerne i §§ 30-34 fritager ikke brugeren for forpligtelser efter loven.

§ 46. Arbejdsministeren kan fastsætte regler om indretning og anvendelse af tekniske hjælpemidler m.v., herunder om

- konstruktion, udførelse, opstilling, anmeldelse og afprøvning,
- forelæggelse for Arbejdstilsynet til udtalelse eller godkendelse af planer for konstruktion, udførelse og opstilling,
- godkendelse fra Arbejdstilsynet af et teknisk hjælpemiddel m.v., før det overdrages eller overlades til brugeren eller tages i brug,
- anvendelse, vedligeholdelse og pasning.

Bekendtgørelse nr. 561 af 24. juni 1994 om indretning af tekniske hjælpemidler.

Kapitel 2

CE - mærkede maskiner og sikkerhedskomponenter

§ 5. Reglerne i dette kapitel gælder for maskiner og særskilt markedsførte sikkerhedskomponenter, således som defineret og afgrænset i bilag VIII.

BILAG VIII

OMRÅDET FOR KAPITEL 2

...

3. Følgende maskiner omfattes ikke af kapitel 2:

- maskiner, hvis eneste energikilde er den menneskelige kraft anvendt direkte, medmindre der er tale om en maskine, som anvendes til at løfte byrder,
- maskiner til medicinsk brug, der anvendes i direkte kontakt med patienten,
- materiel specielt til markedsfester og forlystelsesparker,
- dampkedler og trykbeholdere,
- maskiner, som anvendes eller er specielt konstrueret til anvendelse inden for det nukleare område, og hvis svigt kan medføre frigivelse af radioaktivitet,
- radioaktive kilder inkorporeret i en maskine,
- skydevåben,
- lagertanke og rørledninger til benzin, dieselbrændstof, brændbare væsker og farlige stoffer,
- transportmidler, f.eks. køretøjer og påhængsvogne, der udelukkende er beregnet til personbefordring i luften, ad vej, ad jernbane eller ad vandvej, samt transportmidler i det omfang, de er beregnet til godstransport i luften, ad offentlig vej, ad jernbane eller ad vandvej. Vejkøretøjer, der anvendes i malmudvindingsindustrien, er omfattet af kapitel 2,
- søgående skibe og mobile offshore-enheder samt udstyr om bord på sådanne skibe og enheder,
- tovinstationer, herunder svævebaner, til offentlig eller ikke offentlig personbefordring,

- landbrugs- eller skovbrugstraktorer, som defineret i artikel 1, stk. 1 i Rådets direktiv 74/150/EØF af 4. marts 1974 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om godkendelse af landbrugs- og skovbrugshjultraktorer med senere ændringer (* 1),
- maskiner, der er specielt konstrueret og fremstillet til militære eller politimæssige formål,
- elevatorer, der permanent betjener fastlagte niveauer i bygninger og anlæg ved hjælp af en elevatorstol, som bevæger sig langs faste styreskiner i en bevægelsesbane med en hældningsgrad på over 15° i forhold til det vandrette plan, og som er beregnet til at transportere
- personer,
- personer og gods,
- gods alene, hvis elevatorstolen er tilgængelig, d.v.s. at en person let kan komme ind i den, og den er udstyret med betjeningsanordninger placeret inde i kabinen eller inden for rækkevidde af en person i kabinen,
- tandhjulsbaner som persontransportmidler,
- elevatorer i mineskakter,
- teatersceneelevatorer,
- personførende og persongodsførende byggepladselevatorer.

Bekendtgørelse nr. 996 af 16. december 1997 om indretning af elevatorer m.v.

§ 31. Reglerne i dette kapitel gælder for elevatorer m.v., således som defineret og afgrænset i bilag XV.

§ 32. Elevatorer m.v. samt deres tilbehør skal opfylde de sikkerhedskrav, der er angivet i bilag XVI - XXIX

...

Bilag XV

Gældende regler om elevatorer samt definitioner

1. Reglernes områder

Ud over nærværende bekendtgørelse indeholder bekendtgørelsen om indretning af tekniske hjælpemidler og bekendtgørelsen om EF-direktiver om hejse-, løfte- og transportmateriel regler om indretning af elevatorer m.v.

Således indeholder både nærværende bekendtgørelse og bekendtgørelsen om indretning af tekniske hjælpemidler, der bl.a. gennemfører direktiv 89/392 med senere ændringer (maskindirektivet), regler om indretning af gruppe 1 elevatorer m.v., jf. nedenfor. Hvilket regelsæt, der finder anvendelse på en konkret elevator m.v., afhænger af opstillingstidspunktet samt eventuelt af valg af regelsæt i en overgangsperiode, hvor reglerne ændres, jf. nærmere herom i de respektive bilag til nærværende bekendtgørelse.

Bekendtgørelsen om EF-direktiver om hejse-, løfte- og transportredskaber, der gennemfører direktiv 84/528 og 84/529 med senere ændringer, ophæves den 1. juli 1999, jf. § 48 i nærværende bekendtgørelse. Der henvises til nævnte bekendtgørelse med hensyn til anvendelsesområde m.v.

Gruppe 1 omfatter: Rulletrapper, rullefortove, godselevatorer og materialehejs, jf. bekendtgørelse om indretning af tekniske hjælpemidler, hvorefter bekendtgørelsen omfatter elevatorer m.v. *bortset fra,*

- elevatorer, der permanent betjener fastlagte niveauer i bygninger og anlæg ved hjælp af en elevatorstol, som bevæger sig langs faste styreskiner i en bevægelsesbane med en hældningsgrad på over 15 grader i forhold til det vandrette plan, og som er beregnet til at transportere
 - personer,
 - personer og gods,
 - gods alene, hvis elevatorstolen er tilgængelig, dvs. at en person let kan komme ind i den, og den er udstyret med betjeningsanordninger placeret inde i kabinen eller inden for rækkevidde af en person i kabinen,
 - tandhjulsbaner som persontransportmidler,
 - elevatorer i mineskakter,
 - teatersceneelevatoreer,
 - personførende og person-godsførende byggepladselevatoreer.

Gruppe 2 omfatter: Elevatoreer m.v., der permanent betjener bygninger og anlæg *bortset fra*,

- tovininstallationer, herunder svævebaner, til offentlig eller ikke-offentlig personbefordring,
- elevatorer, der er specielt konstrueret og bygget til militære eller politimæssige formål,
- elevatorer i mineskakter,
- hejse- og løftemateriel på teatre,
- elevatorer installeret i transportmidler,
- elevatorer, der hører til en maskine, og som udelukkende er bestemt til adgang til arbejdsstedet,
- tandhjulsbaner,
- personførende og person-godsførende byggepladselevatoreer.

Gruppe 3 omfatter: Elevatoreer m.v., der hverken er omfattet af gruppe 1 eller 2.

2. Bekendtgørelsens systematik

Kapitel 2 indeholder almindelige bestemmelser, der gælder for gruppe 2 og gruppe 3 samt for eksisterende gruppe 1 elevatorer, der er omfattet af hidtil gældende bestemmelser, jf. bilagene XVII, XIX og XXII.

Kapitel 3 indeholder specielle bestemmelser, der gælder for gruppe 2 elevatorer, som markedsføres og ibrugtages efter den 1. juli 1997. Indtil den 30. juni 1999 kan man dog vælge at følge enten kapitel 3 eller kapitel 4. Dog skal kapitel 2 også altid følges.

Med hensyn til afgrænsningen i forhold til bekendtgørelsen om indretning af tekniske hjælpemidler bemærkes, at nye godselevatoreer omfattes af kapitel 3, hvis elevatorstolen er tilgængelig, dvs. at en person let kan komme ind i den, og den er udstyret med betjeningsanordninger placeret inde i elevatorstolen eller inden for rækkevidde af en person, der befinder sig i elevatorstolen. Endvidere er elevatorer, der bevæger sig ad en fuldstændig fastlagt bane i rummet, selv om de ikke bevæger sig langs faste styreskiner (f.eks. elevatorer løftet af et saksesystem), omfattet af kapitel 3.

Kapitel 3 gælder endvidere for de sikkerhedskomponenter, der anvendes i de pågældende elevatorer, og som er anført i oversigten i bilag IV.

Når de i Kapitel 3 omhandlede risici for en elevators vedkommende er helt eller delvist omfattet af EF-særdirektiver, finder nærværende bekendtgørelses kapitel 3 ikke anvendelse, eller det ophører med at finde anvendelse for så vidt angår disse elevatorer og disse risici, så snart særdirektiverne er gennemført.

Kapitel 4 indeholder specielle bestemmelser, der gælder for det resterende område, dvs. for elevatorer, der ikke er omfattet af bekendtgørelsen om indretning af tekniske hjælpemidler eller af kapitel 3. Dvs. at kapitel 4 gælder for alle elevatorer m.v., der ikke er CE-mærkede.

Kapitel 4 indeholder i § 44 en bestemmelse, der skal sikre, at elevatorer, der er opstillet før den 1. februar 1981, hvis det er muligt, bringes i overensstemmelse med de nugældende indretningskrav, når de ændres på visse områder. Den 1. februar 1981 er den dato, hvor den nu ophævede

bekendtgørelse nr. 627 af 18. december 1980 om supplerende regler om indretning af elevatorer m.v. trådte i kraft.

3. Definitioner

Ved anvendelse af bekendtgørelsen skal følgende definitioner lægges til grund, idet betegnelsen »elevator m.v.« omfatter alle følgende apparater:

1) Elevator og hejseværk: Et transportapparat, hvor transportorganet består af stol, lad el. lign., som betjener fastlagte niveauer og bevæger sig ad en fuldstændig fastlagt bevægelsesbane (f.eks. langs faste styreskinner eller andre føringsmetoder, som f.eks. saksesystemer el. lign.) med en hældningsvinkel på over 15 grader med vandret plan, og som er beregnet til at transportere personer, personer og gods, samt gods alene, hvis stolen er tilgængelig og forsynet med betjeningsanordninger i stolen eller tilgængelig herfra.

2) Sikkerhedskomponent: En komponent, der anvendes på elevatorer m.v., og som er anført på listen i bilag IV.

3) Ikke tilgængelig godselevator: En elevator m.v., hvor personer ikke nemt kan komme ind i stolen, og hvor betjeningsanordningerne ikke kan nås fra elevatorstolen.

4) Rulletrappe: Et mekanisk drevet transportapparat, hvor transportapparatet består af et kontinuerligt gående trinbånd, der bevæger sig i op- eller nedadgående retning.

5) Rullefortov: Et mekanisk drevet transportapparat, hvor transportapparatet består af kontinuerligt gående trinløse bånd eller paletter, der bevæger sig i op- eller nedadgående retning eller vandret.

6) Elevatorinstallatør: En fysisk eller juridisk person, som har ansvaret for en elevators konstruktion, fremstilling, installation og markedsføring, og som anbringer CE-mærkningen og udsteder EF-overensstemmelseserklæringen.

7) Markedsføring: Det tidspunkt hvor installatøren første gang stiller elevatoren til rådighed for brugeren.

8) Fabrikant af sikkerhedskomponenter: En fysisk eller juridisk person, som har ansvaret for konstruktion og fremstilling af sikkerhedskomponenter, og som anbringer CE-mærkningen og udsteder EF-overensstemmelseserklæringen.

9) Elevatormodel: En repræsentativ elevator, hvis tekniske dokumentation viser, hvorledes de væsentlige sikkerhedskrav vil blive overholdt i de elevatorer, som senere fremstilles på grundlag af elevatormodellen, som er fastlagt efter objektive parametre og anvender tilsvarende sikkerhedskomponenter.

Bilag XVIII

Personførende byggeelevatorer

Bilag XVIII omfatter personførende byggeelevatorer, som er midlertidigt installeret til brug ved udførelse af byggeopgaver.

Personførende byggeelevatorer er ikke omfattet af kapitel 3 i nærværende bekendtgørelse og heller ikke af Arbejdstilsynets bekendtgørelse om indretning af tekniske hjælpemidler. Personførende byggeelevatorer er derfor omfattet af nærværende bekendtgørelses kapitel 2 og 4, herunder bilag XVIII.

Indholdsfortegnelse

1. Skakt.
2. Etagedøre.
3. Belysning ved etagedøre.
4. Elevatorstol.

5. Standplads, betjening m.v. for eftersyn.
6. Kontravægt.
7. Bæremidler for stol og kontravægt.
8. Fangindretning.
9. Endestop.
10. Afstand mellem stoladgangsåbninger og skaktvæg.
11. Drivmaskineri.
12. Fremføringshastighed.
13. Elektrisk ekstrabeskyttelse.
14. Mærkning og skiltning.

1. Skakt

1.1 Der henvises til bilag XVI om personelevatorer og person-godselevatorer, pkt. 1.2, litra b og d, 1.3, 1.4, 1.7, 1.10, 1.11 og 1.19, litra 1.b.

1.2 Elevatorens bevægelsesbane skal ved jorden være forsvarligt indhegnet til 2,0 meters højde.

1.3 Hvor der finder færdsel sted langs den del af elevatorens bevægelsesbane, som ikke er forsynet med adgangsåbninger, skal der være indhegning i mindst 2,0 meters højde regnet fra den tilstødende standplads.

2. Etagedøre

2.1 Der henvises til bilag XVI om personelevatorer og person-godselevatorer, pkt. 4.1, 4.2, litra e og f, 4.4 og 4.6. Der henvises endvidere til § 37, hvor kravet om faktisk forrigling i første punktum dog ikke kræves opfyldt.

2.2 Såfremt døre ved nederste ladested er udført som automatiske hejsedøre må dørkontakt og dørlås udelades.

2.3 Ved højere liggende ladesteder må der i stedet for døre anbringes forsvarlige spærrebomme, som er anbragt 1 m over ladestedets gulvplan og 0,3 m bag forkanten af den del af ladestedet, der vender mod stolen. Spærrebomme skal være forsynet med en anordning, der sikrer, at stolen kun kan bevæges, når alle spærrebomme er lukket.

3. Belysning ved etagedøre

3.1 Alle adgange til elevatoren skal være tilstrækkeligt belyst ved dagslys eller elektrisk belysning, når elevatoren benyttes.

4. Elevatorstol

4.1 Der henvises til bilag XVI om personelevatorer og person-godselevatorer, pkt. 7.1, 7.2, 7.4, 7.8 og 7.12.

4.2 Elevatorstolens adgangsåbninger skal være forsynet med døre, som dækker hele døråbningen, og som ikke kan åbnes udad.

4.3 Dørene skal være således indrettet, at stolen ikke kan sættes i bevægelse, før alle dens døre er lukket.

4.4 Stolens dørkontakter skal være utilgængelige fra stolen.

4.5 Såfremt dørene er indrettet som hejsedøre, må dørene kunne åbnes automatisk under stolens bevægelse nedefter, begyndende omkring det tidspunkt, hvor stolbunden er i højde med den øverste del af nederste ladesteds hejsedøre. Dørkontakterne må herunder automatisk kunne sættes ud af funktion. Stolen må fra nederste stilling ikke kunne sættes i bevægelse opefter, før stoldørene er lukket.

4.6 Stolgulvet skal have et areal på mindst 0,15 (m²) med et tillæg på 0,175 (m²) for hver person.

4.7 Stolens indre skal være tilstrækkeligt belyst ved dagslys eller elektrisk belysning, når elevatoren benyttes.

4.8 Afstanden fra stolens forkant til skaktdørene må ikke overstige 0,15 m.

5. Standplads, betjening m.v. for eftersyn

5.1 Der henvises til bilag XVI om personelevatorer og person-godselevatorer, pkt. 9, med undtagelse af pkt. 9.3, litra a, og pkt. 9.7.

6. Kontravægt

6.1 Der henvises til bilag XVI om personelevatorer og person-godselevatorer, pkt. 10.

7. Bæremidler for stol og kontravægt

7.1 Der henvises til bilag XVI om personelevatorer og person-godselevatorer, pkt. 11.

8. Fangindretning

8.1 Der henvises til bilag XVI om personelevatorer og person-godselevatorer, pkt. 12 med undtagelse af pkt. 12.6.

9. Endestop

9.1 Der henvises til bilag XVI om personelevatorer og person-godselevatorer, pkt. 14.

10. Afstand mellem stoladgangsåbninger og skaktvæg

10.1 Afstand mellem stoladgangsåbninger og skaktvæg må ikke overstige 0,15 m.

11. Drivmaskineri

11.1 Personførende byggeelevators drivmaskineri skal være således indrettet, at stolen ikke kan fortsætte sin bevægelse efter styringens udkobling, eller efter at energitilførslen på anden måde er blevet afbrudt.

11.2 Drivmaskineri skal være passende beskyttet mod skadelig indflydelse fra vejrliget.

12. Fremføringshastighed

12.1 Personførende byggeelevators skal være således indrettet, at den for anlægget fastsatte største bevægelseshastighed af stolen ikke kan overskrides.

12.2 Fremføringshastigheden må ikke overstige 0,65 m/sek.

13. Elektrisk ekstrabeskyttelse

13.1 Samtlige elektriske installationer ved elevatoranlæg skal være sikret ved elektrisk ekstrabeskyttelse efter Stærkstrømsbekendtgørelsens bestemmelser.

14. Mærkning og skiltning

14.1 I elevatorstolen og udvendigt ved alle etagebomme og etagedøre skal der være et opslag med nedenstående tekst, hvor det tilladelige antal personer og antal kg gods er anført:

På etagedøre og

ved bomme	I stol
personer eller	personer eller
kg gods	kg gods

14.2 Der henvises i øvrigt til bilag XVI om personelevatorer og person-godselevatorer, pkt. 19.2 - 19.5.

KONSOLIDERET UDGAVE AF TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

Artikel 28

Kvantitative indførselsrestriktioner såvel som alle foranstaltninger med tilsvarende virkning er forbudt mellem medlemsstaterne.

Artikel 30

Bestemmelserne i artikel 28 og 29 er ikke til hinder for sådanne forbud eller restriktioner vedrørende indførsel, udførsel eller transit, som er begrundet i hensynet til den offentlige sædelighed, den offentlige orden, den offentlige sikkerhed, beskyttelse af menneskers og dyrs liv og sundhed, beskyttelse af planter, beskyttelse af nationale skatte af kunstnerisk, historisk eller arkæologisk værdi, eller beskyttelse af industriel og kommerciel ejendomsret. Disse forbud eller restriktioner må dog hverken udgøre et middel til vilkårlig forskelsbehandling eller en skjult begrænsning af samhandelen mellem medlemsstaterne.

Artikel 31

1. Medlemsstaterne tilpasser de statslige handelsmonopoler, således at enhver forskelsbehandling af medlemsstaternes statsborgere med hensyn til forsynings- og afsætningsvilkår er udelukket.

Denne artikels bestemmelser finder anvendelse på ethvert organ, gennem hvilket en medlemsstat, de jure eller de facto, direkte eller indirekte, kontrollerer, leder eller øver mærkbar indflydelse på indførsel eller udførsel mellem medlemsstaterne. Disse bestemmelser finder også anvendelse på statskoncessionerede monopoler.

2. Medlemsstaterne afholder sig fra at indføre nye foranstaltninger, som strider mod de i stk. 1 anførte principper, eller som begrænser rækkevidden af de artikler, der angår forbuddet mod told og kvantitative restriktioner mellem medlemsstaterne.

3. I tilfælde af, at et statsligt handelsmonopol indebærer en regulering, der tilsigter at lette afsætningen eller sikre en bedre udnyttelse af landbrugsprodukter, skal der ved anvendelse af bestemmelserne i denne artikel sikres tilsvarende garantier for de pågældende producenters beskæftigelse og levestandard.

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/37/EF af 22. juni 1998 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om maskiner

...

3. Følgende maskiner omfattes ikke af dette direktivs anvendelsesområde:

...

- elevatorer, der permanent betjener fastlagte niveauer i bygninger og anlæg ved hjælp af en elevatorstol, som bevæger sig langs faste styreskiner i en bevægelsesbane med en hældningsgrad på over 15° i forhold til det vandrette plan, og som er beregnet til at transportere

i) personer

ii) personer og gods

iii) gods alene, hvis elevatorstolen er tilgængelig, dvs. at en person let kan komme ind i den, og den er udstyret med betjeningsanordninger placeret inde i kabinen eller inden for rækkevidde af en person i kabinen

- tandhjulsbaner som persontransportmidler

- elevatorer i mineskakter

- teatersceneelevatorer

- personførende og person-godsførende byggepladselevatorer.

...

Artikel 2

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for, at de maskiner eller sikkerhedskomponenter, som dette direktiv finder anvendelse på, kun kan markedsføres og ibrugtages, hvis de ikke bringer personers, og i givet fald husdyrs eller goders sikkerhed og sundhed i fare, når de installeres og vedligeholdes på passende vis og anvendes i overensstemmelse med deres bestemmelse.

...

1. Hvis en medlemsstat konstaterer, at

- maskiner, der er forsynet med CE-mærkning

- sikkerhedskomponenter, som ledsages af EF-overensstemmelseserklæringen

og som anvendes i overensstemmelse med deres bestemmelse, vil kunne frembyde fare for personers og i givet fald husdyrs eller goders sikkerhed, træffer den alle nødvendige foranstaltninger for at trække maskinerne eller sikkerhedskomponenterne tilbage fra markedet, forbyde deres markedsføring, ibrugtagning eller indskrænke deres frie bevægelighed.

Medlemsstaten underretter straks Kommissionen om denne foranstaltning og anfører grundene til beslutningen, herunder navnlig om den manglende overensstemmelse skyldes:

a) at de i artikel 3 omhandlede væsentlige krav ikke er opfyldt

b) fejlagtig anvendelse af de i artikel 5, stk. 2, omhandlede standarder

c) en mangel ved selve de i artikel 5, stk. 2, omhandlede standarder.

2. Kommissionen holder hurtigst muligt samråd med de berørte parter. Hvis Kommissionen efter dette samråd konstaterer, at foranstaltningen er berettiget, giver den straks den medlemsstat, der har

taget initiativet, samt de øvrige medlemsstater underretning herom. Hvis Kommissionen efter dette samråd konstaterer, at foranstaltningen er uberettiget, giver den straks den medlemsstat, der har taget initiativet, samt fabrikanten eller hans i Fællesskabet etablerede repræsentant underretning herom. Hvis den i stk. 1 omhandlede beslutning begrundes med en mangel ved selve standarderne, forelægger Kommissionen sagen for udvalget, hvis den medlemsstat, der har truffet beslutningen, har til hensigt at fastholde den, og indleder proceduren efter artikel 6, stk. 1.

Artikel 5

1. Medlemsstaterne anser

- maskiner, der er forsynet med CE-mærkning, og som ledsages af den i bilag II, del A, omhandlede EF-overensstemmelseserklæring

- sikkerhedskomponenter, som ledsages af den i bilag II, del C, omhandlede EF-overensstemmelseserklæring

for at opfylde samtlige bestemmelser i dette direktiv, herunder de procedurer for overensstemmelsesvurdering, der er fastsat i kapitel II.

Hvis der ikke findes harmoniserede standarder, fastsætter medlemsstaterne de bestemmelser, som de finder nødvendige for, at de berørte parter får kendskab til de gældende nationale standarder og tekniske specifikationer, der betragtes som vigtige eller nyttige dokumenter i forbindelse med korrekt anvendelse af de væsentlige sikkerheds- og sundhedskrav i bilag I.

2. Når en national standard, der gennemfører en harmoniseret standard, hvis reference er blevet offentliggjort i De Europæiske Fællesskabers Tidende, omfatter et eller flere væsentlige sikkerhedskrav, forudsættes den maskine eller sikkerhedskomponent, der er fremstillet i overensstemmelse med denne standard, at være i overensstemmelse med de pågældende væsentlige krav.

Medlemsstaterne offentliggør referencerne for de nationale standarder, der gennemfører de harmoniserede standarder.

3. Medlemsstaterne sikrer sig, at der træffes passende foranstaltninger med henblik på at gøre det muligt for arbejdsmarkedets parter at få indflydelse på nationalt plan på udarbejdelsen og opfølgningen af de harmoniserede standarder.

...

Artikel 7

1. Hvis en medlemsstat konstaterer, at

- maskiner, der er forsynet med CE-mærkning

- sikkerhedskomponenter, som ledsages af EF-overensstemmelseserklæringen

og som anvendes i overensstemmelse med deres bestemmelse, vil kunne frembyde fare for personers og i givet fald husdyrs eller goders sikkerhed, træffer den alle nødvendige foranstaltninger for at trække maskinerne eller sikkerhedskomponenterne tilbage fra markedet, forbyde deres markedsføring, ibrugtagning eller indskrænke deres frie bevægelighed.

Medlemsstaten underretter straks Kommissionen om denne foranstaltning og anfører grundene til beslutningen, herunder navnlig om den manglende overensstemmelse skyldes:

a) at de i artikel 3 omhandlede væsentlige krav ikke er opfyldt

b) fejlagtig anvendelse af de i artikel 5, stk. 2, omhandlede standarder

c) en mangel ved selve de i artikel 5, stk. 2, omhandlede standarder.

2. Kommissionen holder hurtigst muligt samråd med de berørte parter. Hvis Kommissionen efter dette samråd konstaterer, at foranstaltningen er berettiget, giver den straks den medlemsstat, der har taget initiativet, samt de øvrige medlemsstater underretning herom. Hvis Kommissionen efter dette samråd konstaterer, at foranstaltningen er uberettiget, giver den straks den medlemsstat, der har taget initiativet, samt fabrikanten eller hans i Fællesskabet etablerede repræsentant underretning herom. Hvis den i stk. 1 omhandlede beslutning begrundes med en mangel ved selve standarderne, forelægger Kommissionen sagen for udvalget, hvis den medlemsstat, der har truffet beslutningen, har til hensigt at fastholde den, og indleder proceduren efter artikel 6, stk. 1.

3. Når

- en maskine, der ikke er i overensstemmelse, er forsynet med CE-mærkning

- en sikkerhedskomponent, der ikke er i overensstemmelse, ledsages af en CE-overensstemmelseserklæring

træffer den kompetente medlemsstat de nødvendige foranstaltninger over for dem, der har foretaget mærkningen eller udarbejdet erklæringen, og underretter Kommissionen og de øvrige medlemsstater herom.

4. Kommissionen sørger for, at medlemsstaterne holdes underrettet om procedurens forløb og resultater.

...

KAPITEL III CE-MÆRKNING

Artikel 10

...

4. Med forbehold af artikel 7:

a) er fabrikanten eller hans i Fællesskabet etablerede repræsentant - hvis en medlemsstat konstaterer, at CE-mærkningen er blevet anbragt uberettiget - forpligtet til at sørge for, at produktet igen bringes til at opfylde bestemmelserne om CE-mærkning, og at overtrædelsen bringes til ophør på de betingelser, som medlemsstaten har fastsat

b) skal medlemsstaten, hvis produktet fortsat ikke opfylder kravene, træffe alle nødvendige foranstaltninger for at begrænse eller forbyde markedsføring af det pågældende produkt eller sikre, at det trækkes tilbage fra markedet efter proceduren i artikel 7.

Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 95/16/EF af 29. juni 1995 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om elevatorer

Anvendelsesområde, markedsføring og fri omsætning

Artikel 1

1. Dette direktiv finder anvendelse på elevatorer, der permanent betjener bygninger og anlæg. Det finder ligeledes anvendelse på de sikkerhedskomponenter, der anvendes i de pågældende elevatorer, og som er opført på listen i bilag IV.

2. I dette direktiv forstås ved elevator: et apparat, der betjener fastlagte niveauer ved hjælp af en elevatorstol, som bevæger sig langs faste styreskiner i en bevægelsesbane med en hældningsgrad på over 15° i forhold til det vandrette plan, og som er beregnet til at transportere:

- personer
- personer og gods
- gods alene, hvis elevatorstolen er tilgængelig, dvs. at en person let kan komme ind i den, og den er udstyret med betjeningsanordninger placeret inde i elevatorstolen eller inden for rækkevidde af en person, der befinder sig i elevatorstolen.

Elevatore, der bevæger sig ad en fuldstændig fastlagt bane i rummet, selv om de ikke bevæger sig langs faste styreskinner, hører ind under dette direktivs anvendelsesområde (f.eks. elevatorer løftet af et saksystem).

3. Følgende er ikke omfattet af dette direktivs anvendelsesområde:

- tovinstationer, herunder svævebaner, til offentlig eller ikke-offentlig personbefordring
- elevatorer, der er specielt konstrueret og bygget til militære eller politimæssige formål
- elevatorer i mineskakter
- hejse- og løftemateriel på teatre
- elevatorer installeret i transportmidler
- elevatorer, der hører til en maskine, og som udelukkende er bestemt til adgang til arbejdsstedet
- tandhjulsbaner
- personførende og person/godsførende byggepladselevatorer.

...

AT-anvisninger, AT-meddelelser m.v.

At-meddelelse nr. 2.04.4, september 1999 om anvendelse af en- og flersøjlede personløftere med arbejdsstandplads

Denne At-meddelelse oplyser om en- og flersøjlede personløftere med arbejdsstandplads.

En- og flersøjlede personløftere med arbejdsstandplads er beregnet til at løfte personer og materialer til ønsket arbejds højde, således at der kan udføres montage-, reparations- og andet arbejde i højden. En- og flersøjlede personløftere anvendes i stor udstrækning til facaderenovering, udskiftning af vinduer samt til arbejde, hvor man af ergonomiske grunde har behov for regulering af arbejds højden.

En personløfter består af en arbejdsplatform eller arbejds kurv, der normalt kan løftes lodret langs en eller flere master (søjler) af variabel længde. Løftebevægelsen sker i de fleste tilfælde via tandstang med elektrisk drevet tandhjul og støtteruller på mastevangerne. Personløfterne kan enten opstilles stationært (især ved større løfte højder) eller bevæges ved brug af transportabel undervogn.

Bilag 1 viser oversigtstegning for typisk ensøjlet personløfter med arbejdsstandplads.

Bilag 2 viser oversigtstegning for typisk flersøjlet personløfter med arbejdsstandplads.

Anvendelse af løfteren med skråtstillet mast eller med udbygget arbejdsplatform må kun ske, hvis leverandøren har beskrevet dette i leverandørbrugsanvisningen.

En- og flersøjlede personløftere med arbejdsstandplads må ikke anvendes som elevator.

Da arbejdet fra en personløfter udføres i højden, skal der under alle forhold etableres

foranstaltninger til sikring imod nedstyrtning.

Andre risici, der kan forekomme ved fx opstilling, nedtagning og flytning, skal imødegås.

Hvis arbejdet fra platformen indebærer håndtering af tunge byrder, vil det normalt være nødvendigt at anvende egnede tekniske hjælpemidler.

Der skal tages hensyn til vejræssige forhold i forbindelse med opstilling og flytning af personløfteren samt i forbindelse med det arbejde, der udføres fra den.

Ved inddækning af arbejdsstandpladsen er det meget væsentligt at følge leverandørens anvisninger angående inddækningens areal og mastens forankringer.

Brugeren skal under anvendelsen være i stand til at vurdere vindhastighederne, fx ved brug af en vindmåler.

Det er vigtigt, at der tages højde for de sikkerheds- og sundhedsmæssige forhold i alle faser ved opstillingen/anvendelsen af personløftere, herunder:

Indretning

Planlægning

Opstilling/nedtagning

Flytning

Brug

Inddækning ved brug i vinterhalvåret

Ved opstilling eller nedtagning skal der anvendes egnede tekniske hjælpemidler, fx kran.

En- og flersøjlede personløftere med arbejdsstandplads skal opfylde arbejdsmiljølovgivningens bestemmelser for indretning og anvendelse af tekniske hjælpemidler.

Ud fra disse bestemmelser stilles efter Arbejdstilsynets administrative praksis følgende krav:

Indretning

Eksisterende lifte, leveret til brug i perioden før 1. januar 1997 og som ikke er CE-mærkede, skal opfylde de generelle indretningskrav i kapitel 3 i Arbejdstilsynets bekendtgørelse om indretning af tekniske hjælpemidler og skal være indrettet i overensstemmelse med Arbejdstilsynets retningslinjer for personløftere.

Nye lifte leveret efter 31. december 1996 skal være CE-mærkede og skal opfylde Maskindirektivets krav. Disse krav er indført i dansk lovgivning ved kapitel 2 i Arbejdstilsynets bekendtgørelse om indretning af tekniske hjælpemidler og kravene i EN-norm DS/EN 1495. Lifte leveret i perioden 1. januar 1995 til 31. december 1996, som er CE-mærkede, skal opfylde de samme indretningskrav.

...

Maskiner til rensning af ørreder

Arbejdstilsynet vurderede, at det var muligt under drift og rengøring utilsigtet at komme i berøring med farlige maskindele til 4 maskiner, der var beregnet til rensning af ørreder. Ved rengøring blev afskærmningen fjernet og der var derfor adgang til farlige, bevægelige maskindele, såfremt maskinen ikke var standset under rengøringen.

Klageren havde anført, at medarbejderne var instrueret i ikke at opholde sig i maskinrummet eller ved siden af maskinerne under drift, og at plastafskærmningen kun måtte fjernes i forbindelse med rengøring eller indgreb, der kun må foretages af en overordnet medarbejder.

Endvidere havde klageren anført, at maskinerne blev spulet med decentral højtryksrenser ved rengøring, og dette kunne sagtens foregå, mens maskinerne var standset eller med den ene hånd på den nødstopwiren, der var sat op på prøve. Når maskinen skulle genstartes, skulle man fysisk ud af maskinrummet. Afskærmningen var desuden ikke lige til at fjerne.

Arbejds miljøklagenævnet fandt, at rensmaskinerne skulle sikres, så det ikke var muligt at komme i berøring med farlige bevægelige maskindele, fordi kontakt med maskinernes bevægelige dele rummede en ulykkesrisiko.

Arbejds miljøklagenævnet lagde vægt på, at tekniske hjælpemidler skal indrettes således, at personer ikke kan komme i berøring med farlige maskindele. Sikringen kunne f.eks. etableres ved afskærmning, som var solidt fremstillet, og som ikke let kunne flyttes eller sættes ud af drift.

Arbejds miljøklagenævnet fandt, at den opsatte plastafskærmning ikke opfyldte kravene, fordi pladerne umiddelbart kunne fjernes af enhver uden brug af særligt værktøj.

Arbejds miljøklagenævnet fandt, at der fortsat var en risiko for ulykker ved rengøring. Maskinerne skulle startes og standses flere gange for at få kniven rengjort på alle sider, og sandsynligheden for, at rengøringen til daglig blev foretaget, mens maskinerne var stoppet, var derfor ikke særlig stor.

Desuden var det ikke en tilstrækkelig sikring af maskinerne, at rengøringen blev foretaget med én hånd på nødstopwiren samtidig med, at maskinerne var i drift, fordi der var risiko for, at medarbejderen kunne falde på det våde gulv og falde ind i maskinen uden, at nødstoppet ville blive aktiveret.

Efter reglerne måtte det ikke være muligt uforsætligt at falde eller nå ind i en farezone, ligesom det ikke måtte være muligt at åbne eller fjerne beskyttelsesanordningen i forbindelse med eksempelvis rengøring uden at maskinen standsede (2004-10-0058).

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999

Tekniske hjælpemidler m.v.

§ 45. Maskiner, maskindele, beholdere, præfabrikerede konstruktioner, apparater, redskaber og andre tekniske hjælpemidler skal være indrettet og skal anvendes således, at de sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlige.

Stk. 2. Anerkendte normer og standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 46. Arbejdsministeren kan fastsætte regler om indretning og anvendelse af tekniske hjælpemidler m.v., herunder om

- 1) konstruktion, udførelse, opstilling, anmeldelse og afprøvning,
- 2) forelæggelse for Arbejdstilsynet til udtalelse eller godkendelse af planer for konstruktion, udførelse og opstilling,
- 3) godkendelse fra Arbejdstilsynet af et teknisk hjælpemiddel m.v., før det overdrages eller overlades til brugeren eller tages i brug,
- 4) anvendelse, vedligeholdelse og pasning.

§ 77. Arbejdstilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, bringes i orden straks eller inden en frist.

Bekendtgørelse nr. 1109 af 15. december 1992 om anvendelse af tekniske hjælpemidler som er ændret ved bekendtgørelse nr. 670 af 7. august 1995 og nr. 832 af 27. november 1998 om ændring af bekendtgørelse om anvendelse af tekniske hjælpemidler

Almindelige bestemmelser

§ 4. Anvendelse af tekniske hjælpemidler skal ske på en sikkerheds- og sundhedsmæssig fuldt forsvarlig måde.

§ 5. Et teknisk hjælpemiddel, der anvendes ved udførelsen af et arbejde, skal være egnet eller tilpasset hertil, så anvendelsen er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlig.

...

Stk. 4. Såfremt anvendelsen af et teknisk hjælpemiddel desuagtet indebærer risiko for sikkerhed og sundhed, skal denne imødegås med egnede foranstaltninger, som f.eks. afskærmning, udsugning og særligt sikkerhedsudstyr eller andre sikkerhedstekniske forholdsregler, der sikrer en sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlig udførelse af det pågældende arbejde.

§ 6. Et teknisk hjælpemiddel må kun anvendes, hvis det opfylder de krav, der gælder for dets konstruktion, udstyr, sikring m.v. ifølge Arbejdstilsynets bekendtgørelse om indretning af tekniske hjælpemidler og andre særlige regler, der måtte være fastsat herom.

Bekendtgørelse nr. 561 af 24. juni 1994 om indretning af tekniske hjælpemidler som er ændret ved bekendtgørelse nr. 831 af 27. november 1998

Almindelige bestemmelser

§ 3. Tekniske hjælpemidler skal være indrettet således, at de ikke indebærer risiko for sikkerhed eller sundhed, når de installeres og vedligeholdes på passende måde og anvendes i overensstemmelse med deres bestemmelse.

§ 21. I konstruktionen af et teknisk hjælpemiddel skal indgå sikring mod farer ved hjælpemidlet. Det skal herunder sikres, at

1) personer ikke kan komme i berøring med farlige maskindele eller stoffer,

...

Stk. 2. Hvis fornøden sikring ikke kan opnås gennem konstruktionen, skal den gennemføres på betryggende måde ved afskærmning, udsugning, andet sikkerhedsudstyr eller andre sikkerhedstekniske forholdsregler.

Stk. 3. Afskærmninger og andre beskyttelsesanordninger

1) skal være solidt fremstillet,

2) må ikke forårsage yderligere risici,

3) må ikke let kunne flyttes eller sættes ud af drift,

4) skal befinde sig i tilstrækkelig afstand fra det farlige område,

5) må ikke hindre udsynet under arbejdet mere end højst nødvendigt, og

6) skal muliggøre absolut nødvendig indgriben til anbringelse og udskiftning af dele såvel som vedligeholdelsesarbejde, idet adgangen begrænses til det område, hvor arbejdet skal udføres, og så vidt muligt uden afmontering af afskærmning eller anden beskyttelsesanordning.

Eftersyn og vedligeholdelse af bagagevogne – forskel mellem arbejdsgiver og ejer – samarbejde om sikkerhedsarbejdet

En ansat fik amputeret yderstykket af en finger mellem en bagagevogns håndtag og selve vognen.

Arbejdstilsynet konstaterede, at vognens trækstang, som var forbundet med vognens bremsesystem, slog kraftigt tilbage mod vognen på grund af en fejl. Der var dybe slagmærker på vognen, hvilket indikerede, at vognen havde haft defekten gennem længere tid.

Det blev oplyst, at vognene blev taget ud til reparation ved fejlmelding, og at der ikke var løbende eftersyn og vedligehold.

Arbejdstilsynet gav påbud om, at virksomheden skulle sikre, at vognene, som blev benyttet af de ansatte, ved passende eftersyn og vedligeholdelse skulle holdes i forsvarlig stand.

Påbudet blev stilet til arbejdsgiveren for den person, som kom til skade. Der blev bl.a. klaget over, at ejeren af vognen – et af fire handlingsselskaber – ikke var medinddraget og partshørt vedrørende påbudet. Det blev desuden oplyst, at ejeren foretog årlige eftersyn.

Arbejdstilsynet udtalte, at årlige eftersyn ikke var nok i betragtning af den langvarige defekt og tilsvarende slagmærker på andre vogne, og at der ikke var givet påbud om eftersyn, men om sikring af eftersyn.

Arbejds miljøklagenævnet var enig med Arbejdstilsynet i, at arbejdsgiveren skulle sikre, at bagagevogne, der blev benyttet af virksomhedens ansatte, ved passende eftersyn og vedligeholdelse blev holdt i forsvarlig stand, fordi arbejdsgiveren har pligt til at sikre, at de ansatte ikke kommer til skade ved anvendelsen af tekniske hjælpemidler.

Arbejds miljøklagenævnet lagde vægt på, at en ansat var kommet til skade på grund af en defekt bagagevogn, og at bagagevognene havde været defekte igennem længere tid, fordi der på flere af vognene var dybe slagmærker efter trækstangen. Arbejds miljøklagenævnet fandt derfor, at der ikke var foretaget tilstrækkeligt eftersyn og vedligeholdelse, uanset at vognene blev eftersat en gang om året.

Arbejds miljøklagenævnet fandt, at afgørelsen ikke var ugyldig på grund af manglende høring af handlingsselskaberne, som ejer bagagevognene.

Arbejds miljøklagenævnet lagde i den forbindelse vægt på, at handlingsselskaberne ikke var part i sagen. Arbejdsgiveren skulle efter påbudets ordlyd sikre, at de bagagevogne, som blev benyttet af de ansatte hos den pågældende arbejdsgiver, blev eftersat og vedligeholdt. Påbudet var rettet mod arbejdsgiveren for de ansatte, som benyttede de defekte bagagevogne. Arbejdsgiveren havde en selvstændig pligt til at sikre de ansatte mod at komme til skade, fordi bagagevognene ikke blev holdt i forsvarlig stand. Selvom ejeren af bagagevognene havde en interesse i sagen, fandt Arbejds miljøklagenævnet, at påbudet til arbejdsgiveren var en selvstændig sag, hvis materielle indhold ikke ville blive påvirket af, at arbejdsgiveren ikke ejede vognene.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt dog efter omstændighederne anledning til at kritisere, at handlingselskaberne ikke var inddraget i sagsbehandlingen i Arbejdstilsynet.

Da der er tale om flere arbejdsgivere, som lod udføre arbejde på samme arbejdsplads, skulle virksomhederne samarbejde om sikkerhedsarbejdet (5900012-05).

Regler

Arbejdsmiljøloven, jf. bekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999 af lov om arbejdsmiljø.

§ 20. Flere arbejdsgivere, der lader arbejde udføre på samme arbejdssted, og alle, der er beskæftigede på samme arbejdssted, skal samarbejde om at skabe sikre og sunde arbejdsforhold for alle beskæftigede.

Stk. 2. Arbejdsministeren kan fastsætte nærmere regler om samarbejdet herom.

§ 45. Maskiner, maskindele, beholdere, præfabrikerede konstruktioner, apparater, redskaber og andre tekniske hjælpemidler skal være indrettet og skal anvendes således, at de sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlige.

Stk. 2. Anerkendte normer og standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

Bekendtgørelse nr. 1109 af 15. december 1992 om anvendelse af tekniske hjælpemidler med de ændringer, som følger af bekendtgørelse nr. 832 af 27. november 1998.

§ 4. Anvendelse af tekniske hjælpemidler skal ske på en sikkerheds- og sundhedsmæssig fuldt forsvarlig måde.

§ 14. Det skal ved passende eftersyn og vedligeholdelse foretaget af en sagkyndig sikres, at et teknisk hjælpemiddel til stadighed holdes i forsvarlig stand og i overensstemmelse med de i § 6 omhandlede krav. Herunder skal der foretages passende eftersyn før ibrugtagningen første gang og før ibrugtagningen efter hver genmontering og genopstilling. Leverandørens anvisninger skal følges, medmindre andet er foreskrevet i særlige regler eller påbudt af Arbejdstilsynet, jf. § 77 i lov om arbejdsmiljø.

Stk. 2. Et teknisk hjælpemiddel, som udsættes for påvirkninger, der kan medføre beskadigelse, som kan forårsage farlige situationer, skal efterses som anført i det følgende for at sikre, at de krav, der gælder for hjælpemidlets indretning og anvendelse, kan overholdes, og at beskadigelserne konstateres og kan afhjælpes i tide:

- 1) Det tekniske hjælpemiddel skal efterses regelmæssigt og om nødvendigt afprøves af en sagkyndig.
- 2) Det tekniske hjælpemiddel skal gennemgå et særligt eftersyn ved en sagkyndig, hver gang det har været udsat for specielle forhold, som kan have medført at anvendelse af hjælpemidlet ikke er sikkerheds- eller sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, fx ændringer, uheld, naturomstændigheder eller længere tids stilstand.

Stk. 3. Resultaterne af eftersynet af tekniske hjælpemidler omhandlet i stk. 2 skal registreres, opbevares i en passende periode og være tilgængelige for Arbejdstilsynet. Særlige regler om registrering m.v. kan være fastsat i særbekendtgørelser og i bilag 1. Hvis det pågældende tekniske hjælpemiddel anvendes på skiftende arbejdssteder, skal der medfølge dokumentation for gennemførelsen af det seneste eftersyn.

Stk. 4. Skilte, opslag og anden mærkning på et teknisk hjælpemiddel med oplysninger om dets data, betjening m.v. og eventuelle risici skal holdes synlige og tydelige.

Forhindringer ved betjening af nødstop

Et æblesorteringsanlæg havde et betjeningspanel, hvorpå der var anbragt en nødstopknap. Betjeningspanelet var dækket med en gennemsigtig plade, der skulle løftes, før man kunne komme til nødstopknappen.

Æblesorteringsanlæggets transportbånd var delt i en højre og venstre side af et betjeningspanel. Betjeningspanelet rager ud. Den medarbejder, der håndsorterede æbler, var placeret til venstre for betjeningspanelet. På båndet på højre side af betjeningspanelet var en nødstopwire.

Arbejdstilsynet vurderede, at den, der stod på betjeningspanelets venstre side ikke tilstrækkelig hurtigt ville kunne komme til nødstoppet på betjeningspanelet, fordi den gennemsigtige plade først skulle løftes.

Arbejds miljøklagenævnet var enig med Arbejdstilsynet i, at nødstop skulle kunne trykkes ind hurtigst muligt og uden hindringer.

Arbejds miljøklagenævnet lagde vægt på, at anlægget ikke kunne standses hurtigt fra en betjeningsanordning, der var let tilgængelig, fordi betjeningspanelet var dækket til, og pladen skulle løftes først. Nødstopwiren var på transportbåndets højre side, sådan at medarbejderen på venstre side af betjeningspanelet først skulle uden om dette for at komme til wiren (5900026-05).

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999

Kapitel 7

Tekniske hjælpemidler m.v.

§ 45. Maskiner, maskindele, beholdere, præfabrikerede konstruktioner, apparater, redskaber og andre tekniske hjælpemidler skal være indrettet og skal anvendes således, at de sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlige.

Stk. 2. Anerkendte normer og standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 46. Arbejdsministeren kan fastsætte regler om indretning og anvendelse af tekniske hjælpemidler m.v., herunder om

- 1) konstruktion, udførelse, opstilling, anmeldelse og afprøvning,
- 2) ...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1109 af 15. december 1992 om anvendelse af tekniske hjælpemidler som ændret ved bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om anvendelse af tekniske hjælpemidler nr. 670 af 7. august 1995.

Kapitel 1

Område og definitioner

§ 1. Bekendtgørelsen omfatter anvendelsen af tekniske hjælpemidler ved arbejde eller arbejdsprocesser, hvad enten udførelsen heraf sker for en arbejdsgiver eller ikke.

Stk. 2. ...

§ 2. Ved tekniske hjælpemidler forstås i denne bekendtgørelse:

- 1) Maskiner, beholdere, apparater, redskaber og enhver anden lignende indretning, der
 - a) anvendes ved forarbejdningen af et produkt,
 - b) anvendes til frembringelsen af et arbejdsresultat, herunder til transport og opbevaring, eller
 - c) tjener til udførelsen af en teknisk proces, og
- 2) dele til sådanne indretninger, præfabrikerede konstruktioner og enhver anden tilvirket genstand, der er beregnet til sammen med andre genstande at indgå i en færdig enhed.

Stk. 2. Ved anvendelse forstås i denne bekendtgørelse: Enhver brug af hjælpemidlet og alle hermed forbundne arbejdsfunktioner, såsom ibrugtagning, udtagning af drift, betjening og overvågning, vedligeholdelse, indstilling, reparation, rengøring og anden pasning af hjælpemidlet.

...

Kapitel 2

Almindelige bestemmelser

...

§ 6. Et teknisk hjælpemiddel må kun anvendes, hvis det opfylder de krav, der gælder for dets konstruktion, udstyr, sikring m.v. ifølge Arbejdstilsynets bekendtgørelse om indretning af tekniske hjælpemidler og andre særlige regler, der måtte være fastsat herom.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 561 af 24. juni 1994 om indretning af tekniske hjælpemidler som ændret ved bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om indretning af tekniske hjælpemidler nr. 831 af 27. november 1998.

Kapitel 1

Område og definitioner

§ 1. Bekendtgørelsen omfatter tekniske hjælpemidlers indretning, mærkning, brugsanvisning, afprøvning og markedsføring.

Stk. 2.

§ 2. Ved tekniske hjælpemidler forstås i denne bekendtgørelse:

1) maskiner, beholdere, apparater, redskaber og enhver anden lignende indretning, der

a) anvendes ved forarbejdningen af et produkt,

b) anvendes til frembringelsen af et arbejdsresultat, herunder til transport og opbevaring, eller

c) tjener til udførelsen af en teknisk proces, og

2) dele til sådanne indretninger, præfabrikerede konstruktioner og enhver anden tilvirket genstand, der er beregnet til sammen med andre genstande at indgå i en færdig enhed.

Almindelige bestemmelser

§ 3. Tekniske hjælpemidler skal være indrettet således, at de ikke indebærer risiko for sikkerhed eller sundhed, når de installeres og vedligeholdes på passende måde og anvendes i overensstemmelse med deres bestemmelse.

...

Kapitel 3

Andre maskiner og øvrige tekniske hjælpemidler

Konstruktion, fremstilling, udstyr og udformning

§ 19. Reglerne i dette kapitel gælder for tekniske hjælpemidler, der ikke er omfattet af kapitel 2, herunder maskiner, der er leveret til brug før ikrafttrædelsen af kapitel 2, jf. bilag VIII.

Stk. 2. For tekniske hjælpemidlers konstruktion, fremstilling, udstyr, udformning samt brugsanvisning gælder de almindelige bestemmelser i §§ 20-34. ...

§ 24. ...

Stk. 2. Standsning af funktioner eller arbejdsprocesser skal, medmindre afbrydelse af disse kan frembyde fare, kunne ske hurtigt fra hensigtsmæssige steder på eller ved hjælpemidlet. Hvor sikkerhedsmæssige grunde taler for det, skal standsning kunne indtræde automatisk. Om fornødent skal standsning være kombineret med en bremsning. Stopordre skal have højere prioritet end igangsætningsordre.

Stk. 3. ...

§ 26. ...

Stk. 2. ...

Stk. 3. Betjeningsanordninger skal være let tilgængelige, tydelige, lette at få øje på, passende afmærket og være anbragt og udformet ergonomisk hensigtsmæssigt samt være godt belyst.

Sikring af ældre omrøreanlæg – ingen ansatte

Der er tale om en virksomhed, som fremstillede klister. Til det formål blev bl.a. anvendt omrøreanlæg, som bestod af to røreværker på åbne beholdere. Heri blev der via rørsystem påfyldt væske og fyldstoffer. Beholderne havde større åbninger uden tætsluttende overdækning. Der var uhindret adgang til de bevægelige røreværker under drift.

Arbejdstilsynet anbefalede, at afstanden fra kanten til den farlige maskindel skulle være 85 cm eller mere.

Anlæggene var ikke forsynet med nødstop.

Der var usikkerhed om virksomhedens maskiner kunne sikres, således at nødstop kunne undgås, fordi der var tale om ældre maskiner.

Efter Arbejdstilsynets besøg var virksomhedens eneste ansatte blevet fyret, således at virksomhedens ejer var alene om at udføre arbejdet.

Arbejds miljøklagenævnet fandt, at de bevægelige dele af omrøreanlæggene skulle sikres mod fare for ulykker, fordi den uhindrede adgang til de bevægelige maskindele kunne medføre personskade.

Hvis anlæggene af arbejdstekniske grunde ikke kunne indrettes eller afskærmes på en sådan måde, at der ikke længere var risiko for personskade, skulle anlæggene også forsynes med nødstop.

Arbejds miljøklagenævnet oplyste, at bestemmelserne om tekniske hjælpemidler gælder for virksomheder, uanset at der ikke var ansatte (5900068-05).

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005

Kapitel 1 Formål og område

§ 1. Ved loven tilstræbes at skabe

1) et sikkert og sundt arbejdsmiljø, der til enhver tid er i overensstemmelse med den tekniske og sociale udvikling i samfundet, samt

2) ...

§ 2 ...

Stk. 2. ...

Stk. 3. Følgende bestemmelser omfatter også arbejde, der ikke udføres for en arbejdsgiver, samt det arbejde, der er nævnt i stk. 2:

- 1) ...
- 2) ...
- 3) §§ 45-47 om tekniske hjælpemidler m.v.,
- 4) ...

Kapitel 7 **Tekniske hjælpemidler m.v.**

§ 45. Maskiner, maskindele, beholdere, præfabrikerede konstruktioner, apparater, redskaber og andre tekniske hjælpemidler skal være indrettet og skal anvendes således, at de sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlige.

Stk. 2. Anerkendte normer og standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 46. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om indretning og anvendelse af tekniske hjælpemidler m.v., herunder om

- 1) konstruktion, udførelse, opstilling, anmeldelse og afprøvning,
- 2) ...

Kapitel 13 **Arbejdstilsynet**

§ 77. Arbejdstilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, bringes i orden straks eller inden en frist.

Stk. 2. ...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1109 af 15. december 1992 om anvendelse af tekniske hjælpemidler, som ændret ved bekendtgørelse nr. 670 af 7. august 1995 om ændring af bekendtgørelse om anvendelse af tekniske hjælpemidler

Kapitel 1 **Område og definitioner**

§ 1. Bekendtgørelsen omfatter anvendelsen af tekniske hjælpemidler ved arbejde eller arbejdsprocesser, hvad enten udførelsen heraf sker for en arbejdsgiver eller ikke.

Stk. 2. ...

§ 2. Ved tekniske hjælpemidler forstås i denne bekendtgørelse:

- 1) Maskiner, beholdere, apparater, redskaber og enhver anden lignende indretning, der
 - a) anvendes ved forarbejdningen af et produkt,
 - b) anvendes til frembringelsen af et arbejdsresultat, herunder til transport og opbevaring, eller
 - c) tjener til udførelsen af en teknisk proces, og
- 2) dele til sådanne indretninger, præfabrikerede konstruktioner og enhver anden tilvirket genstand, der er beregnet til sammen med andre genstande at indgå i en færdig enhed.

Stk. 2. Ved anvendelse forstås i denne bekendtgørelse: Enhver brug af hjælpemidlet og alle hermed forbundne arbejdsfunktioner, såsom ibrugtagning, udtagning af drift, betjening og overvågning, vedligeholdelse, indstilling, reparation, rengøring og anden pasning af hjælpemidlet.

...

Kapitel 2 Almindelige bestemmelser

§ 4. Anvendelse af tekniske hjælpemidler skal ske på en sikkerheds- og sundhedsmæssig fuldt forsvarlig måde.

...

§ 6. Et teknisk hjælpemiddel må kun anvendes, hvis det opfylder de krav, der gælder for dets konstruktion, udstyr, sikring m.v. ifølge Arbejdstilsynets bekendtgørelse om indretning af tekniske hjælpemidler og andre særlige regler, der måtte være fastsat herom.

...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 561 af 24. juni 1994 om indretning af tekniske hjælpemidler, som ændret ved bekendtgørelse nr. 831 af 27. november 1998 om ændring af bekendtgørelse om indretning af tekniske hjælpemidler

Kapitel 1 Område og definitioner

§ 1. Bekendtgørelsen omfatter tekniske hjælpemidlers indretning, mærkning, brugsanvisning, afprøvning og markedsføring.

Stk. 2. ...

§ 2. Ved tekniske hjælpemidler forstås i denne bekendtgørelse:

- 1) maskiner, beholdere, apparater, redskaber og enhver anden lignende indretning, der

a) anvendes ved forarbejdningen af et produkt,

b) anvendes til frembringelsen af et arbejdsresultat, herunder til transport og opbevaring, eller

c) tjener til udførelsen af en teknisk proces, og

2) dele til sådanne indretninger, præfabrikerede konstruktioner og enhver anden tilvirket genstand, der er beregnet til sammen med andre genstande at indgå i en færdig enhed.

Almindelige bestemmelser

§ 3. Tekniske hjælpemidler skal være indrettet således, at de ikke indebærer risiko for sikkerhed eller sundhed, når de installeres og vedligeholdes på passende måde og anvendes i overensstemmelse med deres bestemmelse.

...

Kapitel 3

Andre maskiner og øvrige tekniske hjælpemidler

Konstruktion, fremstilling, udstyr og udformning

§ 19. Reglerne i dette kapitel gælder for tekniske hjælpemidler, der ikke er omfattet af kapitel 2, herunder maskiner, der er leveret til brug før ikrafttrædelsen af kapitel 2, jf. bilag VIII.

Stk. 2. For tekniske hjælpemidlers konstruktion, fremstilling, udstyr, udformning samt brugsanvisning gælder de almindelige bestemmelser i §§ 20-34. Herudover gælder for visse tekniske hjælpemidler særlige bestemmelser. Disse bestemmelser er anført i bilag X, og i de bekendtgørelser som er nævnt i bilag IX.

...

§ 21. I konstruktionen af et teknisk hjælpemiddel skal indgå sikring mod farer ved hjælpemidlet. Det skal herunder sikres, at

1) personer ikke kan komme i berøring med farlige maskindele eller stoffer,

2) ...

Stk. 2. Hvis fornøden sikring ikke kan opnås gennem konstruktionen, skal den gennemføres på betryggende måde ved afskærmning, udsugning, andet sikkerhedsudstyr eller andre sikkerhedstekniske forholdsregler.

Stk. 3. ...

§ 24. ...

Stk. 2. Standsning af funktioner eller arbejdsprocesser skal, medmindre afbrydelse af disse kan frembyde fare, kunne ske hurtigt fra hensigtsmæssige steder på eller ved hjælpemidlet. Hvor sikkerhedsmæssige grunde taler for det, skal standsning kunne indtræde automatisk. Om fornødent skal standsning være kombineret med en bremsning. Stopordre skal have højere prioritet end igangsætningsordre.

Stk. 3. ...

Stoffer og materialer

Dokumenterende målinger ved styrenarbejde

En virksomhed sprøjtede forskellige emner med produkter, som indeholdt 25-50 % styren. Der blev anvendt friskluftmasker, men der blev ikke foretaget målinger.

Virksomheden henviste til, at man ved arbejde med styren havde maksimal udluftning. Man mente ikke, at målinger ville oplyse noget nyt, og BST støttede virksomheden i, at ressourcerne var bedre anvendt ved at lave en handlingsplan til forbedring af miljøet.

Arbejdsmiljøudvalget lagt vægt på, at der altid skal indgå måleprogrammer i kontrollen ved arbejde med styren. Ifølge bekendtgørelsen om forebyggelse af kræfttrikoen ved arbejde med stoffer og materialer er det overladt til direktøren for Arbejdstilsynet at anerkende måleprogrammerne. Direktøren for Arbejdstilsynet har udnyttet denne mulighed ved at fastlægge i AT-vejledning D.7.1 om arbejdshygiejniske målinger, at der skal foretages dokumentationsmålinger, hvor målinger ved arbejde med styren er påkrævet i bekendtgørelsen, og ved at fastsætte kravene til dokumentationsmålinger i AT-vejledning D.7.2 om arbejdshygiejniske dokumentationsmålinger (2004-10-0107).

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999.

§ 39. Arbejdsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke krav der skal være opfyldt, for at arbejdet kan anses for fuldt forsvarligt planlagt, tilrettelagt og udført, herunder om

- 1) sikkerheds- og sundhedsmæssige foranstaltninger vedrørende arbejder, arbejdsprocesser og -metoder, f.eks. for at undgå sammenstyrtning, nedstyrtning, sammenskridning, rystelser, stråling, støj eller eksplosions-, brand- eller sundhedsfare ved luftarter, dampe, støv og røg, hede, kulde eller lugt, sygdomssmitte eller forkerte arbejdsstillinger, bevægelser eller belastninger,
- 2) forbud mod særligt farlige arbejder, arbejdsprocesser og -metoder,
- 3) opslag eller egnet markering.

Stk. 2. Arbejdsministeren kan endvidere fastsætte regler om særligt arbejdstøj og personlige værnemidler, herunder om hvem der skal afholde udgifterne hertil.

§ 42. Arbejdsstedet skal indrettes således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer og standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 48. Stoffer og materialer med egenskaber, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed, må kun fremstilles og anvendes ved arbejdsprocesser og -metoder, der effektivt sikrer de beskæftigede mod ulykker og sygdomme.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

Bekendtgørelse om foranstaltninger til forebyggelse af kræfttrisikoen ved arbejde med stoffer og materiale, jf. Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 906 af 8. november 2002

§ 21. I det omfang, det følger af ovennævnte vurdering, jf. § 14, skal arbejdsgiveren sørge for, at der i kontrollen med arbejdsmiljøet efter kapitel 5 i bekendtgørelse om arbejdets udførelse indgår måleprogrammer.

Stk. 2. Måleprogrammerne skal altid indgå i kontrollen i det omfang, det fremgår af bilag 1 og 2.

Stk. 3. Måleprogrammerne skal være anerkendt af direktøren for Arbejdstilsynet.

Bilag 1

CAS.nr	Stof	Procentindhold i materialer	Særlige bestemmelser	Uddybende bemærkninger og begrænsninger
100-42-5	Styren	0,1	§ 24, § 25, § 33	Alle materialer. Færdighærdet polyester er ikke omfattet.
			§ 18, stk.2, § 19, stk.2, § 21, stk.2, § 25, § 26, §§ 34-35	Polyesterstøbning.
			§ 25	Polyesterstøbning, håndoplæg: Der skal ved håndoplæg anvendes egnede personlige værnemidler medmindre det over for Arbejdstilsynet er godtgjort, der er truffet effektive foranstaltninger, der sikrer mod sundhedsskadelig påvirkning ved arbejdet. Instruktionen skal gentages med 4 ugers mellemrum, indtil den særlige uddannelse efter § 26 gennemgået.
			§ 26	Senest 4 uger efter, at arbejdet med polyesterstøbning er påbegyndt, skal de pågældende personer være tilmeldt første ledige kursus. Indtil uddannelse er gennemført, gentages instruktion efter § 25, jf. ovenfor.

Bekendtgørelse om arbejdets udførelse, jr. Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 492 af 20. juni 2002

...

Kapitel 5

Kontrol med arbejdsmiljøet

...

§ 24. Der skal føres effektiv kontrol med, at de sundhedsskadelige påvirkninger, der er nævnt i §§ 13-16, imødegås. Hvor der kan opstå sundhedsfare på grund af gasser, dampe og støv hidrørende fra stoffer og materialer eller på grund af støj og stråling, skal arbejdsgiveren sørge for, at det jævnligt, eller hvor det er nødvendigt, til stadighed kontrolleres, om forholdene er i orden, herunder foretage de nødvendige målinger for at gennemføre kontrollen. Måleresultater skal opbevares og på forlangende fremvises for Arbejdstilsynet.

AT-anvisninger, AT-meddelelser m.v.

Arbejdshygiejniske målinger

Vejledning om målingstyper, brug af målinger samt vurdering af måleresultater

At-vejledning D.7.1

Maj 2001

Arbejdsgiveren skal sikre, at de ansatte kan arbejde sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Det indebærer bl.a., at arbejdsgiveren skal føre effektiv kontrol med, at de ansatte ikke udsættes for sundhedsskadelige påvirkninger fra gasser, dampe og støv fra stoffer og materialer.

Kontrollen kan fx indebære, at der foretages arbejdshygiejniske målinger med henblik på vurdering af forholdene.

De arbejdshygiejniske målinger, der er omfattet af vejledningen, er luftforureningsmålinger og biologiske målinger. Det kan også være nødvendigt at foretage arbejdshygiejniske målinger af lufthastigheder (1).

Arbejdshygiejniske målinger udføres i overensstemmelse med Dansk Standards standarder på området, herunder bl.a.:

- DS/EN 689, Luftundersøgelse - Arbejdspladsluft, vejledning i vurdering af eksponering ved inhalation af kemiske stoffer i forhold til grænseværdier og målestrategi.
- DS/EN 482, Luftundersøgelse - Arbejdspladsluft, almene ydeevne krav til metoder til bestemmelse af koncentrationen af kemiske stoffer i luft.

Vejledning i arbejdshygiejniske undersøgelser af luftforurening kan fx fås i AMI vejledning nr. 5/1990. Vejledning i biologisk monitoring kan fx fås i AMI vejledning nr. 25/1987.

1. Forskellige typer af målinger

De arbejdshygiejniske målinger kan deles op i to kategorier:

- Dokumentationsmålinger
- Vejledende målinger.

Dokumentationsmålinger er målinger, der skal bruges som dokumentation over for Arbejdstilsynet. Arbejdstilsynet stiller krav til målestrategi, prøvetagning, analyse og rapporter for at en eventuel måling kan anerkendes som en dokumentationsmåling (1).

Dokumentationsmålinger skal bruges ved:

- Målinger krævet i bekendtgørelser, fx om bly, asbest og polyester
- Påbud fra Arbejdstilsynet.

Vejledende målinger er målinger, der bruges som grundlag for en vurdering af arbejdsforholdene. Det kan fx være en orienterende undersøgelse, overvågningsmåling eller kildestyrkemåling.

Vejledende målinger kan bruges ved:

- Løbende kontrol af, om virksomhedens egen vurdering af forholdene er i orden (orienterende undersøgelser eller overvågningsmålinger)
- Virksomhedens vurdering af foretagne foranstaltninger, fx kildestyrkemåling.

2. Brug af målinger

Arbejde med stoffer og materiale skal ske, så det er sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt. Unødige påvirkninger fra stoffer og materialer skal undgås.

Det betyder, at påvirkningen skal nedbringes så meget, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling.

Det er ikke tilstrækkeligt, at grænseværdien er overholdt, hvis tekniske foranstaltninger kan begrænse forureningen yderligere.

Arbejdstilsynet vil sædvanligvis kræve etablering af tekniske foranstaltninger, der svarer til, hvad der er god praksis i branchen eller god praksis ved tilsvarende processer i andre brancher.

Det betyder, at det meget ofte ikke er nødvendigt at foretage målinger, inden virksomheden træffer de nødvendige foranstaltninger mod påvirkninger fra stoffer og materialer.

Målinger er overflødige, hvis man på baggrund af en vurdering af en række oplysninger kan finde frem til, at der sker en luftforurening, og hvorfra den stammer. Vurder oplysninger om:

- Arten og mængden af de anvendte stoffer og materialer
- Processer og arbejdsoperationer, herunder disses hyppighed og varighed
- Tekniske foranstaltninger
- Rengøring
- Oprydning og orden på arbejdspladsen.

Til hjælp ved en sådan vurdering kan man indhente erfaringer fra andre tilsvarende virksomheder eller processer.

Dokumentationsmålinger, der er foretaget på én virksomhed, kan dog ikke overføres direkte til en anden virksomhed.

I de tilfælde, hvor det ikke kan lade sig gøre at vurdere forholdene på ovennævnte måde, kan der foretages en orienterende undersøgelse, der er en mere systematisk undersøgelse af forholdene på arbejdsstedet. Formålet er med simple midler at vurdere, om luftkvaliteten er acceptabel. Ved

undersøgelsen kan bruges direkte visende udstyr.

En mere detaljeret undersøgelse kan være nødvendig, hvis måleresultaterne fra den orienterende undersøgelse varierer meget eller hvis eventuelle foranstaltninger vil være urimeligt omfattende og bekostelige. Ved en detaljeret undersøgelse vil der blive foretaget flere målinger og brugt mere nøjagtigt og avanceret måleudstyr.

Arbejdstilsynet bruger også målinger i forbindelse med tværsnitsundersøgelser. Formålet med en sådan undersøgelse er at kortlægge arten og omfanget af arbejdsmiljøproblemer i en branche, ved en arbejdsproces, ved håndtering af et kemisk stof mv.

Når alle rimelige tekniske foranstaltninger er truffet til at fjerne en luftforurening, kan man bruge målinger til at kontrollere effektiviteten af foranstaltningerne.

Der bliver i nogle bekendtgørelser stillet krav om, at der skal foretages dokumentationsmålinger.

Arbejdstilsynet kan i konkrete tilfælde afgive påbud om, at der skal foretages dokumentationsmålinger.

3. Hvem foretager målinger?

Prøvetagning i forbindelse med luftforureningsmålinger kan foretages af:

- Akkrediterede laboratorier, det vil sige laboratorier, som Erhvervsfremme Styrelsen har bemyndiget til at udføre bestemte typer af målinger
- Bedriftssundhedstjenesterne, der også i et vist omfang kan udføre målinger for andre end deres medlemsvirksomheder
- Andre.

Prøvetagning i forbindelse med biologiske målinger kan foretages af:

- Læger
- Sygeplejersker med ret til at foretage blodprøveudtagning
- Hospitalslaboranter
- Eventuelt på arbejdsmedicinske klinikker.

Analyse af prøverne foretages sædvanligvis af Arbejds miljøinstituttet eller et laboratorium, der er akkrediteret til at foretage denne type analyse.

Prøvetagning og analyse i forbindelse med dokumentationsmåling skal foretages af akkrediterede laboratorier eller andre af Arbejdstilsynet anerkendte institutioner, der kan foretage undersøgelserne med lignende kvalitet.

Erhvervsfremme Styrelsen oplyser, hvilke laboratorier der er akkrediterede.

4. Rapportering

Når målingen er afsluttet, modtager virksomheden en målerapport.

Rapporten skal indeholde alle de oplysninger, der er relevante for, at målingen kan bruges til at vurdere arbejdsforholdene (1).

Den samlede målerapport skal sendes til Arbejdstilsynet, hvis målingerne er foretaget, fordi det kræves efter bestemmelser i arbejdsmiljølovgivningen, eller fordi Arbejdstilsynet har afgivet påbud herom.

Arbejdstilsynet kan afvise rapporten, hvis den ikke indeholder alle relevante oplysninger, og derfor ikke kan bruges som dokumentation.

Virksomheder, der på eget initiativ har fået foretaget målinger, opfordres til at sende målerapporter til Arbejdstilmiljøinstituttet (AMI), eventuelt via Arbejdstilsynets lokale kreds. AMI opbygger en videnbank til brug for forskning, kortlægning, indsatsområder mv.

Inddatering af oplysningerne i videnbanken kan ske i anonymiseret form, hvis virksomheden ønsker det.

5. Vurdering af måleresultater

Vurdering af resultatet er afhængigt af formålet med undersøgelsen.

Hvis en målerapport viser, at der er en risiko for, at den enkelte ansatte bliver udsat for en overskridelse af en grænseværdi, skal arbejdsgiveren straks sørge for, at faren afværges. Det kan ske ved midlertidig brug af egnede personlige værnemidler, indtil luftforureningen er fjernet eller mindsket ved etablering af permanente tekniske foranstaltninger (substitution, indkapsling og ventilation).

Hvis det drejer sig om biologiske målinger, skal virksomheden være opmærksom på, at der findes regler om arbejde med bly. Reglerne kræver, at arbejdsgiveren skal sørge for, at der bliver truffet forskellige foranstaltninger ved forskellige værdier, også værdier under grænseværdien. Ved andre påbudte biologiske undersøgelser skal resultaterne sendes til Arbejdstilsynet i det amt, hvor virksomheden ligger. På baggrund af undersøgelsens resultater kontakter Arbejdstilsynet virksomheden og oplyser, om resultaterne giver anledning til foranstaltninger.

6. Sikkerhedsorganisation

Virksomhedens sikkerhedsorganisation skal deltage i planlægningen og kontrollen af virksomhedens sikkerheds- og sundhedsarbejde. Sikkerhedsorganisationen skal inddrages i vurderingen af, om der er behov for at foretage målinger. Resultaterne af målingerne skal gives videre til sikkerhedsorganisationen.

Hvis det drejer sig om resultater af biologiske målinger, skal reglerne i bekendtgørelsen om arbejdsmedicinske undersøgelser efter lov om arbejdsmiljø følges. Det indebærer bl.a., at den, der står for undersøgelsen, skal orientere den ansatte om resultatet, og at resultaterne ikke må overlades til arbejdsgiveren.

En undtagelse fra reglen gælder for målinger af bly i blod, der er foretaget efter bekendtgørelsen om arbejde med metallisk bly og dets ionforbindelser. Heraf fremgår, at sikkerhedsorganisationen skal have en kopi af målerapporterne, så den kan blive inddraget i en vurdering af resultaterne.

Arbejdshygiejniske dokumentationsmålinger

Vejledning om krav til dokumentationsmålinger, der skal kunne bruges som dokumentation over for Arbejdstilsynet

At-vejledning D.7.2

Maj 2001

Arbejdstilsynet pålægger i visse tilfælde arbejdsgiveren at foretage målinger, der dokumenterer arbejdsforholdene. Målingerne kan være periodiske eller enkeltstående.

Desuden kan Arbejdstilsynet kræve, at arbejdsgiveren får foretaget undersøgelser og prøver for at konstatere, om arbejdsforholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarlige.

Vejledningen omfatter den dokumentation, der vedrører:

Luftens indhold af gasser, dampe, støv og andre partikulære luftforureninger fra stoffer og materialer.

Koncentrationen af sundhedsskadelige stoffer eller deres metabolitter i biologiske væsker.

Omfanget af biokemiske forandringer i biologiske væsker.

Arbejdstilsynet kræver, at en dokumentationsmåling udføres som en detaljeret måling eller på en anden lige så kvalificeret måde. Det vil sige, at målingerne skal give en detaljeret beskrivelse af eksponeringen i forhold til grænseværdien.

Dokumentationsmålinger udføres i overensstemmelse med Dansk Standards standarder på området, herunder bl.a.:

DS/EN 689, Luftundersøgelse - Arbejdspladsluft, vejledning i vurdering af eksponering ved inhalation af kemiske stoffer i forhold til grænseværdier og målestrategi.

DS/EN 482, Luftundersøgelse - Arbejdspladsluft, almene ydeevnekrav til metoder til bestemmelse af koncentrationen af kemiske stoffer i luft.

Vejledning i arbejdshygiejniske undersøgelser af luftforurening kan fx fås i AMI vejledning nr. 5/1990. Vejledning i biologisk monitorering kan fx fås i AMI vejledning nr. 25/1987.

Dokumentationsmåling af lufthastigheder foretages efter nedenstående vejledning eller efter en vejledning, der fordrer lignende kvalitet:

DS/ISO 7726, Termiske omgivelser - Krav til instrumenter og målemetoder for termiske størrelser.

1. Luftforureningsmålinger

1.1. Prøvetagning

Det skal kunne dokumenteres, hvilken strategi der er brugt til at fastlægge:

Antal målepositioner

Antal prøver, som skal udtages på den enkelte måleposition

Målingernes hyppighed, det vil sige antal måledage pr. år

Brugt måleudstyr

Nøjagtighed af den brugte prøvetagnings- og analysemetode

Vurderingskriterier for måleresultater.

Det tekniske udstyr, der bruges til prøvetagning, skal være i overensstemmelse med de retningslinjer, der er beskrevet i standarderne på området. Måleudstyret skal kalibreres efter samme retningslinjer. Endelig skal resultatet af kalibreringen kunne dokumenteres, fx i en logbog, hvor datoen for og resultatet af kalibreringen er angivet.

Luftforureningsprøver skal foretages af akkrediterede laboratorier eller af andre af Arbejdstilsynet anerkendte institutioner, der kan foretage undersøgelserne med lignende kvalitet.

1.2. Analyse

Analyser skal foretages af akkrediterede laboratorier eller af andre af Arbejdstilsynet anerkendte institutioner, der kan foretage undersøgelser med lignende kvalitet.

1.3. Rapportering af luftforureningsmålinger

Rapporter om luftforureningsmålinger skal
beskrive formålet med undersøgelsen
angive antallet af målepositioner i eksponeringszonen
indeholde en statistisk vurdering af måleresultater i forhold til grænseværdien (1)
angive, hvordan virksomhedens sikkerhedsorganisation har været inddraget i undersøgelsen
indeholde prøvningsrapporter og måleresultater, der i form og indhold skal svare til bilag 1 i denne vejledning.

Ved akkrediterede analyser skal rapporten desuden
indeholde en erklæring om, at prøvningsresultaterne udelukkende gælder for de analyserede prøver
påføres det akkrediterede laboratoriums logo og akkrediteringsnummer.

...

Dispensation fra forbud mod indtagelse og opbevaring af drikkevarer

Et værft havde søgt om dispensation fra forbudet mod indtagelse og opbevaring af drikkevarer i skibe, hvor der udvikles meget varme fra svejsning, skærebrænding og flammehøvling. I sommerperioderne medførte solens stråler desuden meget varme.

Virksomheden fremhæver, at der var behov for indtagelse af 2 l væske dagligt og mere ved varmt eller anstrengende arbejde. Adgangsforholdene var besværlige, idet der er tale om små mandehuller med en dimension på 40 x 60 cm og rum, hvor man måtte kravle. Afstanden til nærmeste faste drikkepost var op til 200-300 meter.

Arbejdstilsynet havde i afgørelsen givet dispensation til at indtage væske fra flasker med skruelåg i containerskibe i dok. Ved andre skibe måtte der søges dispensation og forholdene måtte vurderes konkret.

Arbejdsmiljøklagenævnet ændrede delvist Arbejdstilsynets afgørelse, idet nævnet fandt, at der kunne gives dispensation fra forbudet mod, at der indtages og opbevares drikkevarer på områder, hvor der var risiko for forurening fra kræftfremkaldende stoffer og materialer.

Dispensationen omfattede drikkevarer fra flaske med skruelåg, som blev indtaget på områder, hvor der blev udviklet stor varme og var store afstande, og hvor tilgængelighedsforholdene svarede til forholdene ved containerskibe i dok og ved udrustningskaj.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde vægt på, at der for de nævnte områder var beskrevet så vanskelige tilgængelighedsforhold, at det ikke var praktisk muligt at indtage tilstrækkelig meget væske uden at tage væske med ind på området.

Nævnet lagde endvidere vægt på, at arbejdet med svejsning, skærebrænding og flammehøvling ligesom solens stråler om sommeren udvikler høj varme, og at dette medfører behov for at indtage større væskemængder. Endelig fandt nævnet, at der ved opbevaring af væske fra flasker med skruelåg i begrænsede perioder var tale om en beskedent risiko for forurening af væsken (5900133-05).

Regler

Bekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005 af lov om arbejdsmiljø

§ 48. Stoffer og materialer med egenskaber, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed, må kun fremstilles og anvendes ved arbejdsprocesser og -metoder, der effektivt sikrer de beskæftigede mod ulykker og sygdomme.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 49. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om fremstilling, import, oplagring, transport og anvendelse af stoffer og materialer med egenskaber, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed, herunder om emballering, omfyldning og mærkning.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren kan give regler om forbud imod fremstilling, import og anvendelse af særligt farlige stoffer og materialer.

Bekendtgørelse nr. 906 af 8. november 2002 om foranstaltninger til forebyggelse af kræftrisikoen ved arbejde med stoffer og materialer

§ 13. I arbejdslokaler eller områder, hvor der er risiko for forurening fra stofferne og materialerne, må der ikke ryges, spises eller drikkes, ligesom opbevaring af tobak, mad og drikkevarer ikke må finde sted.

§ 37. Direktøren for Arbejdstilsynet kan, hvor særlige forhold foreligger, tillade afvigelser fra bestemmelserne i denne bekendtgørelse, når det skønnes rimeligt og fuldt forsvarligt, og i det omfang, det er foreneligt med Rådets direktiv 90/394/EØF, om beskyttelse af arbejdstagerne mod risici for under arbejdet at være udsat for kræftfremkaldende stoffer, som ændret ved direktiv 1997/42/EF, og direktiv 1999/38/EF.

Stk. 2. For de stoffer og materialer, der er nævnt i bilag 5, kan dispensation kun gives til de der nævnte formål. Ansøgningen skal indeholde de i bilag 5 nævnte oplysninger.

Stk. 3. Direktøren kan dog i tilfælde, hvor arbejdet foregår på fast arbejdssted, tillade brugen af cadmiumholdige loddemidler, der indeholder mere end 0,1% cadmium, når det godtgøres, at de beskæftigede under brugen ikke udsættes for sundhedsskadelig påvirkning.

§ 38. Arbejdstilsynets afgørelser kan påklages efter § 81 i lov om arbejdsmiljø.

Forvaltningsret

Kritik, men ikke ugyldighed på grund af manglende vejledning

Arbejdstilsynet havde givet en virksomhed påbud om, at planlægge, tilrettelægge og udføre arbejdet med håndtering af øl- og sodavandskasser sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Klageren mente, at Arbejdstilsynet ikke havde givet fyldestgørende vejledning i forbindelse med afgørelsen og henviste til lovens § 1, stk. 2. Bl.a. af den grund mente klageren, at påbudet måtte ophæves.

I afgørelsen havde Arbejdstilsynet alene vejledt om, at arbejdsgiveren kunne henvende sig til en autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

Arbejds miljøklagenævnet fandt, at påbudet skulle opretholdes og var ikke enig i, at Arbejdstilsynets afgørelse var ugyldig, fordi Arbejdstilsynets manglende vejledning ikke havde betydning for om afgørelsens indhold var korrekt. Den bestemmelse, som klageren henviste til havde ikke karakter af en garantiforskrift, men måtte betragtes som en ordensforskrift. Tilsidesættelse af ordensforskrifter medfører ikke, at en afgørelse er ugyldig.

Arbejds miljøklagenævnet fandt dog, at Arbejdstilsynet burde have vejledt sådan, at virksomheden fik grundlag for selv at kunne løse sikkerheds- og sundhedsspørgsmål (5900080-05).

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005

Kapitel 1 Formål og område

§ 1. Ved loven tilstræbes at skabe

1) et sikkert og sundt arbejdsmiljø, der til enhver tid er i overensstemmelse med den tekniske og sociale udvikling i samfundet, samt

2) grundlag for, at virksomhederne selv kan løse sikkerheds- og sundhedsspørgsmål med vejledning fra arbejdsmarkedets organisationer og vejledning og kontrol fra Arbejdstilsynet.

...

Arbejdstilsynet havde ikke taget stilling til oplysninger, der var fremkommet mellem besøg og afgørelse

Arbejdstilsynet havde givet en kommunal institution påbud om at gennemføre arbejdspladsvurdering og om at bruge autoriseret arbejdsmiljørådgiver i en periode på 2 år.

Der var sammenhæng mellem de to påbud, således at periodepåbudet om autoriseret arbejdsmiljørådgiver bortfaldt, hvis påbud om arbejdspladsvurdering blev ophævet.

På det tidspunkt, hvor Arbejdstilsynet havde aflagt kommunens institution besøg indeholdt arbejdspladsvurderingen ikke handlingsplan, prioritering og retningslinier for opfølgning.

Virksomheden havde sendt en ny arbejdspladsvurdering med handlingsplan, prioritering og retningslinier for opfølgning til Arbejdstilsynet inden Arbejdstilsynet traf den endelige afgørelse.

I afgørelsen havde Arbejdstilsynet ikke taget stilling til om de fremsendte skemaer skulle opfattes som et ændret faktum, eller om skemaerne skulle opfattes som virksomhedens efterkommelse af Arbejdstilsynets påbud.

Hvis der var tale om et nyt faktum, som skulle have været inddraget i afgørelsen, var Arbejdstilsynets grundlag for afgørelsen ufuldstændigt. I så fald kunne Arbejdstilsynets afgørelse lide af en væsentlig mangel.

Arbejds miljøklagenævnet lagde vægt på, at en materielt korrekt afgørelse krævede, at det korrekte faktum var lagt til grund for afgørelsen. Det var derfor et problem, at Arbejdstilsynet ikke havde forholdt sig til, om der var tale om et nyt faktum, eller der var tale om efterkommelse af påbudet.

Arbejds miljøklagenævnet hjemviste sagen til ny behandling og afgørelse i Arbejdstilsynet. I konsekvens heraf bortfaldt påbudet om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver (5900094-05).

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005

Kapitel 2 Virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde

...

Rådgivning

§ 12. Hvis arbejdsgiveren ikke selv råder over den nødvendige sagkundskab til at varetage sikkerheds- og sundhedsarbejdet i virksomheden, skal arbejdsgiveren indhente ekstern sagkyndig bistand med henblik på at sikre, at de ansattes arbejdsmiljø til stadighed er fuldt forsvarligt. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler herom.

...

Kapitel 4 Almindelige pligter

Arbejdsgiveren

...

§ 15 a. Arbejdsgiveren skal sørge for, at der udarbejdes en skriftlig arbejdspladsvurdering af sikkerheds- og sundhedsforholdene på arbejdspladsen under hensyntagen til arbejdets art, de arbejdsmetoder og arbejdsprocesser, der anvendes, samt virksomhedens størrelse og organisering. Arbejdspladsvurderingen skal forefindes i virksomheden og være tilgængelig for virksomhedens ledelse, de ansatte og Arbejdstilsynet. En arbejdspladsvurdering skal revideres, når der sker ændringer i arbejdet, arbejdsmetoder og arbejdsprocesser m.v. og disse ændringer har betydning for sikkerhed og sundhed under arbejdet, dog senest hvert tredje år.

Stk. 2. En arbejdspladsvurdering skal omfatte en stillingtagen til virksomhedens arbejdsmiljøproblemer, og hvordan de løses, under iagttagelse af de forebyggelsesprincipper, der er angivet i arbejdsmiljølovgivningen. Vurderingen skal indeholde følgende elementer:

- 1) Identifikation og kortlægning af virksomhedens arbejdsmiljøforhold.
- 2) Beskrivelse og vurdering af virksomhedens arbejdsmiljøproblemer.
- 3) Prioritering og opstilling af en handlingsplan til løsning af virksomhedens arbejdsmiljøproblemer.
- 4) Retningslinjer for opfølgning på handlingsplanen.

Stk. 3. Arbejdsgiveren skal inddrage sikkerhedsorganisationen eller de ansatte i planlægningen, tilrettæggelsen og gennemførelsen af samt opfølgningen på arbejdspladsvurderingen, jf. stk. 1 og 2.

Stk. 4. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om arbejdsgiverens pligter efter stk. 1-3.

...

Kapitel 13 Arbejdstilsynet

...

§ 77 a. Beskæftigelsesministeren fastsætter regler om, at Arbejdstilsynet kan påbyde arbejdsgiveren at indhente bistand fra en autoriseret arbejdsmiljørådgiver, herunder i en nærmere bestemt periode, samt om rådgivningspåbuddets indhold, omfang og varighed og de nærmere vilkår herfor, herunder om arbejdsgivers pligter.

...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse

Kapitel 2 a **Arbejdspladsvurdering**

§ 6 a. Arbejdsgiveren skal sørge for, at der udarbejdes en skriftlig arbejdspladsvurdering af sikkerheds- og sundhedsforholdene på arbejdspladsen navnlig med henblik på at sikre en skriftlig behandlingsmåde i forbindelse med den nærmere planlægning, tilrettelæggelse og gennemførelse af arbejdspladsvurderingen, og at sikre, at resultatet heraf gøres synlig, jf. § 6 b, stk. 5. Udarbejdelse af arbejdspladsvurderingen kan ske i elektronisk form.

Stk. 2. For at sikre, at alle arbejdsmiljøforhold inddrages i arbejdspladsvurderingen, skal arbejdsgiveren sørge for, at virksomhedens sikkerhedsorganisation inddrages i og deltager i hele processen vedrørende planlægningen, tilrettelæggelsen, gennemførelsen og opfølgningen, samt ajourføringen af arbejdspladsvurderingen. Det skal gennem en påtegning på arbejdspladsvurderingen fra sikkerhedsorganisationen dokumenteres, at sikkerhedsorganisationen har været inddraget.

Stk. 3. I virksomheder, hvor der ikke skal oprettes sikkerhedsorganisation, skal de ansatte på tilsvarende måde inddrages i udarbejdelsen af arbejdspladsvurderingen, jf. stk. 2.

§ 6 b. En arbejdspladsvurdering skal udarbejdes under hensyntagen til arbejdets art, de tekniske hjælpemidler, stoffer og materialer, arbejdsmetoder og arbejdsprocesser, der anvendes i virksomheden, arbejdsstedets indretning, samt virksomhedens størrelse og organisering.

Stk. 2. En arbejdspladsvurdering skal under iagttagelse af de forebyggelsesprincipper, der er angivet i bilag 1, omfatte en stillingtagen til de arbejdsmiljøproblemer, der er i virksomheden, og hvordan de skal løses. De nødvendige løsninger skal angives i arbejdspladsvurderingen.

Stk. 3. Arbejdsgiveren kan selv vælge, efter hvilken metode en arbejdspladsvurdering skal udarbejdes. Ved den valgte metode skal det dog sikres, at vurderingen indeholder følgende elementer:

- 1) Identifikation og kortlægning af virksomhedens arbejdsmiljøforhold, herunder om der er arbejdsmiljøproblemer samt problemernes art og omfang.
- 2) Beskrivelse og vurdering af virksomhedens arbejdsmiljøproblemer, herunder problemernes art, alvor og omfang, samt årsagerne til problemerne for at kunne igangsætte de nødvendige løsninger.
- 3) Inddragelse af virksomhedens sygefravær med henblik på vurdering af, om forhold i virksomhedens arbejdsmiljø kan medvirke til sygefraværet.
- 4) Prioritering og opstilling af en handlingsplan til løsning af virksomhedens arbejdsmiljøproblemer, som ikke kan løses umiddelbart. Af planen skal fremgå, i hvilken rækkefølge og i hvilken takt de konstaterede problemer skal løses.
- 5) Retningslinjer for hvordan der skal følges op på handlingsplanen, herunder hvem der har ansvaret for gennemførelse af planen, samt hvornår og hvordan der skal føres tilsyn og kontrol med de iværksatte foranstaltninger, herunder om igangsatte løsninger er fyldestgørende, og om handlingsplanen skal revideres m.v.

Stk. 4. En arbejdspladsvurdering skal ajourføres, når der sker ændringer i arbejdet, arbejdsmetoder og arbejdsprocesser m.v., som har betydning for virksomhedens arbejdsmiljø, dog senest hvert tredje år.

Stk. 5. En arbejdspladsvurdering skal forefindes i virksomheden og være til rådighed for virksomhedsledere, arbejdsledere, øvrige ansatte og Arbejdstilsynet.

Stk. 6. En arbejdspladsvurdering skal ikke sendes til eller godkendes af Arbejdstilsynet, medmindre der er fastsat særlige regler herom i henhold til arbejdsmiljøloven.

...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 553 af 17. juni 2004 om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere for en periode (Periodepåbud)

...

Kapitel 1 Område

§ 1. Pligten til at bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver i en periode indtræder, når Arbejdstilsynet afgiver påbud herom til en arbejdsgiver på baggrund af en kombination af både formelle og materielle overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen, der har medført, at Arbejdstilsynet har afgivet påbud eller rapport om væsentlige problemer.

Kapitel 2 Periodepåbud

§ 2. Konstaterer Arbejdstilsynet ved afgivelse af påbud eller rapport om væsentlige problemer, at virksomhedens egen arbejdsmiljøindsats er mangelfuld, jf. § 3, nr. 1 og 2, og der samtidig afgives påbud eller rapport om væsentlige problemer vedrørende materielle overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen, jf. § 3, nr. 3, påbyder Arbejdstilsynet arbejdsgiveren at bruge autoriseret arbejdsmiljørådgivning for en periode.

§ 3. Arbejdstilsynet påbyder brug af rådgivning for en periode, jf. § 2:

- 1) ...
- a) ...
- b) ...
- c) ...
- d) ...

2) Når arbejdsgiveren overtræder en eller flere af følgende regler om udarbejdelse af arbejdspladsvurdering:

- a) ...

b) arbejdspladsvurderingen indeholder ikke de foreskrevne elementer i form af identifikation og kortlægning af virksomhedens arbejdsmiljøforhold, beskrivelse og vurdering af virksomhedens

arbejdsmiljøproblemer, prioritering og opstilling af en handlingsplan til løsning af virksomhedens arbejdsmiljøproblemer og retningslinjer for opfølgning på handlingsplanen,

- c) ...
- d) ...
- e) ...

3) Ud over overtrædelser som anført i nr. 1 og nr. 2 skal der i forhold til arbejdsgiveren være truffet afgørelse i form af påbud, eller problempåbud, jf. bekendtgørelsen om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere til løsning af bestemte arbejdsmiljøproblemer, eller rapport om væsentligt problem vedrørende:

a) to overtrædelser, jf. bekendtgørelsen om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere til løsning af bestemte arbejdsmiljøproblemer,

b) tre overtrædelser af forskellige, materielle arbejdsmiljøregler,

- c) ...
- d) ...
- e) ...

§ 4. Varigheden af perioden for rådgivning er ét år for virksomheder, der beskæftiger mindre end 20 ansatte, og to år for virksomheder der beskæftiger 20 ansatte eller derover.

...

Kapitel 4 Dispensation, klage, straf og ikrafttræden

§ 13. Arbejdstilsynet kan fravige § 9, stk. 1, hvor udbud er påkrævet efter reglerne om EU-udbud.

Stk. 2. Når virksomhedens organisation og lovgivningen i øvrigt medfører, at virksomheden ikke har mulighed for at etablere en selvstændig juridisk enhed, kan Arbejdstilsynet fravige bestemmelsen i § 5, stk. 2, når virksomheden på anden måde har sikret den autoriserede arbejdsmiljørådgiver tilstrækkelig uafhængighed.

...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 554 af 17. juni 2004 om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere til løsning af bestemte arbejdsmiljøproblemer (Problempåbud)

Kapitel 1 Område

§ 1. Bekendtgørelsen omfatter en arbejdsgivers brug af en autoriseret arbejdsmiljørådgiver til løsning af bestemte arbejdsmiljøproblemer inden for følgende områder:

1) Ergonomi i form af ensidigt gentaget arbejde (EGA), løft af byrder, samlet daglig løftemængde, manuel løft og forflytning af personer.

2) ...

3) Kemi i form af indeklima, luftforurening, farlige stoffer og materialer samt substitution.

4) ...

Kapitel 2 Problempåbud

...

Det ergonomiske område

...

§ 6. Manuelle løft og forflytning af personer, hvor dette ikke systematisk eller rutinemæssigt foregår ved hjælp af egnede tekniske hjælpemidler.

Det kemiske område

...

§ 10. Luftforurening fra en arbejdsproces på faste arbejdssteder, hvor

1) der ikke er etableret en effektiv mekanisk udsugning,

2) ...

Efterkommelsesfrist

Ikke forlængelse af efterkommelsesfrist om autoriseret arbejdsmiljørådgiver m.v.

Virksomheden havde fået påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver i en periode. Der skulle meldes tilbage om indgåelse af en aftale efter 6 uger.

Samtidig blev der givet påbud om udarbejdelse af en arbejdspladsvurdering med efterkommelsesfrist efter ca. 3 ½ måned og påbud om udarbejdelse af brugsanvisninger for faremærkede stoffer og materialer, om at sprøjtemaling skulle foregå forsvarligt og om arbejdsstedets indretning ved sprøjtemaling. Til efterkommelse af disse påbud fik virksomheden ca. 2 ½ måneds frist.

Efter udløbet af fristen for tilbagemelding om aftale med autoriseret arbejdsmiljørådgiver søgte virksomheden om udsættelse af fristerne for alle påbud med den begrundelse, at man havde været for sent ude, og at rådgiveren ikke havde mulighed for at rådgive indenfor tidsfristen.

Der var aftalt et møde med rådgiveren ca. en uge efter ansøgningen. Der var ikke nogen form for dokumentation for aftalen med rådgiveren.

Arbejdsmiljøklagenævnet var enig med Arbejdstilsynet i, at fristen for efterkommelse af påbudene ikke skulle forlænges. Det betød, at påbudene skulle efterkommes indenfor den frist, som var fastsat af Arbejdstilsynet.

Arbejdsgiveren skulle senest 6 uger efter at have modtaget påbudet om brug af autoriseret rådgiver have meldt tilbage til Arbejdstilsynet om, at der var indgået en aftale om rådgivning, der opfyldte minimumskravene. Aftalen skulle således beskrive aftaleparter og aftalens indhold, ligesom begge parter skulle have underskrevet aftalen.

Arbejdsmiljøklagenævnet vurderede, at virksomhedens aftale med en autoriseret arbejdsmiljørådgiver ikke opfyldte minimumskravene, fordi virksomheden alene havde oplyst, at der var indgået en aftale om et møde med en autoriseret arbejdsmiljørådgiver. Det var ikke dokumenteret, at der var indgået en aftale om rådgivning.

Efter reglerne var det kun muligt at fravige fristen, hvor udbud var påkrævet efter reglerne om EU-udbud. Virksomhed var ikke omfattet af reglerne om EU-udbud.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at efterkommelsesfristen for de øvrige påbud var rimelig.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde vægt på, at virksomheden havde ca. 4 ½ måned til at foretage en ny arbejdspladsvurdering. Arbejdet kunne straks gå i gang, selvom der skulle bruges autoriseret arbejdsmiljørådgiver ved tilbagemelding til Arbejdstilsynet.

For de tre andre påbud lagde Arbejdsmiljøklagenævnet vægt på, at overskridelsen af fristerne skyldes virksomhedens egne forhold. Dels var der ikke indgået en aftale med en autoriseret rådgiver

inden udløbet af fristen for efterkommelse af påbudene. Dels krævede de øvrige påbud ikke voldsomt store foranstaltninger.

Dertil kommer, at der var tale om arbejde med farlige stoffer, som foregik uden at de ansatte havde været tilstrækkeligt beskyttet. Reglerne for arbejdet med de nævnte stoffer var ikke nye, og Arbejds miljøklagenævnet vurderede, at det var muligt at efterkomme påbudene indenfor den fastsatte frist på ca. 2 ½ måned (5900071-05).

Regler

Bekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999 af lov om arbejdsmiljø med de ændringer, som følger af lov nr. 425 af 9. juni 2004.

§ 15 a. Arbejdsgiveren skal sørge for, at der udarbejdes en skriftlig arbejdspladsvurdering af sikkerheds- og sundhedsforholdene på arbejdspladsen under hensyntagen til arbejdets art, de arbejdsmetoder og arbejdsprocesser, der anvendes, samt virksomhedens størrelse og organisering. Arbejdspladsvurderingen skal forefindes i virksomheden og være tilgængelig for virksomhedens ledelse, de ansatte og Arbejdstilsynet. En arbejdspladsvurdering skal revideres, når der sker ændringer i arbejdet, arbejdsmetoder og arbejdsprocesser m.v. og disse ændringer har betydning for sikkerhed og sundhed under arbejdet, dog senest hvert tredje år.

Stk. 2. En arbejdspladsvurdering skal omfatte en stillingtagen til virksomhedens arbejdsmiljøproblemer, og hvordan de løses, under iagttagelse af de forebyggelsesprincipper, der er angivet i arbejdsmiljølovgivningen. Vurderingen skal indeholde følgende elementer:

- 1) Identifikation og kortlægning af virksomhedens arbejdsmiljøforhold.
- 2) Beskrivelse og vurdering af virksomhedens arbejdsmiljøproblemer.
- 3) Prioritering og opstilling af en handlingsplan til løsning af virksomhedens arbejdsmiljøproblemer.
- 4) Retningslinjer for opfølgning på handlingsplanen.

Stk. 3. Arbejdsgiveren skal inddrage sikkerhedsorganisationen eller de ansatte i planlægningen, tilrettelæggelsen og gennemførelsen af samt opfølgningen på arbejdspladsvurderingen, jf. stk. 1 og 2.

Stk. 4. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om arbejdsgiverens pligter efter stk. 1-3.

§ 42. Arbejdsstedet skal indrettes således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer og standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 48. Stoffer og materialer med egenskaber, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed, må kun fremstilles og anvendes ved arbejdsprocesser og -metoder, der effektivt sikrer de beskæftigede mod ulykker og sygdomme.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 77. Arbejdstilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, bringes i orden straks eller inden en frist.

Stk. 2. Skønner Arbejdstilsynet det nødvendigt for at afværge en overhængende, betydelig fare for de ansattes eller andres sikkerhed eller sundhed, kan det påbyde, at faren straks imødegås, herunder

- 1) at de tilstedeværende øjeblikkeligt fjerner sig fra farezonen,
- 2) at brugen af en maskine, en maskindel, en beholder, en præfabrikeret konstruktion, et apparat, et redskab, et andet teknisk hjælpemiddel eller et stof eller et materiale standses, eller
- 3) at arbejde i øvrigt standses.

Stk. 3. Direktøren for Arbejdstilsynet kan påbyde, at den, der har leveret eller markedsført et teknisk hjælpemiddel, et personligt værnemiddel eller et stof eller materiale, som anvendt i overensstemmelse med dets bestemmelse alligevel viser sig at frembyde fare for sikkerhed eller sundhed, træffer de nødvendige foranstaltninger til afværgelse heraf. Det kan herunder påbydes,

- 1) at levering eller markedsføring standses,
- 2) at de pågældende tekniske hjælpemidler, personlige værnemidler eller stoffer eller materialer tilbagekaldes fra markedet.

§ 77 a. Beskæftigelsesministeren fastsætter regler om, at Arbejdstilsynet kan påbyde arbejdsgiveren at indhente bistand fra en autoriseret arbejdsmiljørådgiver, herunder i en nærmere bestemt periode, samt om rådgivningspåbuddets indhold, omfang og varighed og de nærmere vilkår herfor, herunder om arbejdsgivers pligter.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 553 af 17. juni 2004 om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere for en periode (Periodepåbud)

§ 9. Arbejdsgiveren skal senest 6 uger efter at have modtaget påbud fra Arbejdstilsynet om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver for en periode give en tilbagemelding til Arbejdstilsynet om, at der er indgået en aftale om rådgivning, der opfylder minimumskravene, jf. § 8.

Stk. 2. Tilbagemeldingen skal påtegnes af sikkerhedsorganisationen eller, i virksomheder der ikke har pligt til at oprette sikkerhedsorganisation, af en repræsentant for de ansatte.

Stk. 3. Arbejdsgiveren skal sørge for, at tilbagemeldingen påtegnes af den autoriserede arbejdsmiljørådgiver, som hermed bekræfter, at der er indgået en aftale i henhold til bilag 1.

§ 13. Arbejdstilsynet kan fravige § 9, stk. 1, hvor udbud er påkrævet efter reglerne om EU-udbud...

Bilag 1

Aftaler

Der stilles følgende minimumskrav til en aftale mellem en arbejdsgiver og en autoriseret arbejdsmiljørådgiver om rådgivning for en periode:

1. Aftaleparter

Virksomhed (navn, CVR-nummer) beliggende (adresse) indgår herved aftale med autoriseret arbejdsmiljørådgiver (navn) om rådgivning i henhold til bekendtgørelsen om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere for en periode (periodepåbud) og bekendtgørelsen om autorisation af arbejdsmiljørådgivere til at bistå virksomheder med efterkommelse af påbud om brug af rådgivning.

2. Aftalens indhold

- 1) Rådgivningsperiodens længde.
- 2) Beskrivelse af rådgivningsopgavens indhold og forventede omfang.
- 3) Angivelse af, hvordan rådgivningen vil understøtte virksomhedens eget arbejdsmiljøarbejde.
- 4) Tidsplan for de aktiviteter, der skal udføres, herunder oplysning om den halvårlige besøgsfrekvens mellem arbejdsmiljørådgiver og virksomheden.

- 5) Angivelse af, hvordan virksomhedens sikkerhedsorganisation eller de ansatte inddrages og deltager i rådgivningsprocessen.
- 6) Angivelse af form og omfang af den afsluttende redegørelse fra arbejdsmiljørådgiver til virksomheden, jf. § 11.
- 7) Evt. supplement i forhold til løsningen af problempåbud, jf. bilag 1 i bekendtgørelsen om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere til løsning af bestemte arbejdsmiljøproblemer (problempåbud).

3. Underskrift

Aftalen skal underskrives af aftaleparterne.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse

§ 6 a. Arbejdsgiveren skal sørge for, at der udarbejdes en skriftlig arbejdspladsvurdering af sikkerheds- og sundhedsforholdene på arbejdspladsen navnlig med henblik på at sikre en skriftlig behandlingsmåde i forbindelse med den nærmere planlægning, tilrettelæggelse og gennemførelse af arbejdspladsvurderingen, og at sikre, at resultatet heraf gøres synlig, jf. § 6 b, stk. 5. Udarbejdelse af arbejdspladsvurderingen kan ske i elektronisk form.

Stk. 2. For at sikre, at alle arbejdsmiljøforhold inddrages i arbejdspladsvurderingen, skal arbejdsgiveren sørge for, at virksomhedens sikkerhedsorganisation inddrages i og deltager i hele processen vedrørende planlægningen, tilrettelæggelsen, gennemførelsen og opfølgningen, samt ajourføringen af arbejdspladsvurderingen. Det skal gennem en påtegning på arbejdspladsvurderingen fra sikkerhedsorganisationen dokumenteres, at sikkerhedsorganisationen har været inddraget.

Stk. 3. I virksomheder, hvor der ikke skal oprettes sikkerhedsorganisation, skal de ansatte på tilsvarende måde inddrages i udarbejdelsen af arbejdspladsvurderingen, jf. stk. 2.

§ 6 b. En arbejdspladsvurdering skal udarbejdes under hensyntagen til arbejdets art, de tekniske hjælpemidler, stoffer og materialer, arbejdsmetoder og arbejdsprocesser, der anvendes i virksomheden, arbejdsstedets indretning, samt virksomhedens størrelse og organisering.

Stk. 2. En arbejdspladsvurdering skal under iagttagelse af de forebyggelsesprincipper, der er angivet i bilag 1, omfatte en stillingtagen til de arbejdsmiljøproblemer, der er i virksomheden, og hvordan de skal løses. De nødvendige løsninger skal angives i arbejdspladsvurderingen.

Stk. 3. Arbejdsgiveren kan selv vælge, efter hvilken metode en arbejdspladsvurdering skal udarbejdes. Ved den valgte metode skal det dog sikres, at vurderingen indeholder følgende elementer:

- 1) Identifikation og kortlægning af virksomhedens arbejdsmiljøforhold, herunder om der er arbejdsmiljøproblemer samt problemernes art og omfang.
- 2) Beskrivelse og vurdering af virksomhedens arbejdsmiljøproblemer, herunder problemernes art, alvor og omfang, samt årsagerne til problemerne for at kunne igangsætte de nødvendige løsninger.
- 3) Inddragelse af virksomhedens sygefravær med henblik på vurdering af, om forhold i virksomhedens arbejdsmiljø kan medvirke til sygefraværet.
- 4) Prioritering og opstilling af en handlingsplan til løsning af virksomhedens arbejdsmiljøproblemer, som ikke kan løses umiddelbart. Af planen skal fremgå, i hvilken rækkefølge og i hvilken takt de konstaterede problemer skal løses.

- 5) Retningslinier for hvordan der skal følges op på handlingsplanen, herunder hvem der har ansvaret for gennemførelse af planen, samt hvornår og hvordan der skal føres tilsyn og kontrol med de iværksatte foranstaltninger, herunder om igangsatte løsninger er fyldestgørende, og om handlingsplanen skal revideres m.v.

Stk. 4. En arbejdspladsvurdering skal ajourføres, når der sker ændringer i arbejdet, arbejdsmetoder og arbejdsprocesser m.v., som har betydning for virksomhedens arbejdsmiljø, dog senest hvert tredje år.

Stk. 5. En arbejdspladsvurdering skal forefindes i virksomheden og være til rådighed for virksomhedsledere, arbejdsledere, øvrige ansatte og Arbejdstilsynet.

Stk. 6. En arbejdspladsvurdering skal ikke sendes til eller godkendes af Arbejdstilsynet, medmindre der er fastsat særlige regler herom i henhold til arbejdsmiljøloven.

Arbejdstilsynet bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 om arbejde med stoffer og materialer

§ 21. Hvor der beskæftiges ansatte ved arbejdede med stoffer og materialer, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed i henhold til § 2, stk. 2, nummer 1-4, og bilag III og IV, skal der for hvert enkelt stof eller materiale udarbejdes en brugsanvisning med følgende oplysninger, såfremt det er teknisk og fagligt muligt:

- 1) identifikation af stoffet/materialet,

herunder oplysning om handelsnavn samt et eventuelt produktregistreringsnummer (PR-nr.) tildelt af Arbejdstilsynet. For så vidt angår stoffer og materialer, der skal mærkes, angives den producent, leverandør eller importør, der er anført på etiketten,

- 2) sammensætning/oplysning om indholdsstoffer,

herunder de stoffer og materialer, der er klassificeringspligtige efter Miljø- og Energiministeriets regler, samt oplysninger om indholdsstoffer i form af organiske opløsningsmidler,

- 3) fareidentifikation,

- 4) førstehjælpsforanstaltninger,

- 5) brandbekæmpelse,

herunder oplysninger om forholdsregler ved brand,

- 6) forholdsregler over for udslip ved uheld,

herunder oplysninger om forholdsregler ved spild på virksomheden,

- 7) håndtering og opbevaring,

herunder oplysninger om sikkerhedsforskrifter ved oplagring på virksomheden,

- 8) eksponeringskontrol/personlige værnemidler,

herunder oplysninger om forholdsregler ved udsættelse for stoffet eller materialet, og om brug af personlige værnemidler samt eventuelt forbud mod enegang,

- 9) fysisk-kemiske egenskaber,

- 10) stabilitet og reaktivitet,

herunder oplysninger om egenskaber ved opvarmning og brand,

- 11) toksikologiske oplysninger (sundhedsfarlige egenskaber),

herunder oplysninger om evt. symptomer ved indtagelse eller optagelse i organismen,

12) miljøoplysninger, jf. stk. 5,

13) bortskaffelse,

herunder oplysninger om forholdsregler ved bortskaffelse,

14) transportoplysninger,

15) oplysninger om regulering,

herunder oplysninger om fx anvendelsesbegrænsninger, krav om særlig uddannelse, særlige krav til alder m.v., og

16) andre oplysninger,

herunder anvendelsesområder på virksomheden.

Stk. 2. Brugsanvisningen skal i fornødent omfang ajourføres.

Stk. 3. Brugsanvisninger skal opbevares tilgængeligt for de ansatte.

Stk. 4. De ansatte, der er beskæftiget med stoffet eller materialet, skal vejledes i brugen heraf og have brugsanvisningen udleveret med effektiv instruktion.

Stk. 5. Arbejdsgiveren skal sikre, at de ansatte har adgang til brugsanvisninger fra leverandører; i givet fald skal arbejdsgiveren indhente denne brugsanvisning fra leverandøren.

Stk. 6. Derudover skal sikkerhedsorganisationen underrettes om relevante grænseværdier for de farlige stoffer og materialer. I virksomheder, hvor der ikke skal oprettes sikkerhedsorganisation, skal de ansatte på tilsvarende måde underrettes.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 302 af 13. maj 1993 om arbejde med kodenummererede produkter

§ 13. Ved arbejde med produkterne skal der mindst træffes de sikkerhedsforanstaltninger, der er angivet i bilagene til denne bekendtgørelse.

Stk. 2. I forbindelse med klargøring og afslutning af arbejdet, skal der mindst træffes de sikkerhedsforanstaltninger, der er angivet i bekendtgørelsens bilag, til imødegåelse af sundhedsfare fra støv- og afbrændingsprodukter.

Bilag 7

Industriel overfladebehandling

Bilag 7

Industriel overfladebehandling

7.1. Bilagets område.

a. Påføring af maling og lak på emner på faste arbejdspladser, ved processer som fx sprøjtepåføring,

valsepåføring,

dypning,

tæppepåføring (tæppelakering).

Overfladebehandling i anlæg som sprøjtekabiner herunder kombikabiner, sprøjtebokse og lukkede anlæg.

Arbejde med produkter på skibe, skibselementer, store konstruktioner og dele dertil, der udføres på værfter hører under bilag 3 (skibe m.v.).

Arbejde med produkter på emner, som på grund af vægt, form eller størrelse ikke kan placeres i sprøjteboks, sprøjtekabine eller lukkede anlæg hører under bilag 4 (konstruktioner).

b. Arbejdsoperationer og processer i forbindelse med arbejde omfattet af 7.1.a., hvor dampe og støv afgives til luften, fx

klargøring af emner,

for- og efterbehandling af emner,

rengøring af udstyr,

blanding af farver m.v.,

håndtering af emner til tørring eller afkøling,

tørring eller afdunstning af overfladebehandlede emner.

7.2. Definitioner.

7.2.1. Lukket anlæg.

Et anlæg, hvor operatøren er placeret udenfor anlægget og ved selve påføringen ikke kommer i kontakt med produktet og afdampninger fra produktet (fx fuldautomatiske anlæg).

7.2.2. Sprøjteboks.

Skab udført med åben forside og med vægge, loft (og eventuelt bund) af ubrændbare materialer, og hvori der foretages sprøjtemaling.

7.2.3. Sprøjtekabine.

Lukket rum udført med vægge, loft (og eventuelt bund) af ubrændbare materialer, og hvori der foretages sprøjtemaling eller lakering.

7.3. Sikkerhedsforanstaltninger.

7.3.1. Ventilation.

Overfladebehandling omfattet af 7.1.a. skal ske i lukket anlæg, sprøjteboks eller sprøjtekabine.

Nye sprøjtebokse til manuel vådmaling og nye sprøjtekabiner til manuel vådmaling skal opfylde kravene nævnt i skema VII.1.a. og skema VII.2.a.

Eksisterende sprøjtebokse til manuel vådmaling og eksisterende sprøjtekabiner til manuel vådmaling skal opfylde kravene nævnt i skema VII.1.b. og skema VII.2.b.

Overfladebehandlingen må ikke kunne foregå, uden at ventilationen er i drift.

Afdampning og tørring af overfladebehandlede emner skal ske i lukket anlæg, sprøjteboks, sprøjtekabine eller i særligt indrettede rum udstyret med mekanisk ventilation, se også skema VII.7.

Ved blandebord og lignende skal der være effektiv mekanisk udsugning.

For- og efterbehandling samt klargøring af emner, der medfører luftforurening eller risiko for sundhedsfarlige arbejdsoperationer, skal ske i lukket anlæg, sprøjteboks, sprøjtekabine eller i særlige rum udstyret med tilstrækkelig mekanisk ventilation.

7.3.1.1. Alarm.

Ventilationsanlæg skal være forsynet med en kontrolanordning, der angiver utilstrækkelig funktion.

Ventilationsanlæg skal være forsynet med alarmanordning, der reagerer med et lys- eller lydsignal ved nedsat effektivitet, fejlagtig funktion og driftsstop.

7.3.1.2. Vedligeholdelse af ventilationsanlæg.

Ventilationsanlæg skal holdes i funktionsdygtig stand, herunder holdes forsvarligt rene og jævnligt kontrolleres.

7.3.1.3. Brugsanvisning for ventilationsanlæg.

Der skal forefindes brugsanvisning for ventilationsanlæg omfattet af dette bilag.

Anlæggets brugsanvisning skal være tilgængelig for operatøren. Brugsanvisningen skal være skrevet på dansk og, hvis sikkerhedshensyn gør det nødvendigt også på et andet sprog.

7.3.2 Personlige værnemidler m.v.

Skema VII.3, VII.4, VII.5, VII.6 og VII.7 angiver, hvilke personlige værnemidler der skal anvendes ved det enkelte arbejde. De personlige værnemidler sammensættes af de værnemidler, der er angivet både for tallet før bindestregen og tallet efter bindestregen i kodenummeret.

Vedrørende principperne for sammensætning af de personlige værnemidler henvises til bilag 2, afsnit 2.3.1, »Personlige værnemidler m.v.«.

Forlængelse af efterkommelsesfrist på grund af udstationerede medarbejdere

Virksomheden havde fået ca. 12 ugers frist til at efterkomme et påbud om at gennemføre arbejdspladsvurdering.

Virksomheden søgte om at få fristen forlænget i yderligere ca. 5 uger, fordi det var ikke muligt at få returneret spørgeskemaer fra udstationerede medarbejdere før.

Hverken Arbejdstilsynet eller de ansatte havde bemærkninger til ansøgningen.

Fristen blev forlænget efter virksomhedens ønske (5900132-05).

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005

...

Kapitel 13 Arbejdstilsynet

...

§ 77. Arbejdstilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, bringes i orden straks eller inden en frist.

Stk. 2. Skønner Arbejdstilsynet det nødvendigt for at afværge en overhængende, betydelig fare for de ansattes eller andres sikkerhed eller sundhed, kan det påbyde, at faren straks imødegås, herunder

- 1) at de tilstedeværende øjeblikkelig fjerner sig fra farezonen,
- 2) at brugen af en maskine, en maskindel, en beholder, en præfabrikeret konstruktion, et apparat, et redskab, et andet teknisk hjælpemiddel eller et stof eller et materiale standses, eller
- 3) at arbejde i øvrigt standses.

Stk. 3. ...

Nævnets kompetence

Arbejdstilsynet beslutning om at henlægge en sag

Arbejdstilsynet besluttede at henlægge en sag om leverandørmangler ved lysgitrene i en elevator. Sagen blev henlagt, fordi lysgitrene var leveret over 5 år før og en evt. leverandørsag kunne dermed ikke forventes at blive gennemført strafferetligt ved domstolene.

Arbejdstilsynet bemærkede, at fremtidige henvendelser i sagen ville blive rettet til elevatorernes ejere/brugere, da tilsynet fortsat vurderede, at lysgitrene var behæftet med fejl.

Ejeren var stærkt utilfreds med, at Arbejdstilsynet ikke havde formået at træffe en afgørelse inden problemet med forældelse opstod. Ejeren forlangte, at Arbejdstilsynet forfulgte sagen mod leverandøren, således at ejeren blev holdt skadesløs.

Arbejdstilsynets direktør besvarede henvendelsen og afslog at genoptage sagen, bl.a. fordi leverandøren ikke længere eksisterede. Ejeren klagede til Arbejds miljøklagenævnet.

Arbejds miljøklagenævnet fandt, at Arbejdstilsynets besvarelse ikke var en afgørelse i henhold til arbejdsmiljølovens regler. Arbejds miljøklagenævnet havde derfor ikke kompetence til at behandle klagen.

Arbejds miljøklagenævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynets brev var en administrativ beslutning som tilsynet havde truffet i forbindelse med selve behandlingen af sagen.

Arbejds miljøklagenævnet videresendte klagen til behandling i Beskæftigelsesministeriet (5900004-05).

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999 med de ændringer der følger af lov nr. 331 af 16. maj 2001

§ 69. Arbejdsministeren er øverste administrative myndighed vedrørende arbejdsmiljøspørgsmål.

Klageadgang

§ 81. Klage over en afgørelse truffet af Arbejdstilsynet i henhold til denne lov, jf. dog stk. 6, kan indbringes for Arbejds miljøklagenævnet inden fire uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende.

...

Virksomhedens vilje og evne til at løse et arbejdsmiljøproblem

Arbejdstilsynet havde truffet en afgørelse om at de tiltag, som var skitseret i en arbejdspladsvurdering ikke var tilstrækkelige til at løse virksomhedens arbejdsmiljøproblem.

Såfremt virksomheden ikke iværksatte foranstaltninger, der kunne imødekomme problemet, ville Arbejdstilsynet give påbud om problemet samt påbud om, at virksomheden skulle bruge autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at løse problemet.

Arbejdstilsynet havde oplyst, at virksomheden kunne klage til Arbejdsmiljøklagenævnet.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at nævnet ikke havde kompetence til at behandle klagen. Der var tale om en administrativ beslutning som et led i sagsbehandlingen, ikke en afgørelse efter arbejdsmiljøloven.

Nævnet henviser til arbejdsmiljølovens § 81, stk. 1. Efter denne bestemmelse kan nævnet behandle klager over Arbejdstilsynets afgørelser efter arbejdsmiljøloven.

Nævnet sendt klagen til Arbejdstilsynets direktør med henvisning til, at sagen kunne indbringes for Beskæftigelsesministeriet (5900087-05).

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005

Kapitel 13 Arbejdstilsynet

§ 69. Beskæftigelsesministeren er øverste administrative myndighed vedrørende arbejdsmiljøspørgsmål.

§ 70. Arbejdstilsynet er et direktorat under Beskæftigelsesministeriet og består af en central afdeling samt et antal lokale afdelinger. Direktøren for Arbejdstilsynet fastlægger opgavernes fordeling mellem afdelingerne.

...

§ 77. Arbejdstilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, bringes i orden straks eller inden en frist.

Stk. 2. ...

Kapitel 14 Klageadgang

§ 81. Klage over en afgørelse truffet af Arbejdstilsynet i henhold til denne lov, jf. dog stk. 6, kan indbringes for Arbejds miljøklagenævnet inden fire uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende.

Stk. 2. ...

Fristoverskridelse

Løbende kontakt mellem virksomheden og Arbejdstilsynet efter afgørelsen

Klagen var modtaget ca. 3 måneder efter sidste frist for rettidig klage.

Der havde løbende været kontakt mellem virksomheden og Arbejdstilsynet og Arbejdstilsynet havde to gang stillet virksomheden i udsigt, at klagen var modtaget rettidig og ville blive behandlet.

Arbejdsmiljøklagenævnet besluttede at behandle virksomhedens klage, fordi der havde været løbende kontakt med Arbejdstilsynet, og fordi Arbejdstilsynet havde givet udtryk for, at virksomhedens klage ville blive realitetsbehandlet. Virksomheden kunne med rimelig grund gå ud fra, at klagen var modtaget rettidig (5900003-05).

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999, med de ændringer der følger af lov nr. 331 af 16. maj 2001, samt lov nr. 425 af 9. juni 2004.

§ 81. Klage over en afgørelse truffet af Arbejdstilsynet i henhold til denne lov, jf. dog stk. 6, kan indbringes for Arbejdsmiljøklagenævnet inden fire uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende.

...

Stk. 4. Når særlige grunde taler derfor, kan Arbejdsmiljøklagenævnet behandle en klage og tillægge denne opsættende virkning, selv om klagen ikke er fremkommet rettidigt.

...

§ 81 a.

...

Stk. 6. Formanden eller dennes stedfortræder kan træffe afgørelse på nævnets vegne i følgende sager:

...

3)

Afgørelser i henhold til § 81, stk. 4, om behandling af en for sent indgivet klage.

...

Stk. 11. Arbejdsmiljøklagenævnets forretningsorden fastsættes af beskæftigelsesministeren.

Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 825 af 13. november 1998 om forretningsorden for Arbejdsmiljøklagenævnet.

...

§ 3. Fristen for at indgive klage efter § 1, stk. 1, er fire uger, efter at afgørelsen er meddelt den pågældende.

Stk. 2. Selvom en klage ikke er fremkommet rettidigt, kan Arbejds miljøklagenævnet, jf. § 13, stk. 1, nr. 3, behandle en klage og tillægge denne opsættende virkning, når særlige grunde taler derfor.

...

§ 13. Formanden eller dennes stedfortræder kan træffe afgørelse på nævnets vegne i følgende sager:

Klager som alene vedrører fristen for efterkommelse af påbud efter arbejdsmiljølovens § 77, stk. 1.

Afgørelser om at fratage klage opsættende virkning, jf. § 5, stk. 1.

Afgørelser om behandling af for sent indgivet klage, jf. § 3, stk. 2.

Stk. 2. De enkelte medlemmer af nævnet kan, efter at være blevet orienteret om sagen, jf. § 6, nr. 1, inden for en frist af én uge anmode om, at en sag bliver behandlet og afgjort af nævnet.

Rette adressat for afgørelsen

Arbejdstilsynets afgørelse var sendt til den offentlige myndighed og den adresse, der var angivet som den juridiske enhed i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens register (CVR). Påbudet drejede sig om en underafdeling på en anden adresse.

Da klagen blev modtaget, var fristen for rettidig klage overskredet.

Klagen kom fra underafdelingen, hvor lederen oplyste, at han var ansvarlig for den daglige sikkerhed og sundhed. Lederen af underafdelingen mente, at afgørelsen var sendt til den forkerte adresse, og at klagefristen derfor først kunne regnes fra det tidspunkt, hvor afgørelsen var kommet frem til hans afdeling.

Arbejds miljøklagenævnet afviste at behandle klagen, fordi klagen var modtaget for sent, og fordi der ikke var en særlig grund til at se bort fra overskridelse af fristen.

Nævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynets afgørelse var sendt til den myndighed og den adresse, som var angivet i CVR som er den juridiske enhed, og at afgørelsen måtte antages at være kommet frem 2 dage efter datoen på afgørelsen (5900024-05).

Regler

Arbejds miljøloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999 med de ændringer, der følger af lov nr. 331 af 16. maj 2001.

...

Kapitel 14

Klageadgang

§ 81. Klage over en afgørelse truffet af Arbejdstilsynet i henhold til denne lov, jf. dog stk. 6, kan indbringes for Arbejds miljøklagenævnet inden fire uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende.

Stk. 2. Klagen sendes til Arbejdstilsynet. Hvis Arbejdstilsynet fastholder afgørelsen, videresendes klagen til behandling i Arbejds miljøklagenævnet.

Stk. 3. Rettidig klage har opsættende virkning, indtil Arbejds miljøklagenævnets afgørelse foreligger, eller nævnet bestemmer andet. Klager over afgørelser om forhold efter § 77, stk. 1, som skal bringes i orden straks, samt afgørelser efter § 77, stk. 2 og 3, har ikke opsættende virkning.

Stk. 4. Når særlige grunde taler derfor, kan Arbejds miljøklagenævnet behandle en klage og tillægge denne opsættende virkning, selv om klagen ikke er fremkommet rettidigt.

Stk. 5. Afgørelser truffet af Arbejds miljøklagenævnet kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 6. ...

Fakta om Arbejdsmiljøklagenævnet

Formål og kompetence

Arbejdsmiljøklagenævnet er sidste administrative klageinstans i klager over afgørelser truffet af Arbejdstilsynet i henhold til arbejdsmiljølovgivningen.

Nævnets kompetence omfatter de forvaltningsretlige spørgsmål som måtte knytte sig til de indbragte afgørelser.

Klager, der udelukkende angår spørgsmål i relation til Arbejdstilsynets sagsbehandling skal derimod indbringes for beskæftigelsesministeren. Det samme gælder for klager over Arbejdstilsynets administration og myndighedsudøvelse. Responderende og vejledende virksomhed falder tillige uden for Arbejdsmiljøklagenævnets kompetence.

Nævnet er øverste administrative klageinstans og nævnets afgørelser kan derfor ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Afgørelserne kan dog indbringes for Folketingets Ombudsmand eller ved civile søgsmål ved domstolene.

Sagsbehandling og afgørelse

I forbindelse med sagsbehandlingen anvender Arbejdsmiljøklagenævnet de materielle regler, der gælder for arbejdsmiljøområdet. Herudover gælder forvaltningsloven også for nævnets virksomhed. I forbindelse med behandlingen og oplysningen af en sag anvendes således forvaltningsretlige regler og grundsætninger. Med hensyn til sagens oplysning gælder officialprincippet, og parterne inddrages i sagsforberedelsen gennem partshøring.

Afgørelser træffes som udgangspunkt i møder med deltagelse af nævnets medlemmer. Nævnsmøderne afholdes som hovedregel 1 gang om måneden. I sager, der alene vedrører efterkommelsesfrist, opsættende virkning eller for sent indgivne klager, har nævnets formand dog kompetence til at træffe afgørelse på nævnets vegne, medmindre et eller flere af nævnets medlemmer begærer sagen mødebehandlet. Efter en skriftlig høring af nævnet kan formanden eller dennes stedfortræder træffe afgørelse på nævnets vegne i sager, hvor der er en fast praksis, eller som i øvrigt ikke giver anledning til tvivl.

Der foretages en fuldstændig efterprøvelse af såvel rets- som skønsspørgsmål, herunder hjemmelsspørgsmål. Nævnets afgørelser skal være ledsaget af en begrundelse.

Afgørelser af principiel betydning offentliggøres udover i årsberetningen i nævnets nyhedsbreve og i Retsinformation.

Klagefrister og opsættende virkning

Klager over Arbejdstilsynets afgørelser efter arbejdsmiljøloven skal indbringes for Arbejdsmiljøklagenævnet inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende.

Klagen skal sendes til Arbejdstilsynet, som vurderer sagen på ny. Hvis Arbejdstilsynet helt eller delvist fastholder sin afgørelse, videresendes klagen til Arbejds miljøklagenævnet.

Arbejds miljøklagenævnet anser en klage for rettidig, hvis den er poststempelt senest 2 hverdage + 4 uger efter datoen for afsendelsen af Arbejdstilsynets afgørelse.

For sent indkomne klager vil som udgangspunkt blive afvist. Foreligger der særlige grunde, kan nævnet dog beslutte at behandle en klage, selv om klagen ikke er fremkommet rettidigt.

Klage til Arbejds miljøklagenævnet har som udgangspunkt opsættende virkning, indtil Arbejds miljøklagenævnets afgørelse foreligger.

Klage har dog ikke opsættende virkning ved påbud, hvorefter forholdene straks skal bringes i orden ("strakspåbud"), påbud, hvorefter faren straks skal imødegås, herunder at arbejdet skal standses ("forbud") samt påbud til leverandører om at levering eller markedsføring skal standses eller det pågældende produkt tilbageholdes.

Herudover kan Arbejds miljøklagenævnet beslutte at fratage en klage opsættende virkning, fx under henvisning til forholdenes uforsvarlighed.

Information om nævnet

Arbejds miljøklagenævnets nyhedsbrev, "Afgørelser fra Arbejds miljøklagenævnet", udkommer ca. 1 gang i kvartalet. Nævnets nyhedsbreve bliver udsendt til en lang række abonnenter og kan rekvireres hos sekretariatet. Herudover er nyhedsbreve tilgængelige på Arbejds miljøklagenævnets hjemmeside www.ama.dk, hvor diverse yderligere information vedrørende nævnet også kan findes.

Medlemmer

Arbejds miljøklagenævnet havde den 31. december 2005 følgende sammensætning:

Formandskab:

Formand Lisbet Jensen.

Stedfortræder Alice Bagger.

Beskikkede medlemmer og stedfortrædere:

3 medlemmer er udpeget af Landsorganisationen i Danmark:

Konsulent Erik Nygaard, Forbundet af Offentligt Ansatte.

Sekretariatsleder Palle Larsen, Faglig Fælles Forbund.

Konsulent Jan Toft Rasmussen, Dansk Metalarbejderforbund.

Suppleanter:

Konsulent Bjarne Petersen, Handels- og Kontorforbundet i Danmark.

Faglig medarbejder Kjeld Sørensen, Forbundet Træ-Industri-Byg i Danmark.

Konsulent Niels Sørensen, Landsorganisationen i Danmark.

1 medlem er udpeget af Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd:

Arbejdsmiljøkonsulent Per Baunsgaard, BUPL – Forbundet for Pædagoger og Klubfolk.

Suppleant:

Arbejdsmiljøkonsulent Niels Bang Hansen, BUPL – Forbundet for Pædagoger og Klubfolk.

1 medlem er udpeget af Akademikernes Centralorganisation:

Konsulent Liselotte Jespersen, Dansk Magisterforening.

Suppleant:

Chefkonsulent Karen Skytte, Akademikernes Centralorganisation.

1 medlem er udpeget af Dansk Arbejdsgiverforening:

Chefkonsulent Torben A. Sørensen, Dansk Arbejdsgiverforening.

Suppleant:

Advokat Thomas Rønnow, Dansk Arbejdsgiverforening.

1 medlem er udpeget af Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger og Landbrugsraadet i Fællesskab:

Advokat Hanne Lindberg Greisen, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger og Landbrugsraadet i Fællesskab.

Suppleant:

Fuldmægtig Carsten Jensen, De danske Landboforeninger.

1 medlem er udpeget af Finanssektorens Arbejdsgiverforening:

Advokat Merete Preisler, Finanssektorens Arbejdsgiverforening.

Suppleant:

Konsulent Hans Jørgen Steffensen, Finanssektorens Arbejdsgiverforening.

1 medlem er udpeget af Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen i Danmark, Københavns og Frederiksberg Kommuner samt Finansministeriet i fællesskab:

Chefkonsulent Preben Meier Pedersen, Kommunernes Landsforening.

Suppleanter:

Fuldmægtig Anne Rosendal, Personalestyrelsen.

Konsulent Malene Vestergaard Sørensen, Amtsrådsforeningen.

1 medlem er udpeget af Ledernes Hovedorganisation:

Kontorchef Lars Andersen, Ledernes Hovedorganisation.

Suppleant:

Arbejdsmiljøkonsulent Signe Tønnesen Bergmann, Ledernes Hovedorganisation.

1 medlem er udpeget af Justitsministeriet:

Fuldmægtig Rikke Freil Laulund, Justitsministeriet.

Suppleant:

Fuldmægtig Louise Vadheim Mortensen, Justitsministeriet.

1 medlem er udpeget af Danmarks Tekniske Universitet:

Professor Per Langaa Jensen, Danmarks Tekniske Universitet.

Suppleant:

Lektor Ole Broberg, Danmarks Tekniske Universitet.

1 medlem er udpeget af Indenrigs- og Sundhedsministeriet:

Overlæge Lilli Kirkeskov Jensen, Arbejdsmedicinsk afd. i Skive.

Suppleant:

1. reservelæge Anette Kærgaard, Arbejdsmedicinsk Klinik i Herning.

Personale

Sekretariatsbetjeningen af Arbejdsmiljøklagenævnet blev pr. 31. december 2005 varetaget af følgende:

Formand og daglig leder af sekretariatet cand.jur. Lisbet Jensen

Stedfortræder chefkonsulent cand.jur. Alice Bagger

Specialkonsulent cand.jur. Linda Chas Madsen

Fuldmægtig cand.jur. Lene Mathiesen

Fuldmægtig cand.jur. Jan Timmermann Pedersen

Fuldmægtig cand.jur. Lise Peltola

Kt.fuldmægtig Nina Steenberg

Overassistent Lene Lahn

Statistik

Tallene er ikke valide, jfr. Forordet.

Tabel 1. Antal afgørelser og omgørelsesprocent fordelt på sagsområde

Tabel 1: Antal sager og omgørelsesprocent fordelt på sagsområde

Sagsområde	Antal afgørelser	Ændrede afgørelser	Omgørelsesprocent
Sikkerhedsarbejde	4	1	25%
Bedriftssundhedstjeneste	15	0	0%
Arbejds miljø	13	2	15%
Arbejdets udførelse	16	4	25%
Arbejdsstedets indretning	31	2	6%
Tekniske hjælpemidler	15	4	27%
Stoffer og materialer	4	1	25%
Unge under 18 år	0		
Forvaltningsret	3	0	0%
Efterkommelsesfrist	11	3	27%
Klageberettigelse	0		
Hviletid	0		
Opsættende virkning	0		
Sanktionsvalg	0		
Diverse*	7	0	0%
Total	119	17	14%
Klagefrist	14		
Nævnets kompetence	2		
Total	135		

* Sagerne er blevet behandlet af Arbejdsmarkedets Ankenævn

Bemærkninger til tabel 1: Tallene viser, at nævnets afgørelser fortrinsvist har angået arbejdsstedets indretning. De øvrige klagesager har mest været koncentreret om arbejdets udførelse, bedriftssundhedstjeneste, herunder autoriseret rådgiver, tekniske hjælpemidler samt klagefrist.

Omgørelsesprocenten for afgørelser var i 2005 14%.

Omgørelsesprocenten er udtryk for den procentvise andel af afgørelserne, hvor nævnet helt eller delvist har ændret Arbejdstilsynets afgørelse. I omgørelsesprocenten er også medregnet nævnets afgørelser om at hjemvise en sag til fornyet behandling i Arbejdstilsynet. Spørgsmål om overskridelse af klagefrist og nævnets kompetence forelægges nævnet, uden at der foreligger en afgørelse herom fra Arbejdstilsynet. Derfor er der ikke udregnet en omgørelsesprocent for disse sager.

Tabel 2. Antal oprettede sager fordelt på sagstype

Tabel 2: Antal oprettede sager fordelt på sagstype

Sagstype	Antal oprettede sager
Klagesager	178
Genoptagelsessager	7
Ombudsmandssager	0
Total	185

Bemærkninger til tabel 2: Tallene viser, at der blev oprettet 185 sager i 2005, og at 178 heraf var klagesager. Tallene er ikke udtryk for det samlede antal indgivne klager over Arbejdstilsynets afgørelser. Klager skal indsendes til Arbejdstilsynet, som revurderer sagen og kan beslutte at give klager ret. Hvis Arbejdstilsynet fastholder sin afgørelse, bliver sagen sendt til nævnet. Det er derfor alene de sager, hvor Arbejdstilsynet fastholder sin afgørelse, der bliver registreret i nævnet.

Tabel 3. Antal afgørelser fordelt på afgørelsesform

Tabel 3: Antal afgørelser fordelt på afgørelsesform

Afgørelsesform	Antal afgørelser
Afgørelser på nævnsmøde	122
Formandsafgørelser	6
Total**	128

** Her er de afgørelser, som Arbejdsmarkedets Ankenævn traf afgørelse i trukket ud.

Bemærkninger til tabel 3: Tallene viser, at 122 af de i alt 128 afgørelser i 2005 er blevet truffet på nævnsmøde med deltagelse af nævnsmedlemmerne. 4,5% af afgørelserne er blevet truffet efter den særlige formandskompetence. Formanden er tillagt kompetence til at træffe afgørelse på nævnets vegne i sager om efterkommelsesfrist, klagefrist og opsættende virkning, medmindre ét eller flere nævnsmedlemmer ønsker, at sagen bliver mødebehandlet. Endvidere har formanden kompetence til at træffe afgørelse efter skriftlig høring af nævnet i sager, hvor der er en fast praksis.

Tabel 4. Antal afsluttede sager fordelt på afslutningsform

Tabel 4: Antal afgørelser fordelt på afgørelsesform

Afgørelsesform	Antal sager
Afgørelser	128
Klage trukket/bortfaldet o.l.	8
Total	136

Bemærkninger til tabel 4: Tallene viser, at der er truffet afgørelse i 89,7% af de i alt 136 afsluttede sager. 5,9 % af sagerne er afsluttet på grund af, at klager har trukket klagen tilbage, eller at sagen er bortfaldet af andre grunde.

Tabel 5. Gennemsnitlig sagsbehandlingstid for afsluttede sager

Tabel 5: Gennemsnitlig sagsbehandlingstid

Afslutningsform	Antal dage
Afgørelse på nævnsmøde	
Formandsafgørelse	
Klage trukket/bortfaldet o.l.	
Total	

Sagsbehandlingstiden har ikke kunnet opgøres.

Emneregister 2000-2005

(Tallene i parentes henviser til årsberetningen for det pågældende år og sidetal. For så vidt angår ældre sager henvises til tidligere årsberetninger, som kan findes på Arbejds miljøklagenævnets hjemmeside www.ama.dk under publikationer.)

Sikkerhedsarbejde

Dispensation fra reglerne om sikkerhedsorganisation

2000-10-0067. Arbejds miljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets afslag på ansøgning om dispensation, men fandt i modsætning til Arbejdstilsynet, at der i reglerne var hjemmel til at meddele dispensation. (2001.40)

2002-10-0037. Arbejds miljøklagenævnet fandt, at det arbejde klienterne på et forsorghjem udførte var omfattet af arbejdsmiljølovens bestemmelser om organisering af sikkerhedsarbejde, men at der kunne gøres dispensation fra bestemmelserne. (2002.24)

2004-10-0010. Arbejds miljøklagenævnet fastholdt afslag på dispensation fra reglerne om antallet af sikkerhedsgrupper uanset sikkerhedsudvalgets enighed i ansøgningen. (2004.15)

Ophævelse af påbud om at sikkerhedsorganisation skulle udvides

2003-10-0028. Arbejds miljøklagenævnet ophævede Arbejdstilsynets påbud om, at en eksisterende sikkerhedsorganisation skulle udvides med en eller flere sikkerhedsgrupper. (2003.16)

Etablering af sikkerhedsorganisation

2000-10-0085. Arbejds miljøklagenævnet ophævede tilsynets afgørelse om, at en restaurant skulle oprette en sikkerhedsorganisation. (2001.38)

2000-10-0091. Arbejds miljøklagenævnet fastholdt tilsynets afgørelse om, at en restaurant skulle oprette en sikkerhedsorganisation. (2001.36)

2002-10-0036. En virksomhed klagede over et påbud om etablering af sikkerhedsorganisation, idet ingen af de ansatte på virksomheden ønskede at blive valgt til sikkerhedsrepræsentant. (2002.20)

5900037-05. Arbejds miljøklagenævnet fandt, at institutionen skulle oprette selvstændigt sikkerhedsorganisation, fordi det foreliggende materiale fra institutionen ikke var en aftale, der var underskrevet af ledelse og medarbejdere ved institutionen, og fordi materialet ikke indeholdt de elementer, der var beskrevet i bekendtgørelsens § 38, stk. 4. (2005.10)

Sikkerhedsudvalgsformands kompetence

2001-10-0067. Arbejds miljøklagenævnet fastslog, at der skulle være overensstemmelse mellem arbejdsgiveren og dennes repræsentant i sikkerhedsudvalget, idet sikkerhedsudvalget ellers ikke ville kunne fungere som forudsat i lovgivningen (2001.30)

Uddannelse af sikkerhedsrepræsentant

2004-10-0111. Arbejds miljøklagenævnet fandt, at sikkerhedsrepræsentanten skulle gennemføre arbejdsmiljøuddannelsen, fordi sikkerhedsrepræsentanten havde gennemført uddannelse før 1. april 1991 (2005.8)

Samarbejde

5900012-05. Flere arbejdsgivere lod udføre arbejde på samme arbejdsplads og virksomhederne skulle derfor samarbejde om sikkerhedsarbejdet. (2005.110)

Arbejdspladsvurdering

Formelle krav

2000-10-0094. Arbejds miljøklagenævnet fastholdt tilsynets afgørelse om, at en restaurant skulle lave en skriftlig arbejdspladsvurdering (APV). Nævnet forlængede dog efterkommelsesfristen med 1 måned.(2001.42)

5900046-05. Arbejds miljøklagenævnet ophævede påbud om arbejdspladsvurdering, fordi den eksisterende arbejdspladsvurdering opfylder de formelle krav (2005.18)

Hvad skal arbejdspladsvurderingen omfatte

2004-10-0111. Arbejds miljøklagenævnet fandt, at virksomheden skulle udarbejde arbejdspladsvurdering for hele virksomheden, og ikke alene for nogle ansatte på en byggeplads. (2005.15)

5900051-05. Arbejds miljøklagenævnet fandt, virksomheden skulle gennemføre arbejdspladsvurdering for alle ansatte på hele arbejdspladsens arbejdsområde, herunder ansatte, der også arbejdede i udlandet. (2005.19)

Bedriftssundhedstjeneste

Gebyr for kontrolbesøg i bedriftssundhedstjeneste (BST)

2000-10-0125. Arbejds miljøklagenævnet ophævede en afgørelse fra Arbejdstilsynet om, at Dansk Akkrediterings (DANAK) afgørelse om pålæggelse af gebyr i forbindelse med kontrolbesøg i en BST skulle fastholdes.(2001.42)

Dispensationsansøgning for deltagelse i introduktionskurset

2002-10-0040. Arbejds miljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse om at der ikke skulle gives dispensation for reglerne om deltagelse i introduktionsuddannelsen. (2002.30)

2002-10-0090. Arbejds miljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse om afslag på dispensation om undtagelse fra kravet om obligatorisk introduktionsuddannelse for en medarbejder ansat hos en BST. (2003.20)

2002-10-0090. Arbejds miljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse om, at en virksomhed ikke kunne få dispensation fra kravet om obligatorisk introduktionsuddannelse. (2002.26)

Tilbagekaldelse af godkendelse af en BST-medarbejders kvalifikationer.

2002-10-0058. Arbejdstilsynet opretholdt DANAKs afgørelse, selvom BST'en gjorde gældende, at DANAK tidligere havde godkendt kvalifikationer hos den person, DANAK nu fandt ukvalificeret. Klagenævnet fandt, at hensynet til BST'ens berettigede forventning om en godkendelse, gjorde at godkendelsen uden vilkår alligevel skulle opretholdes. (2002.34)

Tilslutning eller etablering af BST

2003-10-0029. Arbejds miljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud om, at virksomheden skulle tilslutte sig eller etablere BST for samtlige ansatte. (2003.24)

5900025-05. Arbejds miljøklagenævnet fastholdt, at virksomheden på baggrund af branchekoden var omfattet af kravet om etablering af bedriftssundhedstjeneste for alle ansatte. (2005.22)

Dispensation fra fristen til aflevering af regnskab

2004-10-0116. Arbejds miljøklagenævnet forlængede den 2-årige frist for aflevering af endeligt regnskab for statstilskud til oprettelse af BST. (2004.17)

Autoriseret arbejdsmiljørådgiver

Problempåbud

5900031-05. Arbejdsmiljøklagenævnet var enig med Arbejdstilsynet i, at virksomheden skulle bruge en autoriseret rådgiver til løsning af påbudet om reetablering af lågekontakter på CNC styrede bearbejdningscentre og maskiner.(2005.26)

Periodepåbud

5900100-05. Arbejdsmiljøklagenævnet lagde vægt på, at betingelserne for at påbyde brug af autoriseret rådgiver var opfyldt, fordi virksomheden dels har fået påbud som følge af mangelfuld egen arbejdsmiljøindsats dels har fået påbud som følge af materielle overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen. (2005.30)

Tidsfrist

5900031-05. Arbejdsmiljøklagenævnet fastslog, at fristen for tilbagemelding om indgåelse af en aftale med en autoriseret rådgiver skulle følge fristen for tilbagemelding om efterkommelsen af strakspåbudet. (2005.26)

Arbejdets udførelse

Ensidigt gentaget arbejde på slagteri

2000-10-0114-0116. Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse om, at effektiviteten skulle nedsættes på udbeningsafdelinger, eventuelt gennem nedsættelse af akkordnormer eller arbejdstid med udskæring.(2001.46)

Hjælpe midler skulle bruges ved løft

2000-10-0090. Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt påbud om anvendelse af hjælpemidler ved udbringning af hårde hvidevarer.(2001.48)

Uhensigtsmæssige arbejdsstillinger og fysiske belastninger

2000-10-0108. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte et påbud om, at en virksomhed skulle træffe effektive foranstaltninger imod, at de ansatte blev udsat for unødige og sundhedsskadelige belastninger.(2001.56)

2001-10-0090. Arbejdsmiljøklagenævnet traf afgørelse om at ophæve Arbejdstilsynets afgørelse om sikring mod unødige fysiske belastninger og uhensigtsmæssige arbejdsstillinger og belastninger ved arbejde med persontransport i busser. (2002.42)

2001-10-0039. Nævnet tiltrådte Arbejdstilsynets afgørelse om plejearbejde i et privat hjem.(2001.52)

2003-10-0048. Arbejds miljøklagenævnet traf afgørelse om at der på de toiletter og badeværelser, der anvendes af Plejekrævende patienter skal træffes foranstaltninger til at arbejdet med hjælp til patienternes personlige hygiejne kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. (2004.18)

2004-10-0061. Arbejds miljøklagenævnet fastholdt, at den fysiske belastning ved gulvvask skulle reduceres. Påbud om at der skulle træffes foranstaltninger for at undgå unødige belastninger og uhensigtsmæssige arbejdsstillinger ved aftørring af borde skulle ophæves. (2004.31)

Kulde og træk

2001-10-0037. Arbejds miljøklagenævnet tiltrådte et strakspåbud om foranstaltninger for at undgå sundhedsskadelig påvirkning fra kulde og træk. Nævnet fandt det op til virksomheden at vurdere, hvorledes påbudet skulle efterkommes. (2001.54)

5900018-05. Arbejds miljøklagenævnet fastslog, at generelle foranstaltninger til beskyttelse af de ansatte gik forud for personlige værnemidler. (2005.47)

Revurdering af afgørelse om brug af personlige værnemidler ved trykrenngøring

2001-10-0100. En arbejdsgiverforening anmodede under henvisning til en undersøgelse af eksponeringen for rengøringsmidler i aerosol ved trykrenngøring Arbejds miljøklagenævnet om genoptagelse af en sag. Arbejds miljøklagenævnet fandt ikke grundlag for, at tilsidesætte sin tidligere afgørelse i sagen, idet nævnet fortsat var enig med Arbejdstilsynet. (2002.36)

Støv

2002-10-0050. Arbejds miljøklagenævnet var enig med Arbejdstilsynet i, at der skulle træffes foranstaltninger, der forhindrede støvudvikling fra slaggebelægningen på virksomheden. (2002.38)

2004-10-0045. Ejeren skulle sikre, at sandblæsningshallen blev indrettet, så sand blæsningsarbejdet kunne udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Arbejdet skulle udføres i enten lukket anlæg, sprøjteboks, sprøjtekabine eller i særligt rum udstyret med tilstrækkelig mekanisk ventilation. (2005.34)

5900104-05. Virksomheden skulle straks standse arbejdet med at skære i asbestholdige bølgeeternitplader med vinkelsliber og bajonetsav, fordi de ansatte blev udsat for støv fra asbest eller asbestholdigt materiale. (2005.66)

5900102-05. Virksomheden skulle træffe effektive foranstaltninger for at sikre de ansatte mod unødige påvirkninger fra støv fra nedfald af rockwoolfibre fra loftet. (2005.73)

Støj

2002-10-0055. Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud om, at støjbelastningen ved kimning skulle nedbringes. (2002.40)

2003-10-0070. Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede påbud om nedbringelse af støjbelastning i et produktionslokale, hvor der blev håndteret og bearbejdet fisk. (2004.38)

5900007-05. Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt et påbud om, at en virksomhed skulle foretage måling af støj, selv om virksomheden mente, at den havde gjort, hvad der var muligt for at nedbringe støjniveaue. (2005.38)

Kvælning og forgiftning

2001-10-0105. Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud om, at et vandværk skulle sikre adgangsveje til pejlebrønde/-bygværker samt sikre mod kvælning mv. før og under ophold i disse, men nævnet satte efterkommelsesfristen til én måned. (2002.46)

5900054-05. Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at virksomheden kun måtte lade arbejdet udføre under anvendelse af egnet åndedrætsværn, når CO₂ alarmanlægget advarede om, at grænseværdien for CO₂ var overskredet. (2005.56)

Planlægning og tilrettelæggelse

2002-10-0071. Arbejdsmiljøklagenævnet ændrede Arbejdstilsynets afgørelse om, at buskørslen på en bestemt rute var tilrettelagt på en sikkerheds- og sundhedsmæssigt uforsvarlig måde. (2003.26)

2003-10-0011. Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse om, at arbejdet i en kommunes Børn- og Unge Rådgivning skulle planlægges, tilrettelægges og udføres sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt på både kort og langt sigt. (2003.32)

2003-10-0031. Arbejdsmiljøklagenævnet traf afgørelse om, at arbejde med montage af gipsplader skulle plan-, tilrettelægges og indrettes, så det kunne udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. (2003.36)

2003-10-0032. Arbejdsmiljøklagenævnet traf afgørelse om, at transport af gipsplader skulle plan-, tilrettelægges og indrettes, så det kunne udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Herved skulle egnede tekniske hjælpemidler anvendes. (2003.40)

2003-10-0080. Arbejdsmiljøklagenævnet traf afgørelse om, at læsning og aflæsning af stilladsdele, samt transport heraf, skulle udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, f.eks. ved brug af egnede tekniske hjælpemidler. (2004.24)

5900081-05. Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at virksomheden skulle planlægge, tilrettelægge og udføre arbejdet med håndtering af ølfustager og tappeanlæg sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. (2005.61)

5900045-05. Arbejdsmiljøklagenævnet var enig med Arbejdstilsynet i, at arbejdet på en arbejdsplatform, opstillet i frontskovlen på en rendegraver, ikke måtte fortsætte, før den ansatte var forsvarligt sikret mod ulykkesfaren. (2005.68)

Dispensation fra krav om certifikat eller uddannelse

2002-10-0084. Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets afslag på ansøgning om dispensation fra kravet om kranførercertifikat. (2003.30)

5900028-05. Arbejdsmiljøklagenævnet gav ansøgeren dispensation fra uddannelseskravet på stilladsområdet i forhold til systemstilladser, fordi nævnet fandt, at der forelå særlige forhold. (2005.74)

Kortlægning af det psykiske arbejdsmiljø

2003-10-0039. Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt, at vejledning var rette reaktionsvalg i relation til psykisk arbejdsmiljø på et fritidscenter. (2004.21)

5900011-05. Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt, at virksomheden skulle foretage en undersøgelse af det psykiske arbejdsmiljø. Undersøgelsen skulle foretages af en særlig sagkyndig på området. Der var ikke grundlag for at stille detaljerede krav til undersøgelsens indhold. (2005. 42)

Genteknologisk produktion

2004-10-0091. Arbejdsmiljøklagenævnet fandt ikke, at klassifikationen af et slambehandlingsanlæg skulle indeholde vilkår om aftagning af arbejdstøj. (2004.25)

Dokumentationsmåling ved polyesterstøbning

2003-10-0069. Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt, at der ved arbejde med styren skulle indgå dokumentationsmålinger i kontrollen med arbejdsmiljøet. (2004.27)

Anvendelse af åndedrætsværn

2003-10-0098. Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt, at de ansatte skulle anvende åndedrætsværn ved rengøring af en afdeling, som forarbejdede kød og blev anvendt rengøringsmidler mærket Ætsende. (2004.29)

5900029-05. Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt, at der skulle anvendes friskluftforsynet åndedrætsværn under arbejdet med højtryksrensningen, således at de ansatte ikke blev udsat for sundhedsskadelig påvirkning fra aerosoler. (2005.53)

Sandblæsning

2004-10-0045. Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt, at sandblæsningsarbejde skal foregå i enten lukket anlæg, sprøjteboks, sprøjtekabine eller i særligt rum udstyret med tilstrækkelig mekanisk ventilation. (2004.40)

Oplæring og instruktion

5900019-05. Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt, at der ikke var grundlag for at stille krav om yderligere uddannelse og instruktion. (2005.51)

Tunge løft

5900039-05. Arbejdet med håndtering af vinduer og døre skulle planlægges, tilrettelægges og udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, herunder ved anvendelse af tekniske hjælpemidler. (2005.54)

5900081-05. Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at virksomheden skulle planlægge, tilrettelægge og udføre arbejdet med håndtering af ølfustager og tappeanlæg sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. (2005.61)

Arbejdsstedets indretning

Udsugning

2000-10-0044. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte en afgørelse om, at der skulle etableres lavtryksudsugning i forbindelse med svejsearbejde i en svejsehal. Nævnet fandt videre, at det havde været hensigtsmæssigt, såfremt Arbejdstilsynet havde foretaget en skriftlig høring efter tilsynsbesøget og dermed sikret sig, at sikkerhedsrepræsentanten var blevet hørt i alle afgørende forhold i sagen.(2001.74)

2000-10-0109. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets påbud om tilførsel af frisk erstatningsluft i passende temperatur til erstatning for den luft, der suges ud via procesudsugning over komfur og opvaskemaskine.(2001.58)

2001-10-0040. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets afslag på anmodning om dispensation fra forbudet mod recirkulation af procesluft.(2001.70)

2001-10-0076. Arbejdsmiljøklagenævnet traf afgørelse om, at virksomheden skulle etablere procesventilation ved 10 plastsprøjtemaskiner til fjernelse af dampe fra den opvarmede plast.(2001.80)

2001-10-0079. Arbejdsmiljøklagenævnet hjemviste sagen til fornyet behandling i Arbejdstilsynet. Nævnet lagde vægt på, at der ikke var tilstrækkelige oplysninger om, hvorvidt der blev udviklet sundhedsskadelig eller generende luftforurening ved maskinerne. (2002.76)

2002-10-0009. Arbejds miljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud om rumventilation på et autoværksted. Nævnet fandt samtidig, at der ikke var grundlag for at tilsidesætte Arbejdstilsynets konkrete skøn eller kræve målinger af luften. (2002.72)

2002-10-0030. Nævnet traf afgørelse om, at der skulle etableres procesventilation ved en offsetmaskine, der brugte en rensesvæske med kodenr. 1-3. (2003.52)

2002-10-0032. Arbejds miljøklagenævnet traf afgørelse om, at der ikke kunne dispenseres fra recirkulationsforbudet ved recirkulering af udsugningsluft fra el-kirurgi på hospital. (2002.84)

2002-10-0048. Arbejds miljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets afgørelse om, at der ikke måtte ske recirkulation til arbejdsrum af den udsugede luft fra lokaler, hvor der skete træforarbejdning. Nævnet lagde vægt på, at træstøv i høje koncentrationer kunne være kræftfremkaldende, samt at der ved bearbejdning frigjordes terpenener til procesluften. (2002.62)

2002-10-0060. Et dækcenter klagede over Arbejdstilsynets påbud om, at der skulle etableres rumventilation i personvognsafdelingen. Arbejds miljøklagenævnet ændrede Arbejdstilsynets afgørelse og traf afgørelse om, at dækcenteret ikke skulle etablere rumventilation. (2003.56)

2003-10-0007. Arbejds miljøklagenævnet traf afgørelse om, at der ikke måtte ske recirkulering til arbejdsrummet af udsuget luft fra svejsning med pulver fra Esab pulverkraner. (2003.42)

2003-10-0009. Arbejds miljøklagenævnet traf afgørelse om, at en virksomhed skulle etablere effektiv udsugning ved TIG-svejsning i rustfrit stål i en produktionshal, idet der ved svejsningen blev udviklet ozon omkring svejsestedet. Virksomheden skulle desuden træffe midlertidige foranstaltninger for at sikre de ansatte mod ozon. (2003.58)

2003-10-0026. Arbejds miljøklagenævnet traf afgørelse om, at en virksomhed skulle etablere effektiv rumventilation til fjernelse af spredt sundhedsskadelig og generede luftforurening samt tilføre frisk erstatningsluft af passende temperatur. (2003.62)

2004-10-0009. Arbejds miljøklagenævnet fandt, at lavtryksudsugning er den ventilationsform, der bedst fjerner såvel svejserøg som ozon men fandt dog at højtryksudsugning suppleret med åndedrætsværn kan anvendes, hvor lavtryksudsugning ikke effektivt kan fjerne luftforureningen. (2004.41)

2004-10-0088. Nævnet ophævede sin tidligere afgørelse og fandt nu, at der ikke skulle stilles krav om punktudsugning, idet virksomhedens eksisterende fortrængningsventilationsanlæg effektivt forhindrede, at luftforurening når de ansattes indåndingszone. (2004.44)

5900053-05. Et ventilationsanlæg i et bryghus med åbne kar skulle indrettes således, at det fjernede forureningen med CO₂ på det sted, hvor den blev udviklet. (2005.88)

Kontrolanordning og alarm på procesventilation

2000-10-0068. Arbejds miljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets påbud om etablering af kontrolanordning på procesventilation i køkken til angivelse af utilstrækkelig funktion.(2001.62)

2000-10-0117. Arbejds miljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets påbud om etablering af kontrolanordning på procesventilation i køkken til angivelse af utilstrækkelig funktion. Nævnet fandt imidlertid, at der ikke kunne stilles krav om alarm i form af lyd- eller lyssignal ved utilstrækkelig funktion af ventilationsanlægget.(2001.66)

2003-10-0012. Arbejds miljøklagenævnet hjemviste Arbejdstilsynets afgørelse om, at en frisørsalons procesudsugninger skulle være forsynet med kontrolanordninger med alarm. (2003.48)

5900069-05. Procesudsugningsanlæg (stærksug) på en tandklinik, skulle forsynes med kontrolanordninger, der ville angive utilstrækkelig funktion. Kontrolanordningen skulle være indrettet, så der blev udløste en alarm ved utilstrækkelig funktion. (2005.92)

Opvarmning

2000-10-0033. Arbejds miljøklagenævnet ophævede Arbejdstilsynets påbud om, at temperaturen i et fast arbejdssted skulle tilpasses den menneskelige organisme.(2001.72)

Skærmarbejdspladser

2002-10-0014. Arbejds miljøklagenævnet opretholdt Arbejdstilsynets afgørelse om, at træffe foranstaltninger så skærmarbejdspladserne i forkontoret indrettes, så generende reflekser og nordlys i skærme undgås. (2002.58)

2002-10-0018. Arbejds miljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud om, at virksomhedens skærmarbejdspladser skulle indrettes, så arbejdet kunne udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Arbejdstilsynet havde i den forbindelse indplaceret virksomheden som en niveau 3-virksomhed.

Arbejds miljøklagenævnet fandt, som i tidligere afgørelser, ikke at nævnet kunne behandle Arbejdstilsynets indplacering af virksomheden som niveau 3-virksomhed, idet niveauindplaceringen ikke er en afgørelse efter arbejdsmiljøloven. (2002.54)

2002-10-0069. Arbejds miljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets afgørelse, om at der skulle træffes effektive foranstaltninger til, at skærmarbejdspladserne blev dimensioneret og indrettet således, at der var tilstrækkelig plads til, at hvile hænder og underarme foran tastaturet/musen. (2002.50)

Dagslys

2002-10-0028. Arbejds miljøklagenævnet hjemviste Arbejdstilsynets afgørelse, da nævnet ikke på det foreliggende grundlag kunne tage endeligt stilling til, om de fire kontorer opfyldte arbejdsmiljølovgivningens krav. (2002.66)

2003-10-0023. Arbejds miljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets afslag på dispensation fra kravet om tilstrækkeligt dagslys i arbejdsrum. (2003.44)

2003-10-0066. Arbejds miljøklagenævnet ophævede at påbud om etablering af dagslystilgang til arbejdspladser i et supermarked. (2004.46)

2004-10-0064. Arbejds miljøklagenævnet fandt ikke, at forholdene var sikkerheds- og sundhedsmæssigt uforsvarlige ved arbejdspladsen til klargøring af biler i en parkeringskælder. (2005.77)

Højderegulering af borde

2002-10-0035. Arbejds miljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets afgørelse om, at biblioteksarbejdspladserne skulle indrettes med borde, så arbejdet kunne udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt. (2002.68)

2002-10-0043. Arbejds miljøklagenævnet traf afgørelse om, at arbejdet ved bordene ved bibliotekararbejdspladserne i udlånet på bibliotek kunne udføres sikkerheds og sundhedsmæssigt forsvarligt ved de eksisterende borde, der ikke kunne højdereguleres. (2002.70)

Udendørs arbejde

2001-10-0093. Arbejds miljøklagenævnet var enig med Arbejdstilsynet i, at arbejdet i forbindelse med sortering og stabling af tømmer/brædder ikke er arbejde, der efter sin art er udendørs, men nævnet fandt imidlertid, at der som følge af de konkrete forhold på savværket var åbenbart urimeligt at påbyde, at arbejdet med sortering og stabling af tømmer/brædder skulle foregå i forsvarlige arbejdsrum. (2002.78)

2004-10-0044. Arbejds miljøklagenævnet fastholdt påbud om, at vask af busser i vinterhalvåret skal foregå i forsvarlige arbejdsrum. (2004.32)

Rumhøjde.

2002-10-0038. Arbejds miljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud om indretning af arbejdslokaler med en forsvarlig rumhøjde, herunder gav nævnet afslag på virksomhedens anmodning om dispensation fra samme krav. (2002.80)

Nedskridning og gennemstyrtning.

2003-10-0074. Arbejds miljøklagenævnet fastholdt forbud mod fortsat arbejde i en 3 meter dyb udgravning uden sikring mod nedskridning. (2004.34)

2004-10-0008. Arbejds miljøklagenævnet fastholdt forbud mod arbejde på tag indtil der blev etableret effektiv sikring mod ned- og gennemstyrtning. (2004.36)

Indretning af kasser i supermarked

2000-10-0112. Arbejds miljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets afgørelse om, at udgangskasserne i et supermarked ikke var indrettet således at arbejdet kunne udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.(2001.78)

Indretning af sprøjteboks

2004-10-0093. Virksomheden skulle indrette en sprøjteboks korrekt med tilførsel af frisk luft og tilstrækkeligt forvarmet luft. (2005.78)

Indretning af fængsel

2004-10-0121. Det skulle sikres, at de ansatte i isolationsafdelingen på grund af trange pladsforhold og det opstillede rækværk ikke blev udsat for en øget risiko i forbindelse med magtanvendelse på gangarealet. I den særlige sikrede afdeling blev der anvendt øgede personaleressourcer, når fangerne var udenfor cellerne, og magtanvendelsessituationer forekom ikke. Påbudet for denne afdeling blev ophævet. (2005.81)

Indretning af arbejdsplatform

5900020-05. Platformens ender skulle forsynes med rækværk eller anden effektiv afspærring til sikring mod nedstyrtning. En fjederbelastet bøjle i 30 cm's højde ikke var tilstrækkelig. (2005.83)

Indretning af badeværelse

5900038-05. Badeværelserne var indrettet således, at personer med "væsentligt plejebøvhov" ikke kunne hjælpes uden at det medførte unødige fysiske belastninger og uhensigtsmæssige arbejdsstillinger. (2005.85)

Tekniske hjælpemidler

Nødstop o. lign.

2001-10-0024. Arbejds miljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud om sikring med 3 positionsfodkontakt, der var afgivet efter en ulykke ved en bukkemaskine.(2001.88)

2002-10-0023-25. Arbejds miljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse om, at der skulle træffes foranstaltninger, der hindrede personer i at komme i berøring med maskinsaksens kniv fra bagsiden, og at de to søjleboremaskiner skulle forsynes med lettilgængelige nødstop. (2002.92)

5900026-05. Et nødstop, som var dækket af en gennemsigtig plade, og en nødstopwire, som var på den anden side af et betjeningspanel, kunne ikke aktiveres hurtigst muligt og uden hindringer. (2005.113)

5900068-05. Hvis ældre omrøreanlæg af arbejdstekniske grunde ikke kunne indrettes eller afskærmes på en sådan måde, at der ikke længere var risiko for personskade, skulle anlæggene også forsynes med nødstop. (2005.117)

Kontrol af privat trappelift og adgang til private hjem

2002-10-0042. Arbejds miljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets afgørelse om, at der ikke kunne meddeles dispensation for den toårige besigtigelse af elevatoren. (2002.86)

Leverandørpåbud om palleløfter

2001-10-0056. Arbejds miljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse om, at en leverandør af en palleløfter skulle tilbyde en køber at sikre dennes palleløfter på en række punkter. (2002.88)

Afskærmning m.v.

2002-10-0023-25. Arbejds miljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse om, at der skulle træffes foranstaltninger, der hindrede personer i at komme i berøring med maskinsaksens kniv fra bagsiden, og at de to søjleboremaskiner skulle forsynes med lettilgængelige nødstop. (2002.92)

2003-10-0014. Arbejds miljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud om, at en maskinfabrik skulle træffe foranstaltninger, så afskærmningen af virksomhedens OKUMA bearbejdningscenter blev sikkerhedsmæssigt forsvarlig. (2003.68)

2004-10-0025,0035,0036. Arbejds miljøklagenævnet fastholdt at 4 falsemaskiner, heraf 1 CE-mærket, skulle sikres ved afskærmning, andet sikkerhedsudstyr eller andre sikkerhedstekniske forholdsregler. (2004.56)

2004-10-0030. Arbejds miljøklagenævnet fastholdt, at en samlehæfter skulle sikres ved afskærmning eller andre tekniske foranstaltninger. (2004.51)

2004-10-0058. Rensemaskiner skulle sikres, så det ikke var muligt at komme i berøring med farlige bevægelige maskindele. Sikringen kunne f.eks. etableres ved afskærmning, som var solidt fremstillet, og som ikke let kunne flyttes eller sættes ud af drift. (2005.107)

CE-mærkning

2001-10-0109. En virksomhed klagede over et påbud vedrørende et CE-mærket maskinanlæg og henviste til, at leverandøren måtte bære ansvaret for eventuelle sikkerhedsmæssige mangler. Arbejds miljøklagenævnet fastholdt påbudet over for virksomheden. (2002.94)

2004-10-0004. CE-mærkningen i henhold til maskindirektivet af transportplatforme skulle ikke fjernes, men transportplatformene skulle indrettes i overensstemmelse med elevatorbekendtgørelsen. (2005.94)

Sikring i øvrigt

2001-10-0034. Arbejds miljøklagenævnet traf afgørelse om, at det skulle sikres, at en kantpresse blev anvendt på en sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarlig måde. (2001.84)

2002-10-0083. En virksomhed klagede over Arbejdstilsynets afgørelse om, at virksomheden skulle sikre, at den unødige ulykkesrisiko ved arbejde på og omkring en rulleskæremaskine skulle imødegås. (2003.72)

2003-10-0027. Arbejds miljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse om, at faren ved brug af virksomhedens slangepressere skulle imødegås effektivt, således at arbejdet og betjeningen heraf kunne foregå sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Der skulle træffes foranstaltninger, der kunne forebygge klemningsrisikoen ved betjeningen af maskinerne. (2003.64)

2003-10-0040. Arbejds miljøklagenævnet fastholdt, at en Heidelberg Vingeautomat skulle sikres således at det ikke var muligt at komme i berøring med farlige bevægelige maskindele. (2004.49)

2004-10-0034. Arbejds miljøklagenævnet tilsluttede sig, at adgangen til en flisgrube skulle sikres, så det ikke var muligt at komme i berøring med maskinens bevægelige dele under drift. (2004.52)

Nedstyrtningsfare

2003-10-0041. Arbejds miljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud, idet stigen havde udgjort en betydelig fare for de ansattes sikkerhed. (2003.74)

Forbud og strakspåbud på byggeplads

2004-10-0054, 0055, 0056. Arbejds miljøklagenævnet fastholdt forbud mod forkert anvendelse af teknisk hjælpemiddel, forbud mod arbejde indtil der var truffet foranstaltninger til sikring mod nedstyrtning og strakspåbud om at anvende tekniske hjælpemidler til op- og nedhejsning af stilladsdele. (2004.54)

Eftersyn og vedligeholdelse

5900012-05. Arbejds miljøklagenævnet var enig med Arbejdstilsynet i, at arbejdsgiveren skulle sikre, at bagagevogne, der blev benyttet af virksomhedens ansatte, ved passende eftersyn og vedligeholdelse blev holdt i forsvarlig stand, fordi arbejdsgiveren har pligt til at sikre, at de ansatte ikke kommer til skade ved anvendelsen af tekniske hjælpemidler. (2005.110)

Stoffer og materialer

Fastsættelse af kodenummer

2000-10-0075. Arbejdsmiljøklagenævnet traf afgørelse om at annullere Arbejdstilsynets afgørelse, da klagenævnet fandt, at den var ugyldig.(2001.90)

Sprøjtelakering på skiftende værksteder

2002-10-0049. Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse om, at der skulle være et vilkår for en dispensation fra reglerne om anvendelse af sprøjtekabine, at der ikke måtte være uvedkommende til stede i lokalet under sprøjtelakering. (2002.96)

Trichloretylen

2002-10-0062. Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets strakspåbud om at stoffet trichloretylen ikke måtte anvendes på rensemaskine af mærket Swiss Clean 5. (2003.78)

Måling for styren

2004-10-0107. Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt, at virksomheden skal indføre dokumentationsmålinger for styren som en del af kontrollen med arbejdsmiljøet. (2005.122)

Krav om særlig epoxyuddannelse

2004-10-0011. Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt, at der ikke kunne dispenseres for kravet om at arbejde med epoxyharpikser og isocyanater kun måtte udføres af personer, der har gennemgået den særlige epoxyuddannelse. (2004.61)

Fare for forurening med kræftfremkaldende stoffer

5900133-05. Arbejdsmiljøklagenævnet gav dispensationen til at medbringe drikkevarer i flaske med skrue låg, som blev indtaget på områder, hvor der blev udviklet stor varme, var store afstande, og hvor forholdene var svært tilgængelige. (2005.130)

Unge under 18 år

Dispensation fra reglerne om unges arbejde

2000-10-0106. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets afslag på ansøgning om dispensation fra reglerne om unges alenearbejde i kiosker mv.(2001.44)

2004-10-0003. Arbejdsmiljøklagenævnet var enig i at der ikke kunne gives dispensation til 17-årige elevers brug af visse tekniske hjælpemidler. (2004.63)

Arbejdstilsynets afvisning af at undersøge børnearbejde

2002-10-0026. Arbejds miljøklagenævnet hjemviste sagen til fornyet behandling hos Arbejdstilsynet. Nævnet fandt, at der var grundlag for at gå videre med sagen. (2002.98)

Tekniske hjælpemidler, anlæg og arbejdsprocesser, som unge under 18 år ikke må arbejde med

2002-10-0077. Arbejds miljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud om, at ung under 18 år ikke måtte betjene en plæneklipper af typen Stiga Park Comfort. (2003.82)

Forvaltningsret

Delvist afslag på aktindsigt

2001-10-0048. Arbejds miljøklagenævnet traf afgørelse om, at virksomheden kunne få fuld aktindsigt i 2 dokumenter, mens et i sin helhed var undtaget fra aktindsigt.(2001.102)

Genoptagelse af sag

2002-10-0044. Virksomheden havde anmodet om genoptagelse af en af Arbejds miljøklagenævnet truffet afgørelse med den begrundelse, at denne var juridisk uholdbar. (2003.86)

2003-10-0077. Arbejds miljøklagenævnet genoptog en sag med den begrundelse, at der var fremkommet nye oplysninger. (2004.66)

Partshøring

2000-10-0044. Arbejds miljøklagenævnet tiltrådte en afgørelse om, at der skulle etableres lavtryksudsugning i forbindelse med svejsearbejde i en svejsehal. Nævnet fandt videre, at det havde været hensigtsmæssigt, såfremt Arbejdstilsynet havde foretaget en skriftlig høring efter tilsynsbesøget og dermed sikret sig, at sikkerhedsrepræsentanten var blevet hørt i alle afgørende forhold i sagen.(2001.74)

5900012-05. Afgørelsen var ikke ugyldig på grund af manglende høring af handlingsselskaberne, som ejede bagagevognene. (2005.110)

Ligebehandlingsprincippet

2000-10-0097. Arbejds miljøklagenævnet fandt ikke grundlag for at anfægte Arbejdstilsynets vurderinger i det omfang, der var tale om afgørelser efter arbejdsmiljøloven. Dog havde Arbejdstilsynet ikke overholdt det forvaltningsretlige ligebehandlingsprincip ved ikke at begrunde fravigelse af praksis vedrørende arbejdspladsvurdering, som dog siden var gennemført tilfredsstillende. (2001.24)

2004-10-0001. Arbejds miljøklagenævnet genoptog en sag ud fra et ligebehandlingssynspunkt med den begrundelse, at der var fremkommet nye oplysninger. (2004.67)

Ugyldighed

5900080-05. I forbindelse med en sag om håndtering af øl- og sodavandskasser traf Arbejds miljøklagenævnet afgørelse om, at Arbejdstilsynets afgørelse ikke var ugyldig, selv om Arbejdstilsynets vejledning var mangelfuld. (2005.132)

5900094-05. Arbejds miljøklagenævnet hjemviste sagen til ny behandling og afgørelse i Arbejdstilsynet, fordi der var kommet nye oplysninger, som Arbejdstilsynet ikke havde taget stilling til. Arbejdstilsynets afgørelse kunne derfor lide af en væsentlig mangel. (2005.133)

Efterkommelsesfrist

Kortere efterkommelsesfrist end klagefrist

2001-10-0050. Arbejds miljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets afgørelse vedrørende efterkommelsesfrist for opfyldelse af påbud om udlevering af projektmateriale til granskning.(2001.92)

Klage fra sikkerhedsrepræsentant over Arbejdstilsynets forlængelse af efterkommelsesfrist

2001-10-0052. Arbejds miljøklagenævnet kunne ikke tiltræde Arbejdstilsynets afgørelse om en forlængelse af efterkommelsesfristen for opfyldelse af påbud angående kortlægning af støj og akustik i et kommunalt fritidscenter.(2001.94)

Forlængelse af efterkommelsesfristen

2001-10-0092. Arbejds miljøklagenævnet forlængede fristen for efterkommelse af påbud om kortlægning af støjproblemer i et kommunalt fritidscenter, idet støjmålinger i sommerperioden ville være misvisende.(2001.96)

2002-10-0008. Arbejds miljøklagenævnet imødekom en anmodning om fristforlængelse, idet der var indgået en lejekontrakt vedrørende nye lokaler. (2002.102)

2003-10-0063. Arbejds miljøklagenævnet forlængede efterkommelsesfristen for sin afgørelse om arbejdet med transport af gipsplader fra den 16. september 2003 til den 5. april 2004. (2003.94)

2003-10-0064. Klagenævnet forlængede efterkommelsesfristen for sin afgørelse om arbejdet med montage af gipsplader fra den 16. september 2003 til den 5. april 2004. (2003.96)

2004-10-0070. Arbejds miljøklagenævnet forlængede efterkommelsesfristen for transport af gipsplader, da et teknisk hjælpemiddel var under udvikling. (2004.68)

5900132-05. Fristen for efterkommelse af et påbud om at gennemføre arbejdspladsvurdering blev forlænget ca. 5 uger, fordi det var ikke muligt at få returneret spørgeskemaer fra udstationerede medarbejdere før. (2005.147)

Afslag på forlængelse af efterkommelsesfristen.

2002-10-0033. Klagenævnet tiltrådte tilsynets afgørelse og fandt således ikke, at der skulle gives en yderligere frist for efterkommelse af påbudet. Nævnet lagde vægt på, at virksomheden havde oplyst, at der ikke var truffet en endelig afgørelse vedrørende endelig flytning og at virksomheden ikke kunne dokumentere konkrete planer med henblik på flytning af virksomheden. (2002.104)

2002-10-0073. Et gartneri klagede over, at efterkommelsesfristen i et påbud om arbejdspladsvurdering var for kort. Arbejds miljøklagenævnet traf afgørelse om, at efterkommelsesfristen for gennemførelsen af arbejdspladsvurderingen ikke kunne forlænges. (2003.98)

2003-10-0021. Arbejds miljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets afvisning af en forlængelse af fristen for efterkommelse af påbud om utilstrækkelig ventilation i legestue. (2003.88)

2003-10-0034. Arbejds miljøklagenævnet fastholdt en given efterkommelsesfrist vedrørende påbud om tilstrækkelige velfærdsforanstaltninger for en kirkes gravere. (2003.90)

2004-10-0042. Arbejds miljøklagenævnet afviste at forlænge efterkommelsesfristen, idet der var taget hensyn til de grunde, virksomheden påberåbte sig. (2004.67)

5900071-05. Virksomhed var ikke omfattet af reglerne om EU-udbud, hvorfor fristen for autoriseret arbejdsmiljørådgiver ikke kunne forlænges. Efterkommelsesfristen for de øvrige påbud var rimelig. (2005.139)

Diverse (Forskellige sagsområder)

Et kompliceret anlægsarbejde

2000-10-0025. En fagforening klagede over Arbejdstilsynets håndtering af en række forskellige arbejdsmiljøproblemer ved et større anlægsarbejde i København (2001.14)

Klage fra fagforening over en række forhold

2000-10-0097. Arbejds miljøklagenævnet fandt ikke grundlag for at anfægte Arbejdstilsynets vurderinger i det omfang, der var tale om afgørelser efter arbejdsmiljøloven. Dog havde Arbejdstilsynet ikke overholdt det forvaltningsretlige ligebehandlingsprincip ved ikke at begrunde fravigelse af praksis vedrørende arbejdspladsvurdering, som dog siden var gennemført tilfredsstillende. (2001.24)

Gebyr for tilsyn

2003-10-0018. Arbejdstilsynet havde opkrævet gebyrer i en række tilfælde af en virksomhed for gennemførte gebyrbelagte tilsyn, hvor der var krævet gebyr pr. produktionsenhed. Arbejds miljøklagenævnet var enig med Arbejdstilsynet i, at virksomheden skulle betale gebyr pr. produktionsenhed for det brancherettede tilsyn. (2003.104)

2003-10-0022. Arbejds miljøklagenævnet fastholdt, at Arbejdstilsynet havde hjemmel til at opkræve gebyr for et tilsynsbesøg foretaget kort tid efter udarbejdelsen af en arbejdspladsvurdering. (2003.102)

Udbyderansvar på busområdet

2004-10-0018. Arbejds miljøklagenævnet ændrede arbejdstilsynets afgørelse og fastslog at udbudsmaterialet skulle indeholde oplysninger om særlige, væsentlige arbejds miljøforhold, f.eks. særlige trafikale forhold. (2004.69)

Nævnets kompetence

Returnering af anmeldelse af arbejdsulykke

2001-10-0110. Arbejds miljøklagenævnet fandt, at nævnet ikke havde kompetence til at behandle en klage over Arbejdstilsynets afgørelse om at returnere en anmeldelse. (2002.108)

Arbejdstilsynets udtalelser og beslutninger

2003-10-0005. Arbejds miljøklagenævnet konstaterede, at en udtalelse fra Arbejdstilsynet ikke var en afgørelse og traf afgørelse om, at Arbejds miljøklagenævnet ikke havde kompetence til at behandle en klage over udtalelsen. (2003.112)

5900004-05 Arbejdstilsynets beslutning om at henlægge en sag var ikke en afgørelse i henhold til arbejds miljølovens regler. Arbejds miljøklagenævnet havde derfor ikke kompetence til at behandle klagen. (2005.148)

5900087-05. En virksomhed viste ikke vilje og evne til at løse et arbejds miljøproblem. Arbejdstilsynet havde derfor til hensigt at træffe afgørelse om påbud. Arbejds miljøklagenævnet havde ikke kompetence til at behandle en klage over en administrativ beslutning som et led i sagsbehandlingen. 2005.149

Klager over fortolkning af reglerne

2003-10-0030. Arbejds miljøklagenævnet konstaterede, at en klage i realiteten drejede sig om fortolkning af regelgrundlaget og traf afgørelse om, at Arbejds miljøklagenævnet ikke havde kompetence til at behandle en sådan og oversendte sagen til beskæftigelsesministeriet. (2004.74)

Tilsynets reaktionsmåde og vurdering af forhold under besøg

2001-10-0054. Arbejds miljøklagenævnet traf afgørelse om, at der ikke var grund til at anfægte, at tilsynet i to rapporter ikke havde reageret overfor virksomheden i forhold til de fleste af et antal punkter, som klager havde indberettet til tilsynet.(2001.100)

Niveauindplacering

2002-10-0018. Arbejds miljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud om, at virksomhedens skærmarbejdspladser skulle indrettes, så arbejdet kunne udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Arbejdstilsynet havde i den forbindelse indplaceret virksomheden som en niveau 3-virksomhed. (2002.54)

2002-10-0018. Arbejds miljøklagenævnet fandt, som i tidligere afgørelser, ikke at nævnet kunne behandle Arbejdstilsynets indplacering af virksomheden som niveau 3-virksomhed, idet niveauindplaceringen ikke er en afgørelse efter arbejdsmiljøloven. (2002.54)

Klagefrist

Realitetsbehandling på trods af fristoverskridelse

2000-10-0126. Arbejds miljøklagenævnet besluttede at realitetsbehandle en klage, uanset at klagefristen var overskredet, da Arbejdstilsynets afgørelse led af åbenbare formelle og hjemmelsmæssige mangler.(2001.98)

2003-10-0036. En virksomhed havde klaget over et af Arbejdstilsynets afgivet påbud over 5 uger efter klagefristens udløb. Arbejds miljøklagenævnet traf afgørelse om, at klagen skulle behandles trods fristoverskridelsen. (2003.110)

2004-10-0017. Arbejds miljøklagenævnet fandt at sagen skulle behandles trods fristoverskridelse, da der var undskyldelige grunde og klagers ægtefælle havde haft kontakt med Arbejdstilsynet. (2004.73)

5900003-05 Der havde løbende været kontakt mellem virksomheden og Arbejdstilsynet og Arbejdstilsynet havde to gang stillet virksomheden i udsigt, at klagen var modtaget rettidig og ville blive behandlet. (2005.151)

Afvisning på grund af overskridelse af klagefrist

2002-10-0078. Arbejds miljøklagenævnet fandt ikke grundlag for at bortse fra en overskridelse af klagefristen. Klagefristen var overskredet med flere uger. Der var ikke i klagen anført særlige grunde til, at klagefristen var overskredet. Arbejds miljøklagenævnet fandt ikke, at der forelå særlige grunde til at se bort fra fristoverskridelsen. (2002.106)

2003-10-0010. Arbejdsmiljøklagenævnet afviste at behandle klage, da klagefristen på 4 uger var overskredet. (2003.108)

2003-10-0095. Arbejdsmiljøklagenævnet afviste at behandle en sag da klagefristen var overskredet med 1 dag. (2004.72)

2004-10-0013. Arbejdsmiljøklagenævnet fandt ikke, at bl.a. juleferie kunne begrunde, at sagen skulle behandles trods fristoverskridelsen. (2004.71)

2004-10-0038. Arbejdsmiljøklagenævnet afviste at behandle en klage, da klagefristen var overskredet og sagen ikke var principiel. (2004.71)

5900024-05. Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at Arbejdstilsynets afgørelse var sendt til den rette myndighed og den rette adresse, og afgørelsen måtte antages at være kommet frem 2 dage efter datoen på afgørelsen. (2005.153)